

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračajo

Kaj bo storila Amerika

Od izbruha sudetske krize, ki je postavila med verjetnostne račune možnost oboroženega spopada v samem osrčju Evrope, se miroljubni svet ni nehal ozirati na London, ki je bil v vseh poslednjih evropskih krizah središče najrazličnejših diplomatskih akcij za zavarovanje ogroženega miru. Kakor v abesinski in španski krizi, tako prihajajo tudi sedaj predvsem iz Londona vsa ona pomirjevalna poročila, ki jim na izkušnjah bogati svet morda še ne zaupa v celoti, ki jih pa sredi neprestanih novih vznemirjanj vendarle sprejema z občutki znatnega olajšanja. Morda je London v prejšnjih krizah zares razočaral pretirana pričakovanja v posameznih konkretnih primerih, toda politiki miru v okviru stvarnih možnosti, s katerimi je moral realno računati, se ves ta čas ni izneveril. V sudetskem primeru pa je premočrtost angleške politike vsaj doslej popolna in odkrito moramo priznati, da ni London v svoji kočljivi diplomatski akciji, ki jo izvaja v posebno težkih razmerah, zagrešil nobene takšne napake v presoji in meri, da bi zmanjšal svoje izglede za uspešno zastavitev nasilja, ki bi vrglo Evropo v nov bojni vrtelec.

Akcije angleške diplomacije pa ne moremo pravi vrednotiti, ako ne upoštevamo na eni strani velikih notranjih naporov za oborožitve, ki potekajo vzporedno z vsemi zunanjimi prizadevanji za ohranitev miru in ki zahtevajo toliko večjo uspešnost kolikor večja je bila doslej angleška zamuda v tem pogledu, na drugi strani pa enako pomembna zunanje-politična prizadevanja za čim tesnejše sodelovanje s prijateljskimi in zavezniki državam, ki naj povsem neprisljano in v primeri, kolikor mogoče nerazdražljivi obliki podpro njeno delo, za ohranitev miru. Tak se je prav v razpletu sudetske krize kazala vedno večja solidarnost Anglije in Francije, še presenetljivejša pa vzporedno poglabljanje sodelovanja z Zedinjenimi državami Severne Amerike v vseh splošnih miroljubnih akcijah, ki naj bi obstoječim evropskim krizam odvzale nevarnost.

Te zasluge angleške diplomacije bo mogoče pravilno oceniti šele čez čas, kajti naivno bi bilo misliti, da sta Hull in Roosevelt v najodločilnejših trenutkih vskočila v razvoj in podporla angleška prizadevanja za omiljenje napetosti samo iz osebnih pobud. Svirla, ki so prišla iz Amerike, so v neposredni zvezi s samim razvojem angleške zunanje politike v zadnjem času in jih zato lahko smatramo za povsem naraven odmev uradnega angleškega spoznanja, da so meje Anglije v današnjem, po modernih tehničnih pridobitvah tako skrčenem svetu daleč na evropskem kontinentu.

Odločen korak v preusmeritvi angleške zunanje politike v to smer je bil storjen tedaj, ko se je London v spoznanju resnosti položaja v srednji Evropi ter v prepričanju, ki ga je že 24. marca izpovedal premier Chamberlain, da namreč vojne v osrčju kontinenta ne bi bilo mogoče lokalizirati, odločil za direktno akcijo v Pragi s posredovanjem lorda Runcimana. Od tega trenutka dalje je bilo tudi odgovornim činiteljem onkraj oceana jasno, da bo usoda Zedinjenih držav v primeru kakega konflikta tesno povezana z usodo sosedne Kanade, ki je britanski dominion in ki je v primeru angleškega posega v evropski konflikt ne mogla stati ob strani. Ako vse to upoštevamo, se nam zde razne izjave Londona in Washingtona, ki smo jih slišali v zadnjem času, samo naravna in logična posledica onega prvega angleškega koraka, ki ga je narekovalo novo spoznanje o pravem mednarodnem položaju Anglije in njenega imperija. Na liniji tega spoznanja so bile po vrsti podane naslednje izjave: dne 16. avgusta izjava ameriškega državnega tajnika Cordella Hulla, tri dni nato izjava predsednika Roosevelta na kanadskem vseučilišču v Kingstonu, 26. avgusta izjava angleškega letalskega ministra Kingsleya Wooda o namenu angleškega oboroževanja ter končno govor ministra sira Johna Simona v Larnaku dne 27. avgusta tega leta.

Sir John Simon je povezoval Anglije in Zedinjenih držav Severne Amerike v skupni akciji za ohranitev miru še posebej javno manifestiral z značilnim sklicevanjem na Hullov in Rooseveltov govor: »Čitali ste zelo zanimiv govor, ki ga je pred kratkim imel ameriški državni tajnik Cordell Hull. Kar je Hull tedaj dejal in kar je nekaj dni nato izjavil Roosevelt v Kanadi, mora sprožiti v srcih britanskega naroda globok odmev.« Washington je bil zelo zadovoljen s to aluzijo in Cordell Hull je v novi izjavi novinarjem celo izkoristil priliko in znova pouda

NEMŠKA ODLOČITEV PRELOŽENA V NÜRNBERG

Po Heinleinovem povratku iz Berchtesgadena nadaljujejo voditelji sudetsko-nemške stranke s svojo nejasno politiko

Praga, 3. sept. n. Heinlein se je po povratku iz Berchtesgadena v Marijinih varih sestel z ostalimi voditelji sudetsko-nemške stranke ter jim podal kratko poročilo o razgovorih, ki jih je imel s Hitlerjem. O vsebini teh razgovorov se čuva največja tajnost. Objavljeni komunikali pravi samo, da so funkcionarji SDP popolnoma odobrili Heinleinov postopek.

Snoči se je javil v Marijinih varih član Runcimanove misije Ashton Gwatkin ter imel s Heinleinom dolg razgovor. Očitno razočaran se je Gwatkin vrnil v Prago. Heinlein ni hotel z jasno besedo na dan, temveč je vztrajal na stališču, da odločitev ni pri njem, da je bil njegov razgovor s kancelarjem Hitlerjem le informativnega značaja in se je po dosedanjih metodah izogibal konkretnim izjavam.

Navzile temu prevladuje v praških poučenih krogih prepričanje, da je odločitev že padla in da se je kancelar Hitler sedaj končno javno odločil glede nadaljnega postopanja. Gotovi znaki dokazujejo, da bo odločilna beseda izgovorjena na nürnberškem kongresu, ki pričenja ta teden. Sodeč po razpoloženju, ki se je danes opazilo v vodilnih nemških sudetskih krogih, bodo zahteve, ki jih bo postavil Hitler v Nürnbergu glede rešitve sudetsko-nemškega vprašanja, daleč presegle okvir skrajnega popuščanja, na katero je češkoslovaška republika pripravljena.

Današnji diplomatski stiki med Prago Londonom in Parizom so bili jako živahni. Češkoslovaški službeni krogi se kažejo zadovoljne z uspehi teh razgovorov. Poudarjajo, da bo češkoslovaška republika do skrajne granice, ki je dopustna s stališča obstoja in varnosti države, ustreg-

la zahtevam sudetsko-nemških voditeljev. Preko te granice pa ne bo šla za nobeno ceno in je pri tem sigurna, da sme računati na polno razumevanje in na polno solidarnost prijateljskih veselil.

Akoravno torej danes položaj izgleda zopet poostren in se tudi v nemškem časopisju zopet brezobzirneje pojavlja znana protičeška propaganda, se pa vendar smatra, da je neposredna vojna nevarnost prebrodena, ker je obrambna fronta okrog češkoslovaške tako mogočna in strnjena, da bi vsak poskus nasilne rešitve sudetsko-nemškega vprašanja nemovno izvalil oborožen odpor, ki ga nihče ne bi mogel streli.

Danes se Gwatkin zopet sestane s Heinleinom

Praga, 3. septembra. h. Današnji dan je bil v Pragi zelo živahen. Predsednik dr. Beneš je ob 11. sprejel ameriškega letalca polkovnika Lindbergha, ki mu ga je predstavil ameriški poslanik Car. Popoldne je sprejel lorda Runcimana, ki je nato ob 18. uri s svojo soprogo in z nekaterimi člani svoje misije odpotoval na grad Brežani, last praškega nadškofa kardinala dr. Kaspara, 30 km od Prage. Grad je bil prva leta po ustanovitvi republike poletni sedež ministrskih predsednikov. Kardinal dr. Kaspar, čegar gost bo Runciman, je češkoslovaški patriot ter deluje zvesto skupno s prezidentom in češkoslovaško vlado.

Popoldne ob 18. je sodelavec Runcimana Gwatkin odpotoval v Jirkov ter se bo jutri na gradu Rothenhaus, ki je last princa Hohenloha, zopet sestel s Heinleinom.

Češkoslovaški problem v odločilni fazi

Po francoski in angleški sodbi je položaj slej ko prej resen — Henderson povabljen za četrtek k Ribbentropu

Pariz, 3. septembra. h. V francoski prestolnici prevladuje splošno mnenje, da je češkoslovaški problem stopil v novo fazo. Sedaj, ko je imel voditelj sudetskih Nemcev Heinlein uradni razgovor z nemškim kancelarjem Hitlerjem ter je z njim konferiral o položaju, ne gre več za spor med Prago in sudetsko-nemško stranko, temveč za mednarodni problem, ki mora zanimati vse evropske države. Ta ugotovitev je po mnenju merodajnih francoskih krogov zelo važna za razjasnitev položaja. Ne da bi zanikala resnost položaja, ki se slej ko prej označuje kot težaven, vendarle menijo, da se bo laže našla rešitev, ker je češkoslovaško vprašanje postalo mednarodni evropski problem. To dejstvo je docela jasno vsem odgovornim državnikom. V tem smislu piše pariški »Temps« v svoji današnji večerni izdaji med drugim naslednje: Ker je prezident dr. Beneš razpravljal tudi več ur z zastopniki sudetsko-nemške stranke, se je postopanje tudi s češkoslovaške strani preneslo na mednarodni tir. Sedaj je pričakovati, da bodo sudetski Nemci, ki imajo uradno podporo od Hitlerja, skušali doseči kolikor mogoče velike koristi za sebe, ne da bi prišlo do preloma v pogajanjih. Na koncu poudarja list, da je bilo stališče Anglije v zadnjem govoru sira Johna Simona tako jasno definirano, da si nemška vlada o tem ne more delati nobenih iluzij.

London, 3. septembra. h. Angleški uradni krogi nikakor ne delijo optimizma, ki se opazja danes v nekaterih angleških listih. Splošno presojanje situacije se more označiti več kot skeptično. Nadaljevanje proti-

češke kampanje v nemških listih in v brezličnih postajah se označuje kot slab znak. Informator zunanega ministrstva je danes napram inozemskim novinarjem govoril o navideznem pomirjenju. Dokler London ne bo imel zanesljivih informacij o namerah Berlina, se ne bo dal varati. Zunanji minister lord Halifax se bo jutri vrnil v London, kjer bo proučil poročila angleškega poslanika v Pragi, nemškega poslanika v Londonu in lorda Runcimana.

Danes uradno potrjujejo, da je nemški zunanji minister Ribbentrop za četrtek povabil angleškega poslanika Hendersona na večerjo. Ob tej priliki bosta državnika izmenjala misli o položaju. Henderson sam se ni dobil nobenih instrukcij, da poseti nemškega zunanje ministra, vendar pa je že sedaj izkoristil vsako priliko, da obširno tolmači angleško stališče, zlasti skipe angleškega ministrskega sveta »d torka in politiko Anglije glede vseh možnosti, ki bi se pojavile.

»Yorkshire Post« pravi o sestanku med Hitlerjem in Heinleinom med drugim: Vsa Evropa pričakuje sedaj, da bo razgovor med Hitlerjem in Heinleinom pomenil začetek nove etape, v kateri se bo mogla najti pametna rešitev konflikta brez rožljanja z orožjem, brez pretenj v vojno in brez vojnih fanfar. S politiko aktivne dobre volje more Hitler mnogo prispevati k pomirjenju v Evropi.

London, 3. septembra. b. Diplomatski sodruknik »Daily Telegraph« obzluje, da ni angleška vlada poverila poslaniku Hendersonu v Berlinu misije, da izročj kancelarju Hitlerju noto, ker bi izostanek take-

ril popolno vzporednost akcij obeh angleških držav.

S tem so Hullove izjave z dne 16. in Rooseveltove z dne 19. avgusta samo pridobile na svoji vrednosti. Četudi se zde površnemu opazovalcu same po sebi praktično malo pomembne, ker so navidezno preveč splošnega značaja, so po Simonovi zaslugi postavljene v povsem konkreten okvir nemško-češkoslovaškega spora, kateremu je veljal pretežni del izvajan angleškega državnika. Tako Hull kakor Roosevelt sta se morala preveč ozirati na občutljivost domačih izolacionistov, da bi govorila bolj konkretno, toda okoliščine, v katerih sta oba podala svoje izjave, ne morejo nobenega pustiti v dvomu glede namena, ki so ga te izjave zasledovale. Zato ni težko uginiti, kaj sta hotela ameriška državnika doseči s svojima govoroma: podprla sta angleško miroljubno akcijo, ko je bila ta zaradi napetosti v srednji Evropi najbolj angažirana.

Cordell Hull je govoril o »nevarnih, strahotnih pojavih razpadanja mednarodne skupnosti« in je kot primere navedel »vpade na ozemlje suverernih držav, rušenje priznanih vlad, vmešavanje v notranje zadeve drugih držav, kršenje pogodbenih obveznosti, posku-

se reševanja mednarodnih sporov z orožjem« i. dr., končal pa je z »opozorilom ameriškega ljudstvu, naj se ne predaja iluzijam, da bi mogla Amerika ostati nedotaknjena od pretresov, ki bi zajeli svet drugod. Roosevelt je bil v Kingstonu enako jasen, ko je dejal: »Mi na zapadni polobli vemo, da ne ležimo več na zapuščinem kontinentu, ki bi ga konflikt od onstran Oceana v dobrem ali slabem ne dosegli.«

Zaključek, ki ga lahko iz vsega tega napravimo, pa je: Položaj je slej ko prej resen, vsekakor bolj resen kakor pred kakimi šestimi ali celo tremi meseci; toda pozicija treh velikih zapadnih držav in z njimi vseh, ki žele pomagati Češkoslovaški v njenem boju za ohranitev neodvisnosti, je močnejša danes kakor je bila pred šestimi ali še celo tremi meseci. Amerika v eventualni evropski vojni ne bi ostala ob strani. Njene ogromne materialne moči bi od prvega trenutka služile zapadnim zaveznikom. Njena silna vojska — ali bi trajno ostala doma? Dobri poznavalci razmer pravijo, da odgovor na to vprašanje ni težak za nikogar, ki zna poslušati in razumeti, kadar govorijo Angleži in Amerikanci.

ga angleškega koraka utegnil vplivati v Berlinu vzpodbudno. V ostalem postavlja navedeni sodruknik naslednje tri ugotovitve o trenutnem položaju: 1. Se vedno se opazja v Nemčiji vpliv ekstremnega krila v stranki. 2. Poljska je v zadnjem času znatno spremenila svoje dosedanje stališče in je sedaj že tako rekoč gotovo, da bi se v primeru resne krize odločila najmanj za nevtralnost, verjetno pa bi se pridružila zapadnim demokracijam. 3. Sudetski Nemci, vsaj najbolj trezni med njimi, že začenjajo polagoma uvidevati, da so samo sredstvo v rokah zaledja, ki zasleduje svoje posebne namene, glede katerih marsikdo se spoznava nedoslednost, ki se kaže v različnih stališčih nasproti posameznim nemškim manjšinam.

Stališče Italije

Rim, 3. sept. o. Tukajšnji listi objavljajo danes brez komentarjev poročilo rimskega dopisnika »Times«, ki tolmači rezervirano stališče Italije glede na češkoslovaški spor. Poročevalec pravi, da trenutno službeni krogi še niso dali nikakega pojasnila, spričo katerega bi bilo mogoče razumeti, da Italija noče postopati enako kakor britanska vlada in da si to ne želi mirne ureditve češkoslovaškega problema. Italijanska akcija za zblizanje

Tretji Hodžev načrt velika čsl. žrtev

»Temps« poudarja, da je pot do kompromisa še dolga in da je pričakovati novega zavlačevanja pogajanj

Pariz, 3. sept. b. V tukajšnjih političnih krogih, ki spremljajo z veliko pozornostjo razvoj dogodkov na Češkoslovaškem, je zbudilo veliko pažnjo poročilo praškega poročevalca oficijoznega »Tempsa« o sedanjem položaju v Pragi. Poročevalec opozarja najprej na tretji Hodžev načrt, ki ga ocenjuje kot veliko češkoslovaško žrtev. Toda vprašanje je, pravi nadalje, ali bodo te nove koncesije, pa naj bodo še tako daljnosežne, zadovoljile sudetsko stranko. V dobro informiranih krogih so mnenja, da Heinleinovi zastopniki ne bodo kratkoma zavrnili tretjega Hodžev načrta, kar vedo, da mu je tudi lord Runciman naklonjen, izjavili pa bodo, da se ne odrekajo svojim karlovčkim zahtevam, kar pomeni, da bodo hoteli izsiliti od praške vlade še nove koncesije. To napoveduje novo zavlačevanje pogajanj, kajti pot do kompromisa je še dolga.

V sudetski stranki je precej zmernih elementov, ki ne bi nasprotovali mirni ureditvi spora in s tem nemškega problema v CSR, žal pa ti elementi molče ali sploh ne pridejo do besede zaradi preglašajočih izjav ekstremistov. Slej ko prej velja seveda, da bo končna odločitev padla v Berlinu. Nevarnost je potemtakem dvojna: Na eni strani skušajo ekstremisti, katerih glavni zastopnik je poslanec Frank, zbuditi v narodu vtis, da so vse nove koncesije praške vlade samo bluff in da je tudi toli opevana odločnost in borbenost češkoslovaškega naroda samo narejena. Malo verjetno je, tako zatrjujejo ti ekstremisti, da bi Praga vzdržala v primeru ultimata. Na drugi strani je v Nemčiji še vedno dva milijona vojakov pod orožjem, ker je razen vpklicanih rezervistov ostal v vojašnicah tudi letnik, ki je te dni odslužil kadrski rok.

Odkar sem v Pragi, nadaljuje poročevalec, nisem še naletel na najmanjši znak malodušja, panike ali nediscipline, nasprotno, povsod srečujem samo jekleno disciplino in presenetljivo ubranost vseh češkoslovaških sil. Narod povsem zaupa svojim voditeljem, ker ve, da nikdar ne bodo od njega zahtevali, da naj se odreče svoji svobodi in neodvisnosti. Na Hradčanih so razpoloženi za sleherno koncesijo, ki je še v skladu s suverenostjo češkoslovaške države. Tretji Hodžev načrt je najboljši dokaz tega spraviljivega duha. V Pragi tudi popolnoma zaupajo zapadnim veleislama, toda ne glede na njuno nadaljnje zadržanje bi bili vsi prej pripravljeni umreti kakor pa odstopti od skrajne meje svojih koncesij. V Pragi je danes nekakšno husitsko ozažje.

Češkoslovaški narod se zaveda, da ne gre samo za ohranitev republike, temveč tudi za obdržanje demokratične vladavine. Tudi v tem je del tako zvanega sudetskega problema, kajti bivši veleposelniki, ki so na splošno pripadali nekoč pomembnim aristokratski plasti, se čutijo prizadete z agrarno reformo, ki jo je izvedla demokratična republika, in podpirajo zato kolikor le morejo sudetske zahteve. Spor ni potemtakem samo narodnega, temveč tudi socialnega značaja.

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje presodite po številu malih oglasov. — Današnje »Jutro« ima

565

malih oglasov. Enkratni potkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno

Male antante in Madžarske, ki je bila poleg angleške in francoske nedvomno uspešna, že sama po sebi potrjuje, da stremi italijanska vlada po ureditvi razmer v srednji Evropi. »Gazzetta del Popolo« sodi, da je imel Hitlerjev sestanek s Heinleinom povsem pozitivne rezultate. Predsednik dr. Beneš bo imel na prošnjo Runcimana govor, v katerem bo podal vsebinsko načrta za reorganizacijo češkoslovaške države.

»Times« o poljskih zahtevah

London, 3. sept. b. Stališče, ki so ga zavzeli oficijozni »Times« o zahtevah češkoslovaških Poljakov, o katerih je list mnenja, da zaslužio enako izpolnitve kakor zahteve sudetskih Nemcev, češ da se tem ne more več priznati kakor onim, je bilo v Varšavi zelo simpatično sprejeto. Pisanje londonskega lista in nazla poljska reakcija v znamenju naznačenega usodnega odmeva se v poučenih krogih tolmačita kot nov dokaz, da so se odnošaji med Poljsko in Anglijo izboljšali in da se Poljska skuša približati Londonu.

Grandi pri Halifaxu

London, 3. sept. b. Zunanji minister lord Halifax je sprejel italijanskega poslanika Grandija, ki se je v terek vrnil iz Rima. Kakor se doznava, sta v razgovoru izmenjala misli v mednarodnem položaju, ne da bi se dotaknila posameznih prečih vprašanj.

Angleški poslanik pri Becku

Varšava, 3. sept. b. Zunanji minister Beck je sprejel angleškega poslanika v Varšavi. Njun razgovor se je nanašal predvsem na poljsko stališče v češkoslovaško-nemškem sporu.

Nesreča čsl. vojaškega lovskega letala

Praga, 3. septembra. AA. (CTK). Danes dopoldne je pri Brandišu na Labi strmoglavilo neko lovsko letalo. Pilot poročnik Jan Frank se je ubil.

Usodne posledice neurja na Moravskem

Praga, 3. septembra. AA. (CTK). Se zmerom prihajajo poročila o posledicah vremenske katastrofe zadnjih dni. Posebno hudo je prizadeta Moravska. Ker se je utrgal oblak, so reke prestopile bregove in so se tako majhni potoki spremenili v hudournike, ki so ruvali drevesa in napravili neizmerno škodo. Mali potok Desna teče zdaj po strugi, široki 50 m. V Petrovici je cesta popolnoma uničena. V Rakotini je hudournik odnesel mnogo kmetijskih hiš, Desna je poplavila nešteto vasi, prav tako tudi reka Morava. Oblastva so izdala obsežne varnostne ukrepe in poslala reševat gasilce in vojaštvo.

Nürnberški kongres

Nürnberg, 3. sept. a. Kongres narodno-socialistične stranke se začne v ponedeljek s Hitlerjevimi sprejemom v nürnberški občinski palači. V terek bo otvorjeno zasedanje kongresa. Glavna točka kongresa bo, kakor vsako leto, čitanje Hitlerjevega proglosa Zvečer bo seja kulturnega odbora in bodo pri tej priložnosti objavili imena nagrajencev letošnjih nacionalnih nagrad. Dne 12. septembra se bo kongres končal s Hitlerjevimi govorom. Letošnji kongres bo potekel popolnoma v znamenju priključitve Avstrije k Nemčiji in se ga bodo udeležile tudi vse narodno-socialistične formacije iz bivše Avstrije.

Uporniška letala nad Palestino

Kairo, 3. sept. o. V poslednjih dneh so se pričeli arabski uporniki posluževati za propagando proti Angležem in Zidom tudi že letal, ki se od časa do časa nenadno pojavljajo nad posameznimi palestinskimi mesti in jih naravnost preplavljajo s protirežimskimi letaki. Kakor so angleške oblasti ugotovile, so letake natiskali v Siriji. Letaki pozivajo upornike, da vztrajajo dalje in se bore do končne zmage. Spričo te letalske propagande se je pričel upor spet Siriji. Vojaške in policijske patrulje so morale biti v nekaterih mestih znatno ojačene. V nekaterih predelih dežele so angleški oblasti izgubile skoraj že vso kontrolo nad arabskim prebivalstvom. V zadnjih dveh dneh je bila cenzura zelo postretna. Angleške oblasti so dognale, da poročevalci tujih listov dnevno odhajajo čez mejo, da bi tako lahko izgrvali cenzuro. Britanske oblasti pa so jih danes opozorile, da morajo v vsakem primeru poštovati angleške cenzurne dekrete.

Vsepovsod na straži

Ustanovitev posebne atlantske eskadre ameriške vojne mornarice — Istočasni manevri z angleškimi domovinskim brodovjem

Washington, 3. sept. o. Danes se je ustanovila atlantska eskadra ameriške vojne mornarice. Ameriška vlada je izdala ta ukrep v popolnem sporazumu z vrhovnim poveljstvom angleške vojne mornarice. Kar kor se je sedaj zvedelo, da se nova atlantska eskadra že odpravila na velike vojne vaje. Zanimivo je, da se bodo te vojne vaje vršile istočasno kakor vojne vaje angleškega domovinskega brodovja.

V Franciji ostanejo rezervisti pod orožjem

London, 3. sept. o. Po informacijah agencije »United Press« je francoska vlada obvestila angleško vlado, da bo zaradi nemških manevrov pridržala pod orožjem določene kontingente rezervistov. Francosko vrhovno poveljstvo bo dopustilo rezerviste iz službe takoj, čim bo tudi nemška rezervna vojska demobilizirana. Izdani so bili nadalje še drugi varnostni ukrepi.

Pariz, 3. sept. o. Po seji ministrskega sveta je Daladier kot minister za narodno obrambo sklical sejo vrhovnega vojaškega sveta, katere se je udeležili tudi zunanji minister Bonnet. Na seji je bil podrobno proučen položaj v Srednji Evropi. Sprejeti so bili nekateri sklepi, ki se smatrajo za zelo pomembne glede na razplet spora o sudetskem-nemškem vprašanju. Po seji vrhovnega vojaškega sveta je Daladier izjavil

poročevalcu agencije »United Press«: Dogaovorili smo se o ukrepih, ki bodo izdani, če bo to potrebno. Z vsjo pozornostjo sledimo razvoju dogodkov. Začasno je bila podaljšana služba rezervistov, ki so bili pred kratkim zaradi orožnih vaj vpoklicani k vojakom.

Reforma francoskega letalstva

Pariz, 3. sept. o. Francosko letalsko ministrstvo obvešča o stopitvi dveh dosedanjih letalskih zborov (lovskega in bombarderskega) v en sam zbor, ki bo pod enotnim poveljstvom. Ta ukrep je bil izdan v pričakovanju, da bo s tem sposobnost francoskega letalstva znatno zvišana. V svojem poročilu predsedniku republike navaja letalski minister Guy La Chambre, da je novi ukrep že odobril vrhovni letalski svet, ker se je izkazal v dobi podvojenih naporov za povečanje francoskih letalskih sil kot nujno potreben. Vrhovnemu letalskemu svetu se namreč ne zdi umestno, da ti obstojata li druga poleg druge dve letalski hierarhiji, ki se na splošno uveljavlja težnja po poenotenju vojaškega vodstva.

Anglija naročila 4.000 letal v Ameriki

London, 3. sept. o. Med angleškimi vlado in letalskimi tovarnami v Zedinjenih državah in v Kanadi je bil dosežen sporazum o dobavi večjega števila letal za angleško vojsko letalstva. V Kanadi si je angleška vlada zagotovila za dobo prihodnjih let dobavo preko 4000 letal za skupno ceno 50 milijonov funtov sterlingov. Angleška vlada je naročila letala tudi pri tujih letalskih industrijskih podjetjih.

Beleške

Otroci naše preteklosti

V Kopitarjevi ulici vneto molče o vse bolj živahni razpravi o bodoči notranji ureditvi naše države, ki jo je sprožil lanskim oktobrski sporazum med beograjsko združenjo opozicijo in dr. Mačkom. Zato pa je tem bolj odlična in zgornja »Samouprava«. V eni poslednjih števil razpravlja o danes zastavljenih starih idealih »Slovenec« in njegovih pritlikalci — avtonomiji. Vodilni organ JRZ pravi, da »zahtevajo avtonomisti pri nas avtonomistično ureditev države, ker žele z njo čim bolj upravno ločiti med seboj posamezne naše pokrajine ter tako ohraniti njihovo nekdanjo, tekmo stvoletij ustvarjeno duhovno in kulturno individualnost. Ti ljudje žele, da bi ohranile te naše pokrajine s pomočjo avtonomije tisto kulturno in duhovno ter deloma tudi politično stanje, v kakršnem so se nahajale do našega osvoboditve. To žele samo zato, ker so prežeti separatističnega duha iz naše preteklosti in ker žive v zastarelih, preživelih, ozkih pokrajinskih težnjah. Zaradi tega tudi ne morejo razumeti, da je ves naš narod ena nacionalna nedeljiva celota. Ti ljudje so otroci naše preteklosti po svojem političnem duhu in pojmovanju ter vzgoji. Zaradi tega tudi ne morejo sprejeti veliko in široko nacionalno jugoslovensko misel, kateri pripada naša bodočnost.«

Kakor smo že ugotovili, pri »Slovenec« »Samouprava« ne čitajo, pač pa »Jutro«. Zato jim moramo mi od časa do časa citirati iz njihovega glavnega programskega organa eno ali drugo zanimivo stvar.

Za narodno edinstvo ali proti

Glavni organ JRZ »Samouprava« riše konture bodoče politične borbe, ki se bo baje bila v znamenju gesla: za narodno in državno edinstvo ali proti. List našteva stranke, ki so se odrekle narodnemu edinstvu in proti katerim bo povedla JRZ najodločnejšo ofenzivo. Pri tem ponovno poudarja, da sloni Jugoslavija na temeljih načela narodnega edinstva, za katero se bo borilo 80 odstotkov vseh jugoslovenskih državljanov.

»Samouprava« je pozabila dodati, da li se bo borila v vrstah branilcev in pobornikov narodnega edinstva, ki pozna edinstveni jugoslovenski narod, tudi gospoda iz Kopitarjeve ulice.

Iz zastupniške kuhinje

Doba pasjih dni in kislih kumaric je že za nami. Doživljamo že prve jesenske dni. V Zagrebu pa mora vladati vsaj v »Obzorju« redakciji še vedno tropična vročina, pod katero trpe že itak hudo senilni možgani čestitega zagrebskega starine. Siromak je namreč pred dnevi odkril, da hoče ljubljansko »Jutro«, kakor Brdvas svoje dni cesarske Dunajčane, pohrustati za malo južno vse Hrvatve, kar jih prebiva med Sotlo in Zemunom ter Subotico in Jadranom. Tri dni se že bori proti tej grozoti nevarnosti, ki jo pana na vse moč goče načine v dolgovernih in klobuštrastih uvodnikih! Stvar je silno huda in nevarna. V »Jutru« je namreč nekdo šegavo napisal: »Popraskaj malo Hrvatva, pa se ti bo pojavil Slovenec.« »Obzor« smatra, da smo s tem odkrili strmečemu svetu svoje osvoboditeljske namere. »Obzor« jih že davno pozna, ali sedaj nas je zalotil na delu. »Jutro« smatra vse Hrvatve kajkavce za Slovence, Hrvatji štokavci so Srbi in samo Hrvatji čakavci so pravi in resnični Hrvatji! Na ta način bi sedeli ubogi čisto-krvni Hrvatji samo na obalah našega Jadrana in deloma po njegovih otokih. Ti pa ne čitajo »Obzora« in komu naj bi potem zagrebski starina solil pamet ter delil svoje visokoučne politične nauke?

Pa pravijo, da živimo v resnih časih! Seveda čisto šaljiva pa ta stvar vendarle ni. Gotovi zagrebski krogi poskušajo ob vsaki priliki zanašati med Hrvatve občutek, da goje Slovenci do Hrvatov neke šovinistične, če ne celo imperialistične tendence. Zal kažejo razna znamenja, da je temnemu delu teh elementov res že uspelo zanesti med hrvatsko ljudstvo neko razpoloženje do Slovencev, ki ne bo koristilo niti Zagrebu, niti Ljubljani...

Zborovanja JNS v Dalmaciji

Banovinski odbor Jugoslovanske nacionalne stranke v Splitu je sklical za prihodnji teden celo vrsto shodov in zborov v benkovskem, šibenškem, kninskem, sinjskem in splitem skrebu. Na vseh shodih in konferencah bodo govorili predsednik JNS g. Peter Živković, prvi podpredsednik JNS g. Jovan Banjanin, senator dr. Angeljinović, bivša senatorja dr. Uroš Desnica in dr. Majstrovic in narodni poslanci inž. Manfred Paštović.

Požig hiše sokolskega delavca

Sarajevska »Jugoslovanska počast« poroča iz Dalmacije, da so neznan zločinec zažgal hišo znanega sokolskega delavca Rakidija v Orašcu pri Dubrovniku. Svoj zločin so izvršili sredi noči ko je bil Rakidija odsoten v Dubrovniku. Nekaj dni pred požigom so neznan izvestili na stehi Rakidijeve hiše črno zaelavo ter najavili, da se bodo maščevali nad njim, ker je eden glavnih dobrotnikov pri zidanju Sokolskega doma v Orašcu. Oblasti so uvedle preiskavo, ki pa je bila do sedaj še brez uspeha. Zadnje čase se sploh vrše vse bolj pogosto čini političnega maščevanja v raznih predelih Dalmacije, kjer neznan zločinec požigajo hiše političnim nasprotnikom, žagajo sadno drevje in sekaajo vinograde. Tako so posekali neke jugoslovenskega nacionalistu v eni sami noči 5000 trt, za kar je bilo potrebno najmanj deset zlikovcev, ki so morali sekati trte celo noč.

Odprto pismo

Gospod DR. WERNER SCHELIENSGG Gradec, J..... platz 26/II. V prigibu Vam pošiljam zaprosene listine, ki jih tako nujno potrebujete za dokaz svojega arijskega pokolenja. Naša občina ne vodi Arjcev v posebni rubriki, zato Vam nismo mogli uradno potrditi Vašega arijsstva. Na temelju zaznamkov, ki segajo nazaj do l. 1788. potrjujemo, da med vsemi Vašimi predniki tako z očetove, kakor z materine strani ni niti ene osebe, o kateri bi se dala zaslišati le bežna senca židovske primesi. Zahvalite se svojim prednikom: V Vaših žilah ni niti kapljice židovske krvi, oprostite pa jim velike na-

Jubilejni zbor Narodno-strokovne zveze

Ljubljana, 3. septembra. Ob 15. se je v okusno okrašeni dvorani Delavske zbornice pričel jubilejni kongres našega narodnega delavstva za 30letnico obstanka njegove vrhovne sindikalne organizacije Narodno-strokovne zveze. Zbrani so številni delegati podružnic in strokovnih društev iz Slovenije. Zborovanja so se udeležili tudi ugledni predstavniki našega javnega življenja in pa šestčlanska deputacija bratske COD (Česka Obec delnična), v kateri so gg.: tajnik Votický, blagajnik Konetovský, člana predsedstva Šterba in Nemeček ter odbornika Bohaček in Rejha.

Goste in delgate je prvi pozdravil predsednik izvrševalnega odbora NSZ Rudolf Juvan, ki je hkratu podal kratko zgodovino dela, opravljenega v prvih treh desetletjih zveze. V imenu Delavske zbornice in nameštstva sta jubilatki izrekla iskrene čestitke gg. Koselem in dr. Köstli, nato pa je predstavnik COD Ko-

netovský sporočil našemu narodnemu delavstvu pozdrave delavstva bratskega češkoslovaškega naroda, najprej v slovenski, nato pa v češčini. Nato je tajnik COD Votický v izčrpnem poročilu orisal pomen sindikalne organizacije v borbi za izboljšanje položaja delavskega stanu in njegovo vlogo v življenju naroda. Strokovni tajnik Makše je podal podrobno delovno poročilo zveze, blagajnik Ambrožič pa je orisal njeno denarno gospodarstvo. Na predlog revizorja dr. Koviča je bila soglasno izrečena razrešnica dosedanjemu odboru, nakar so sledile volitve novega izvrševalnega upravnega in nadzornega odbora, ki bo tudi v bodoči poslovni dobi deloval pod predsedstvom g. Rudolfa Juvana. Odobrena je bila še sprememba pravil, nato pa je bila z živahnim odobravanjem sprejeta resolucija, ki vsebuje glavne zahteve našega narodnega delavstva v borbi za bližnjo bodočnost.

Zadoščenje bivšemu grosupeljskemu županu g. Alojziju Žitniku

Ljubljana, 2. septembra. Kakih 14 dni pred razpisanimi občinskimi volitvami v Grosupljah, ki so se vršile v maju l. 1936. je dobil tedanji župan Alojzij Žitnik od banske uprave v Ljubljani odločbo, ki ga je razrešila funkcije predsednika grosupeljske občine, češ da je zagrešil nečastna in po kazenskem zakoniku kazniva dejanja.

Ta odločba je imela za posledico, da so se Žitnikovi politični nasprotniki s pridomo poslužili v volilni agitaciji, češ saj volilci pač ne morejo ponovno voliti za predsednika občine moža, ki se je spozabil tako daleč, da ga je zapletlo v kazenske paragrafe. V kolikor ni bilo dovolj že te volilne gonje, pa so čakale razrešene predsednika občine še druge neprijetnosti. Medtem, ko je visela še nerušena njegova pritožba proti odločbi banske uprave pri upravnem sodišču v Celju, je proti njemu in njegovemu sinu Alojziju Žitniku ml. teklo pred ljubljanskim okrožnim sodiščem dolgotrajno kazensko postopanje, kjer je državno tožilstvo na podlagi ovadbe banske uprave vložilo obtožbo za kaznivno dejanje v smislu § 397-I. k. z., češ da sta potvorila neke uradne listine v zvezi z nabavo in uporabo smodnika za izvedbo javnih del in pa plačila med pri javnih delih zaposlenih delavcev.

Na razpravi je bilo zaslišan okrog 15 prič in sodišče je pregledalo vse poslovne

knjige, na katere se je banska uprava v ovadbi sklicevala. Ko se je končno letos 18. junija vršila proti obema obtožencema razprava pred ljubljanskim okrožnim sodiščem, se je moglo sodišče na podlagi zbrane dokazne snovi prepričati le o popolni nedolžnosti obeh obtožencev in o njunem povsem korektnem in pravilnem poslovanju. Zaradi tega je oba popolnoma oprstilo vsake krivde in kazni. Razbremenilo gradivo je bilo tako prepričevalno, da niti državni tožilec ni vložil priziva proti tej razsodbi.

Medtem pa je tudi ljubljanski odvjetnik dr. Marjan Zajec, pravni zastopnik bivšega župana g. Žitnika, dobil iz Celja razsodbo upravnega sodišča glede pritožbe njegovega klienta. Upravno sodišče je njegovi pritožbi v polnem obsegu ugodilo in razveljavilo odločbo banske uprave o razrešitvi z dne 14. 11. 1936. Tako je tudi upravno sodišče v skladu z ugotovitvami kazenskega sodišča prišlo do skladnega zaključka, da se bivšemu županu Žitniku ne more očitati prav nobene nepravilnosti.

Po skoro dveh letih je dobil sedaj ta poštenjak končno popolno zadoščenje in njegovi prijatelji in somišljeniki so to vest o popravljeni krivici sprejeli z velikim zadoščenjem na znanje.

Koroški drobiž

Kakor poročajo iz Borovljah, bo tamonjko jeklarno prevzela država in jo priključila takozv. »Göringovim podjetjem« v bivši Avstriji. Ko se je Göring spomladil mudil na Koroškem, je prevzel nad Borovljami pokroviteljstvo. Mislijo, da je oziviljenje in podpiranje boroveljske jeklarne v zvezi s tem pokroviteljstvom. Delavstvo si od tega obeta znatno povišanje svojih plač.

V Giljah je umrl g. Šuklić, pd. Dovjarko oče. Bil je dober in pošten gospodar, ki je hkrati tudi odkriti spoštoval svoj narod. Zaradi svoje značajne narodne zavednosti je bil splošno priljubljen. Domačini so ga visoko cenili.

V Borovljah je v hipni zmedenosti izvršil samomor sin upokojenega šolskega ravnatelja g. Jakliča. Našli so ga v nekem gozdu s prestreljenim srcem. V poslovnem pismu ni navedel vzroka samomora, izrazil je samo svoj obup in misel, da mu ni več živeti.

Sredi avgusta se je zopet odpeljal 35 otrok iz velikovškega okraja v stari rajh na počitnice.

31. septembra bo začel v Celovcu izhajati nov dnevnik pod naslovom »Kärntner Grenzruff«, obenem pa bosta ukinjena oba dosedanja celovška dnevnika »Freie Stimmen« in »Kärntner Tagblatt«. »Kärntner Grenzruff« bo nekako službeno glasilo nar. soc. stranke za Koroško.

Celovški jesenski sejem je bil otvorjen 25. t. m. in bo trajal do 5. septembra. Razstavni prostori so bili letos povečani.

Iz državne službe brez pokojnine sta bila odpuščena bivši predsednik delnegega sodišča v Celovcu dr. Gustav Zigeuner in sodnik dr. Alois Karisch.

Na Gradiškanskem bodo morali v bodoče delati tudi vsi delazmožni cigani. Zaenkrat jih nameravajo zaposliti v posebnih ciganskih oddelkih pri gradnji in popravilu cest. Podvrženi bodo strogemu nadzorstvu.

Sprejemi pri predsedniku vlade na Bledu

Bled, 3. sept. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović je sprejel ameriškega poslanika Arturja Brice-Laina, našega londonskega poslanika Dragomirja Kasidoleca, rimskega poslanika Boška Hrističa in našega stalnega delegata pri DN dr. Ivana Subotiča.

Trije naši čolni v finalu

Milan, 3. sept. o. Danes se zaključile polfinalne tekme v okviru tukajšnjega evropskega veslaškega prvenstvenega tekmovanja. Naša 2 s krmarjem je premagala holandsko in švicarsko. Naš double scouf je avtomatično prešel v finale, ker je švicarski odstopil. Četvorka s krmarjem pa je vobče brez nastopa prišla v finale. Jutri bodo finalne tekme, pri katerih bodo nastopili tudi vsi trije naši čolni.

pako, da Vam niso mogli dati niti kapljice one zlahtne krvi, ki jo predpisuje Rosenbergov katekizem.

Vaši dedje in pradedje, ki ste Vi vselej z rdečico sramu mislili nanje, Vas v Vaši veliki potrebi niso zatajili. Izkazali so Vam neprecenljivo uslugo s čistim slovenskim rodovnikom. Za zaničevanje našega jezika, sramotenje našega rodu in za sovraštvo do lastne krvi, po čemer ste se vedno odlikovali v vrstah naših nasprotnikov, Vam pošiljamo priložene listine kot dragoceno dediščino po Vaših prednikih.

Predsedstvo občine Jelovo brdo. Občinski pečat. Janez Zeleznik, s. r. 6 prilog predsednik občine.

Priprave za svečanosti na kraljev rojstni dan

Beograd, 3. sept. p. Priprave za nadvse svečano proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra so se v zadnjih dneh zelo pospešile. Na Terazijah so postavili štiri po 20 m visoke stebre z žarami, v katerih bodo na večer pred kraljevim rojstnim dnevom prižgali velike ognje. V parku pri Moskvi so postavili veliko črko »P II« ter postavili na levo in desno ob njej prav tako po 20 m visoka stebra z žarami. Jutri bo glavna vaja beograjskih čet za paradno na Banjškem polju, ki ji bo smelo prisostvovati tudi širše občinstvo.

Težka skala je udarila v dolino

Sklendrovec, 3. septembra. Te dni proti večeru se je na vrhu Graščice, 686 m visokega strmega hriba, utrgala velikanska skala. V dolini smo začuli, kakor bi bil nekdo ustrelil s topom, da smo zaskrbljeni pogledali v višino. V tistem trenutku pa se je zaslilo silno lomastanje. Iz višave se je kotalila mogočna skala, udarjala ob stene in odsakovala.

Dostikrat se skala ustavi v mehki zemlji ali pa jo zadrži drevje in grmičevje, ki rase na podnožju Graščice. To pot pa je bil pozdrav iz višine preorajški in se ni dal kar tako ustaviti. Skala je odrinila vse, kar se ji je postavilo v bran. Kotalila se je z bliskovito naglico naprej po pobočju v smeri, kjer ima gostilno znani sklendrovski gostilničar g. Korinšek in kjer stanuje sokolski delavec g. Nace Fincinger.

Malo nad gostilno je breg zasajen s starim sadnim drevjem. Kameniti kolos je zaradi udarcev ob skalovje poskočil večkrat med potjo po več metrov od tal. Eden izmed udarcev je bil tako silen, da je razkral staro hrusko. Skala pa se še ni ustavila, vendar pa je z zmanjšano silo drvela dalje in je med potjo oklestila še nekaj drugih dreves. Blizu gostilne tik nad cesto, ki drži od reke Save v kumljanske hribe, tma gostilničar g. Korinšek obsežno uto iz močnih kolov. Skala mu je spodenela nekaj opornikov pri uti, nato pa se je ustavila sredi uto.

Ko so domači videli, da ni nobene nevarnosti pred ponovnim pozdravom z Graščice, so prišli v uto in so si ogledali neobičajni »meteor« z Graščice. Meri skoro meter v višino, tehta pa prav gotovo več kakor 500 kilogramov. Zdjaj so povlekli skalo do roba uto, kjer bo za zgornjo pričo, kakšen pozdrav je posrla v dolino kamenita Graščica, ki jo je ves avgust mehčalo deževje.

Razpis prve tranše 4 milijardnega posojila

Beograd, 3. sept. o. Po zanesljivih informacijah bo pričetkom oktobra razpisan vpis prve tranše 4 milijardnega posojila za javna dela in državno obrambo.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Pretežno jasno v vsej kraljevini, nekoliko bolj oblačno v zahodnih in severozahodnih krajih. Jutrnje megle v dolinah rek in v kotlinah. Temperatura se bo nekoliko dvignila, le ponoči bo precej hladno.

Zagrebska: Vreme se bo razvedrilo. Dunajska: Mogoče že danes prihod deževja, kasneje zopet manj oblačno, zmerno toplo.

Daladierove težkoče

Delavstvo je nezadovoljno z reformo 40 urnega delovnika in grozi s splošno stavko

Pariz, 3. sept. o. Le polagoma prihaja zmerom bolj konkretno do izraza huda reakcija, ki so jo izzvali Daladierovi ukrepi glede reforme 40-urnega delovnika in drugih socialnih ugodnosti, ki si jih je francosko industrijsko delavstvo pridobilo za časa Blumovega režima. V Franciji so nastali novi socialni pokreti in govori se že o možnosti generalne stavke.

Na snočnjem velikem delavskem zborovanju v zimskem sportnem stadionu, na katerem radikalni niso sodelovali, so socialisti in komunisti silno ostro napadali vlado. Socialist Racamon, ki začasno nadomešča generalnega tajnika obče sindikalne zveze Jouhauxa, je izjavil med drugim: Če nas pristijo k temu, bomo alarmirali mase. Na zborovanju so govorili tudi o generalni stavki. Ko je bil shod zaključen, je takoj nastalo nekaj incidentov s policijo. Večje število ljudi je bilo pred zimskim sportnim stadionom aretiranih. Delavstvo je navallilo na policijo in ji je aretirance spet iztrgalo.

Tudi v Lyonu je prišlo večeraj do resnih incidentov. Delavstvo tamkajšnje avtomobilske tovarne je izjavilo, da noče delati skupno z neorganiziranimi delavci ter je zahtevalo generalno stavko. Po zborovanju je skupina delavcev s kamenjem napadla

avto direktorja tovarne. Krajevni komunistični prvak, ki je vodil demonstrante, je bil aretiran. Kmalu nato je delavstvo poslalo na policijsko stražnico posebno odposlanstvo z zahtevo, naj ga takoj izpuste. Ker se to ni zgodilo, je preko tisoč delavcev obkloplilo stražnico in že resno ogrožalo petorico stražnikov. Obkoljenim stražnikom je prihitel na pomoč večji oddelek varnostnih organov, ki so delavstvo pregnali.

Tudi po drugih industrijskih centrih je položaj zelo napet. Minister dela se na vso moč trudi, da bi preprečil povsod napovedano generalno stavko. V pokretu je sedaj okrog 500.000 delavcev, ki so zaposleni v prometni, pomorski, gradbeni in tekstilni industriji. Ministru dela je uspelo odvrniti od stavke delavce v nekaterih premogovnikih in tekstilnih tovarnah. V Amiensu je tekstilno delavstvo zasedlo 25 tovarn. Delodajalci odklanjajo sleherni pogajanja, dokler se tovarne ne izpraznijo. V Lilleu je pričelo stavkati prometno osebje.

V glavnem zahteva delavstvo povišanje plač in ureditev delovnika. V nekaterih rudniških tovarnah je bilo mogoče stavko preprečiti le na ta način, da so delodajalci delavstvu zagotovili 6% povišanje plač.

Sodba v aferi

Rašović—Marić

Beograd, 3. sept. p. Danes ob 13. je sodnik poedinec na beograjskem okrožnem sodišču razglasil sodbo v kazenski pravdi proti narodnemu poslancu Milošu Rašoviću, ki sta ga tožila bivši vojni minister general Ljubomir Marić ter kot zasebni tožilec Glišić. Rašović je bil obsojen zaradi obrekovanja bivšega vojnega ministra generala Marića in generala Terzića v smislu členov 301 in 302 k. z. na 6 mesecev zapora ter poravnavo vseh pravnih stroškov. Glede odškodninskih zahtev sta bila tožilca napotena na civilno pravdno pot.

S fronte pri Hankovu

Sanghaj, 3. sept. w. V borbah za goro Lučang so japonske čete zopet napredovale. Uspelo jim je zavzeti precejšnje ozemlje na zapadu gorovja Lučang. Zavzele so goro Čenčan. Japonske čete so pognale v beg kitajske oddelke. Zaradi teh napadov Japoncev so morali Kitajci pregrupirati devet divizij.

Tokio, 3. sept. AA. (Havas) Po pisanju agencije Domej so japonski oddelki, ki prodirajo proti Hankovu, zavzeli Hošangšij 7 milj vzhodno od Kujančja. Kitajske čete se umikajo v neredu. Zadnji boji so bili posebno krvavi. Japonska letala so večkrat bombardirala železniško progo in razne vojaške naprave na srednjem in južnem Kitajskem. Bombardirala so tudi Vučeu, veliko mesto v pokrajini Kuang, 600 milj zahodno od Kantona.

Nova Francova ofenziva ob Ebru

Bilbao, 3. sept. w. Na fronti Ebra so nacionalistične čete v prvih jutranjih urah pričele z obširnimi napadom. Po kratki pripravi topništva in letalstva so nacionalistične divizije, ki so obstojale iz maroških vojakov in navarskih čet, napadle sovražnikove postojanke, ki je bil popolnoma presnečen. Prišlo je do bojev na nož. Ze po nekaj urah so nacionalistične čete zavzele važne postojanke, katerih imena pa do sedaj še niso znana, ker se operacije nadaljujejo.

V Italiji pripravljajo nove ukrepe proti Židom

Rim, 3. sept. o. Italijanska vlada namerava, kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, izdati celo vrsto ukrepov proti židom v smislu svojih plemensko političnih načel. Tako bodo prepovedani mešani zakoni, izdana bo odredba o obveznih izpričevalih o plemenski pripadnosti in ustanovili se bodo posebni uradi za plemensko statistiko. Kolikor je bilo mogoče dosej dognati, zadeva dekret o izgonu tujih židov okrog 30.000 ljudi.

Kompromis v petrolejskem sporu

Washington, 3. sept. b. V znanem ameriško-mehikanskem petrolejskem sporu zaradi odškodnine ameriškim lastnikom mehikanskih petrolejskih vrelcev, ki so bili razlašeni, je bil dosežen kompromis. Predsednik Mehike Cardenas je steer odklonil od Hulla stavljeni predlog o arbitražni odločbi, vendar pa je pristal na imenovanje skupne komisije, ki naj ugotovi višino odškodnine.

Milijon romarjev na Oplencu

Topola septembra. Oplenec, kjer je zadnje domovanje graditeljev in tvorcev naše države in naše nacionalne svobode, je postal po mučniški smrti kralja Aleksandra Uedinitelja naše največje narodno sveetišče, katero obiskujejo sleherni dan številni romarji iz vseh naših krajev, da prižigajo na grobu kralja Viteza in Mučenika sveče ter polagajo vence in cvetje.

Milijon romarjev je doslej na Oplencu obiskalo grob kralja Uedinitelja. Prihajajo pa še dnevno novi v trumah. Romarji se poslužujejo vseh prometnih sredstev in ni kraja v državi, od koder se ne bi bilo kakega romarja. Takoj po kraljevem pogrebu so razgrnili v sveetišču na Oplencu veliko knjigo za vpisovanje romarjev. Ta velika knjiga je težka kakih 10 kg in ima 500 listov. Do danes je popisanih že šest takih velikih knjig. V teh knjigah je nad 400.000 imen. Vsi romarji se seveda niso mogli vpisati, ker za to ni bilo časa. V teh knjigah so tudi imena predstavnikov mnogih tujih držav. V sveetišču pa so romarji pustili tudi cele sklade vencev, podob in raznih drugih predmetov. Po približni cenitvi je bilo doslej položenih 24.000 vencev in nad 1.000 kipov in podob ter raznih predmetov iz metala. Teh spominskih darov je že za velik muzej. Med spominskimi predmeti so številno zastopane žare s prstjo kraljev, od koder so prispeli romarji. Med venci je tudi venec iz srebra in zlata, ki so ga prinesli naši izseljenci iz Amerike in ki je stal kakih 8.000 dolarjev.

Uprava sveetišča ima tudi pregled o številu romarjev v posameznih dneh. Iz tega pregleda je razvidno, da ni dneva brez številnih romarjev, so pa za-

beleženi dnevi, ko je bilo romarjev na tisoče. Tako n. pr. je bilo letos 14. avgusta na Oplencu 4.700 romarjev.

Poklonitev našega obrtništva na grobu Viteškega kralja

Priredi jo Zveza obrtnih društev ob priliki 1. jugoslovanske obrtne razstave v Beogradu.

Zveza obrtnih društev dravske banovine v Ljubljani se je odločila, da izpolni obljubo, ki jo je dala ob priliki tragične smrti našega vladarja Uedinitelja, sedaj, ob njegovi 4. obletnici.

V dneh od 15. do vključno 17. oktobra bo trajalo potovanje slovenskega obrtništva na naš jug. V nedeljo, 16. oktobra dopoldne se bodo poklonili spominu Kralja-Jugoslavana, nato se bodo vrnili v Beograd, kjer bodo do ponedeljka zvečer. Ob tej priliki si bodo ogledali 1. jugoslovansko obrtno razstavo, modne revije ter znamenitosti mesta. Prirejen bo tudi sestanek s tamkajšnjimi obrtniki.

Iz Ljubljane bo krenil posebni brzovlak. Kakor čujemo, vlada za potovanje veliko zanimanje, zato so priprave že v polnem teku. K potovanju se lahko prijavijo vsi stanoviti. Tako bo to lepo priložnost marsikateri prijatelj obrtništva izkoristil in se priključil njihovu romanju na Oplenec. Naš list bo sledil organiziranju tega hval vrednega pokreta Zveze ter bo svoje bralce informiral o nadaljnjih pripravah za potovanje.

Princa Tomislav in Aleksander v Kranju

Kranj, 3. septembra. Danes okrog pol 11. ure dopoldan sta prispela v Kranj z dvornim avtom brat Nj. Vel. kralja Petra II, princ Tomislav in njegov bratranec kneževič Aleksander v

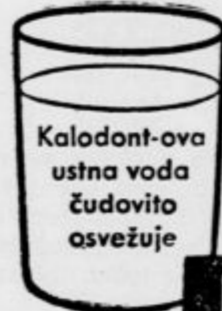
spremljstvu dvornega vzgojitelja. Avto, katerega je šofiral kneževič Aleksander, se je ustavil pred Savnikovo vletrgovino. Seveda se je tu nabralo takoj polno ljudi, med njimi največ mladine, ki je hotela videti in pozdraviti mlada princa.

V trgovini je princema postregel trgovski uslužbenec Lozar. Princ Tomislav je izbral žepno svetilko in tri baterije, dočim se je kneževič Aleksander odločil za »Merklina«, pripravo z vijaki za sestavljanje raznih igračk. Po nakupu sta se princa pričela zanimati tudi za ostale stvari, nakar ju je g. Lozar odpeljal v prvo nadstropje in jima razkazal zalogo ter šivalnico. V šivalnici je princa najbolj zanimal avtomatski stroj za šivanje gumbov in gumbov. Po ogledu sta odšla princa v trgovino, kjer sta plačala računa. Kraljeviča Tomislava je pri tej priliki zelo zanimala avtomatična blagajna in mu je g. Lozar moral razložiti delovanje mehanizma. Ko sta princa stopila iz trgovine v avto, jima je mladina napravila gost špalir in ju navdušeno pozdravljala.

Niti ne sluti nevarnosti v ustih!

Ali morda tudi Vi še vedno ničesar ne ukrenete proti nevarnemu zobnemu kamnu? Ne čakajte, da se Vam bodo začeli zobje majati, uporabljajte rajši takoj Sargov Kalodont! To je v Jugoslaviji edina zobna krema, ki vsebuje sulforicinoleat, ki odstrani polagoma zobni kamen in prepreči, da se ne napravi na novo.

SARGOV

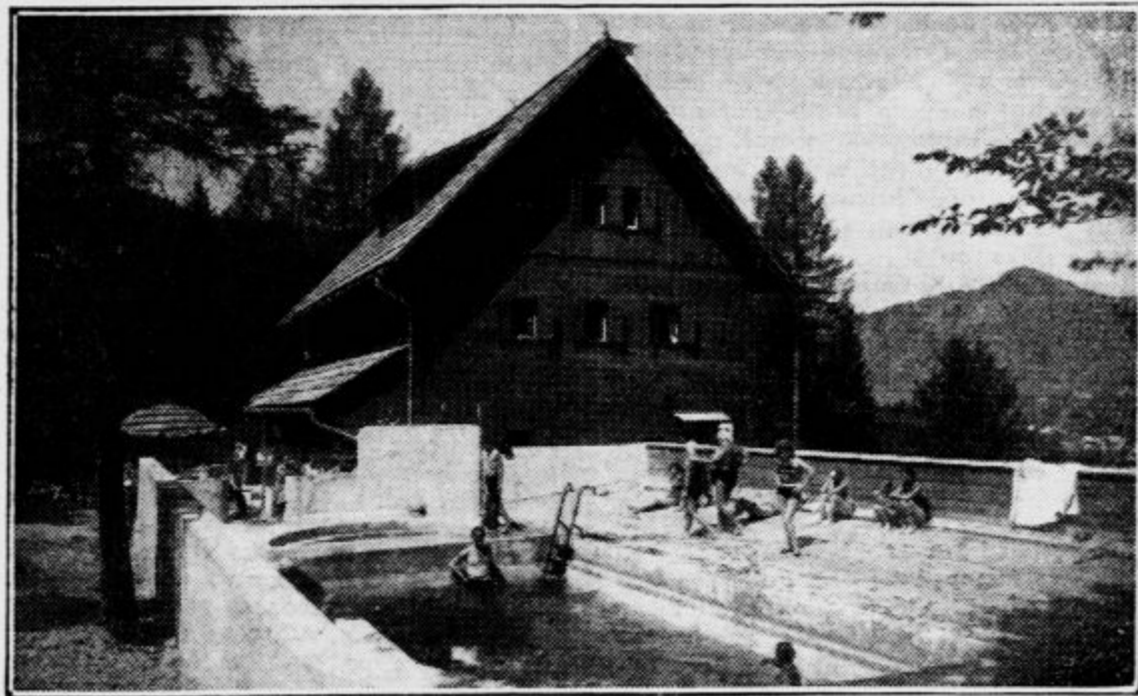
KALODONT

Proti zobnemu kamnu

V zadnji dobi, ko se je planinstvo pri nas tako lepo razvilo, prihajajo leto za letom tisoči in tisoči ljubiteljev narave na Okrešelj, da tu občudujejo prekrasni planinski čar in užijejo nekajen gorski mir. Frischaufov dom nudi vsem zavetje, gostoljubno jim postreže Jaka Robnik, ki Dom oskrbuje že skoraj desetletje. Danes

proslavlja Savinjska podružnica in vse slovensko planinstvo 30letnico važne planinske zgradbe, kjer se bo zbralo več sto slovenskih sinov in hčera, da počastijo spomin mož, katerih imena so povezana z imenom Frischaufovega doma in da se do dna srca poveselijo v čarobnem planinskem svetu.

V Planici je jeseni najlepše

Seveda je tudi Planica imela letos prav zadovoljivo sezono. In kar je še več vedno: vsi gostje — domači kakor iz tujine — so bili s Planico močno zadovoljni. Le dež je nagajal in nedavno tudi pregnal precej gostov. Toda Planica se spet koplje v sonci, vsa planinska pokrajina dobiva čudovite barve, jesen tiho prihaja v deželo. In zgodnja jesen je v Planici prekrasna. Zdjaj se vsakomur nudi prilika, da (ob znižani oskrbnini 50 din) uživa odih v planiški pridi. Nudijo se najlepši izleti po Tamorju in na planine, k tromeji in čez mejo, k Beloškim jezerom in drugam. Planica vabi in kdor jo bo zdaj obiskal, se bo kakor pretojen vrnil v delovno vsakdanjost.

ZNAMKICE V KORIST SLEPIH ŽENA IN DEKLET

Pod Visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije prosi odbor gospa za zaščito slepih žena in deklet vse in vsakogar, da z nakupom novih umetniško izdelanih znamkic podpre akcijo Odbora. Znamkice stanejo din 1.— komad in se nabavljajo pri administrativnem odseku Odbora v Beogradu, Alekse Nenadovića ul. 36. Ček. rač. pošt. št. broj 57.846.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

šene hiše sicer umaknila, ali umaknila se je samo na drugo stran ceste, na nepremetni osrednji del sedanega Krekovega trga, med cesto, Fabjanovo hišo in velikim vodnjakom, ki je stal pred Mestnim domom.

O šolah in drugih znanosti namenjenih zavodih, ki so bili nameščeni v prostornem licejskem poslopju, potem na razširjenem Vodnikovem trgu ni bilo več nobenega sledu. Velikega pomena, ki ga je imel nekdanji ta prostor za kulturni razvoj Slovencev, nas danes medlo spominjajo samo še 1.1858. postavljeni spomenik velikemu direktorju francosko-slovenskih šol in prvemu našemu pesniku ter imeni Vodnikov trg in Študentovska ulica, ki je bila tedaj glavno središče študentovskih stanovanj. Vendar živi spomenik stare licejske tradicije je le zrasel redno v septembru vsakega leta v obliki knjižnega trga v senci velikih platan na Krekovem trgu.

To se je godilo nemoteno skozi celih 22 let do septembra 1934. Medtem časom je začela rasti sedanja Velika Ljubljana in se je zaradi nje živilski trg za Vodnikovim hrbtom silno razbohotil. Nasproti finančne direktorije je nastala postaja avtobusov za vzhodne in južne smeri. Dalje je postavila mestna občina na živilski trg prodajalne stole ter je bilo treba najti prostor, kjer naj bi čakali naše kmetice njihovi prazni vozički. Tem vozičkom, — izumil jih je bil šentiviški župnik in pesnik Blaž Potočnik in so za Ljubljano nad vse značilno vozilo, — je prometno redarstvo določilo leta 1934. prostor na dotedanem dijaškem tržišču. In ko so tega leta v septembru pri-

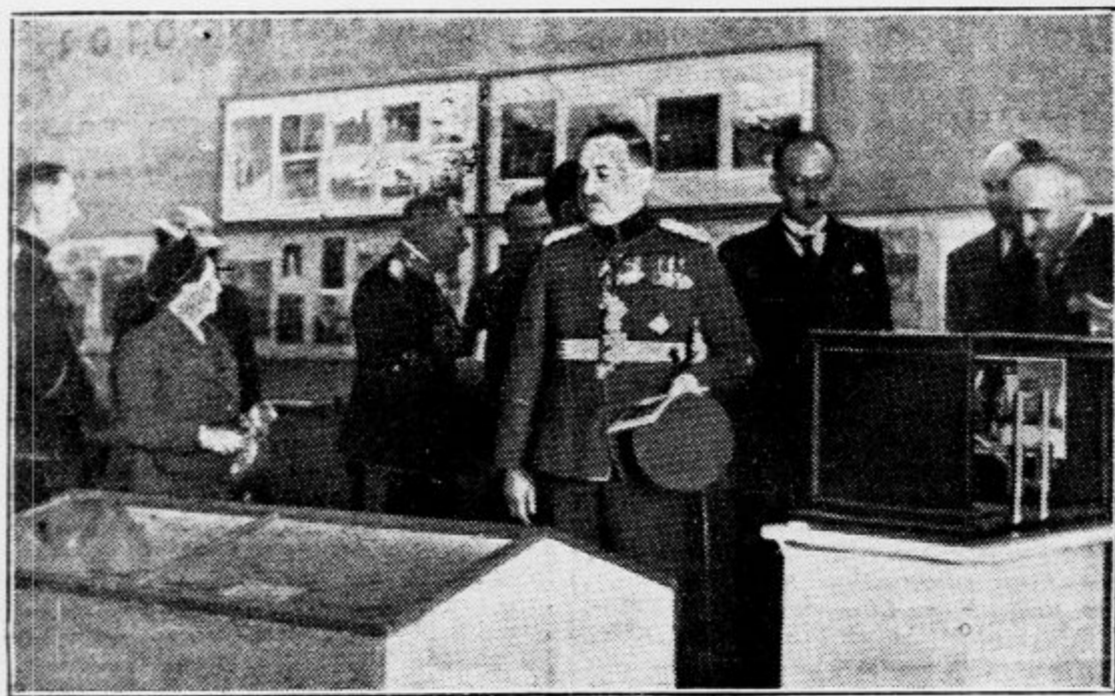
šli nanj prvi dijaki z namenom, da tržijo s knjigami, so spoznali, da tu zanje ni več mesta.

Tedaj so pritrdili na platano velik napis: Knjižna borza se je preselila k humanistični gimnaziji. To je zadostovalo, da so se že prihodnjega dne vsi prodajajoči in kupujoči dijaki in dijakinje znašli na križišču Gledališke in Gajeve ulice. Vendar rastoči promet v tem velestemnem delu Ljubljane ni dovolil, da bi se kupčije željna srednješolska mladina obeh spolov zbrala več ko v štirih septembrskih 1934-37.

Letos se je tradicionalni dijaški sejem namestil na Bregu v senci spodnje vrste tamkajšnjih kostanjev. In reči moramo, da ima tudi ta prostor svoje silne tradicije. Tu je bil nekaj let že stalni starinski trg, ki ga vidimo danes na nasprotnem bregu Ljubljane, kar je dajalo Bregu dokaj življenja. Izбира novega knjižnega tržišča je pa še celo posročena, če premislimo zgodovino hiš tamkajšnje okolice in se domislimo njihovih slavnih prebivalcev.

Ves Novi trg, to je del stare Ljubljane, ki je zrasel nasproti Staremu trgu na dokaj strmi ježi tja do Grabna, Vegove ulice in Dvorskega trga, je bil nekdanji glavno bivališče elite, ki je ni dičilo le golo bogastvo, temveč tudi velika ljubezen do vsake pisane ali tiskane knjige. To prebivalstvo so bili plemiči, katerih grbo vidiš še danes na marsikateri tamkajšnji starinski hiši.

V Lontovžu (Landhaus), sedanjih hiš Kmetijske družbe, kakor tudi v do potresa njej nasproti stoječem Kneževem dvorcu so začelo še v 17. stoletju rasti prve velike

Zastopnik Nj. Vel. kralja general Dodić na fotografski razstavi

Frischaufov dom na Okrešlju 30 letnica ene najvažnejših planinskih postojank

Celje, 3. septembra.

Od leta 1893., od ustanovitve Savinjske podružnice vso nadaljno 15letno dobo so bile oči podružnice neprestano obrnjene na Okrešelj, na to čarobno planino v osrčju Savinjskih Alp.

Tam je bila skromna planinska kočica, ki jo je v sedemdesetih letih zgradil pokojni graški profesor Frischauf, v poznejši dobi vnet prijatelj slovenskega planinstva. Kočico je upravljalo nemško planinsko društvo, a jo je zanemarjalo in le pod pritiskom Savinjske podružnice so kočico malce povečali.

Ze leta 1894. je Savinjska podružnica prosila dovoljenje, da bi smela na Okrešlju postaviti svojo kočico, a je dobila odgovor, naj se z Nemci dogovori glede skupnega povečanja že obstoječe kočice, češ, da bi se sicer porabilo iz škofjskega gozda preveč lesa. Takratni načelnik podružnice, pokojni Kocbek je izprva mislil, da bi bilo mogoče nemško »bajto« dobiti v posest, tembolj ker je bilo zemljišče, kjer je stala, last ljubljanske škofije. Pozneje je izprevidel, da se to ne bo posrečilo.

Ko so se Slovenci leta 1900. ponovno trudili, da bi škofija prodala za kočico po-

treben svet, so spet naleteli na ovire. Škofija je bila mnenja, da sveta prodati ne sme. Tako se je morala podružnica odločiti za to, da si potreben svet vzame v najem. V tej obliki si je leta 1899. zgradila na Okrešlju majhno »kočico za delavce«, ki jo je pozneje tudi obnovila, ko je kočica pogorela.

Pri tem je ostalo nekaj let; primanjkovalo je denarja, vrh tega pa se je odbor osrednjega planinskega društva postavil na stališče, naj se slovenske kočice ne grade v bližini nemških.

Leta 1907. pa je usoda Slovencev pomogla. Snežni plaz je odnesel nemško kočico in tudi slovensko »delavsko hišico«. Iz ostankov podrte kočice so si Nemci zgradili samo tako zvano »zasilno hišico«, do večjega načrta niso prišli, pa bi z njim pri škofijstvu tudi ne bili prodili. S škofijstvom je že stopil v stik odbor osrednjega društva, ki je pristal na sklep Savinjske podružnice, da takoj zgradi na Okrešlju mogočen planinski dom, ki naj nosi Frischaufovo ime. Tako naj dobi hkrati zadostno hišo ter si pridobi tudi Kokske sedlu so Nemci pustili propasti, da se z njo uniči ime, tako naj se hkrati počasti

mož, ki je bil prvi in velik pionir Savinjskih planin, mož, ki si je že več ko deset let želel, da bi na Okrešlju moderno planinsko kočico zgradilo baš Slovensko planinsko društvo, oziroma njegova Savinjska podružnica.

Osrednje društvo je dovolilo znatno podporo. Škofijstvo je pristalo na daljšo, desetletno, obnavljajočo se najemniško pogodbo in dalo les brezplačno na razpolago. Načrt je izdelal inž. Skaberne. Kocbek je določil prostor za stavbo na velikem moreni, kjer je bila varna pred plazovi. Frane Podbrznik se je v imenu podružnice pogodil s Francem Piskernikom, ki je prevzel gradnjo. Ze leta 1907. so bila izvršena pripravljajna dela in naslednje leto je bila gotova veličastna, spodaj zidana, zgoraj lesena planinska stavba — dostojna mestu, na katerem je bila postavljena, lep simbol narodne časti. Podružnica je zanj mnogo žrtvovala, posamezniki so ji vneto priskočili na pomoč, ne samo z denarjem, ampak tudi s predmeti (Peter Majdič, dr. Josip Vrečko, Norbert Zanier) ali z vožnjo in oskrbo (Fr. Petek, H. Herle) oziroma pametnim nasvetom (Janez Piskernik). V kočico so napeljali vodo iz 350 m oddaljenega izvrstnega studenca.

Dne 2. aprila 1908. je bila slovesna otvoritev. Kljub slabemu vremenu se je zbrala na Okrešlju odlična družba. Služba božja na prostem, za katero je bil določen katehet Janko Mlakar, je morala zaradi dežja odpasti in vse slavje se je preneslo v notranjost nove kočice. Kocbek je v svojem nagovoru pozdravil odlične goste, poleg dr. Fr. Tomiška, predsednika osrednjega društva, predstavnike vseh podružnic, državnega in deželnega poslanca dr. Miroslava Ploja, državnega poslanca Franca Robleka, urednika Janka Lesničarja in še mnoge druge. Predsednik osrednjega društva pa je lahko s ponosom poudarjal, da rodi slovensko turistično delo lepe sadove. Frischaufov dom je izprva oskrboval njegov prijatelj Franc Piskernik. Še isto leto pa je oskrbnitvo prevzel Fortunat Herle (sedanji oskrbnik Piskernikovega zavetišča v Logarski dolini) in ga obdržal skoro dve desetletji.

Bodoče matere morajo skrbeti, da se tzogetno vsaki lenivosti prebavil, posebno zapelji z uporabo naravne »Franz-Josefove« grenčice. — »Franz-Josefova« voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

(Cel. reg. S. hr. 15. 40. 11)

Knjižna tržišča ljubljanskih srednješolcev

Dni premišlja, ki so bili...

Srednješolska učna knjiga je danes že skoraj neobhodno potrebna stvar, saj je ni več hiše, ki ne bi imela kakega dijaka ali dijakinje. Zaradi tega dosežajo naklade te vrste knjig številke, o kakršnih se Slovencev predvojnih časov ni niti sanjalo.

V trgovinskem življenju velja dobro premišljeno pravilo, da mora biti blago tem cenejše, čim več ga prodajo, oziroma čim več je povpraševanja zanj. Le producenti naših učbenikov se za to pravilo prav nič ne zmenijo. Imamo učbenike, ki se že dvajset let venomer samo ponatisekujeta, kljub temu se producenti še niso domislili, da bi jim cene vsaj kak dinarček znižali in na ta način olajšali silno breme, ki tlačja danes vsestransko izmозgane starše.

Producenti slovenske učne knjige se lahko nemoteno igrajo s konzumentni zaradi tega, ker živijo ti kakor božji volki brez vsake čvrste organizacije. Res da obstaja društvo »Šola in doma«. Njegova naloga bi morala biti tudi ta, da varuje na knjižnem trgu stvarne interese staršev. Da se to ne godi, leži na dlani že samo, če pomislimo, da je v imenu tega društva beseda dom na drugem mestu.

Spričo teh in takšnih žalostnih razmer ni čudno, da je povpraševanje po rabljenih, zato cenejših knjigah danes večje nego je bilo kdajkoli in da ima prometno redarstvo Ljubljane pred vsakim septembrom velike skrbi, kam naj dene čedalje več obiskovano knjižno tržišče.

V stari Ljubljani je bilo vprašanje dijaškega knjižnega sejmišča kaj preprosta stvar. Vsi srednješolski zavodi so bili tedaj kar skupaj pod eno samo streho. Bili so v velikem licejskem poslopju, tam za Vodnikovim spomenikom, na mestu, kjer ponujajo danes kmetice in branjevke ogromnemu ljubljanskemu želodcu v nakup krompir, zelenjavo in sadje. To staro šolsko poslopje je bilo do cesarja Jožefa II. samostan očetov franciskanov; šele tedaj so se ti preselili z Vodnikovega trga v svoj sedanji samostan pred mostom. In kaj je bilo naravnije, kakor da so se tedanji, kaj maloštevilni ljubljanski študentje vsako jesen pred pričetkom šole, postavili pred svojo šolsko hišo ter si prodajali oziroma menjavali učne knjige.

Veliki strah in silno spoštovanje, ki sta med sodobno mladino precej tuja pojma, ki pa so ju v veliki meri gojili do svojih profesorjev študentje prejšnjih časov, vendar nista dovolj, da bi se bili sejmarji postavili kar pred sama šolska vrata. Zato so se pohlevno umaknili nekoliko bolj proti Poljanam, pred arkade bivše glavne vojaške stražnice, ki je na prostoru podrtega mestnega obzidja držala vsakebice licejsko hišo od Mahrove. Ta prostor je bil za tržišče tem primernejši, ker je bil v senci košatih divjih kostanjev — eden teh stoji tam še danes — in drugič je zaradi tega, ker je bil sedanji Krekov trg poln vrveanja kot glavno splošno sejmišče Ljubljane in je nosil od tega ime Jarmarskega trga.

Tam pred Haubothom (Hauptwache) so se torej sukali študentje starih časov in vneto tržili z obrabljenim orodjem svojega učenja. Ti študentje, vsi le moškega spola, pa po večini niso bili nikakšen mlad, mlečnozob drobiž v starosti od 10 do 18 let, kakršnega smo vajeni danes. Med njimi je bilo prav lepo število polnoletnih, resnih kmečkih sinov, navadno brkastih in celo bradatih, ki jim je bilo prekupčevanje deveta briga.

Prišel pa je leta 1895. velikonočni potres, razmajal je tudi časti vredno licejsko poslopje. Učiteljišče se je bilo iz njega izselilo že kakih 20 let prej, zdaj pa so morali sezidati novo hišo tudi gimnaziji, prednici sedanje humanistične gimnazije. Ta nova hiša je bila javnemu prometu dolgo vrsto let precej od rok, saj sta do nje držala iz mesta le dve ulici, Tomanova in Puharjeva (recte Smoletova). Ves danes z visokimi palačami in z donebnikom zazidani prostor od glavne pošte do šole je bil obdan z visokim, mramkim zidom vojaškega »prefonta« (Proviantmagazin) in novejšega Haubotha. Zato je razumljivo, da živahni šolski mladini ni moglo priti na misel, da bi s šolo vred preselila v Tomanovo ulico tudi svoj knjižni trg.

Licejska hiša je stala še par let na svojem mestu, bila pa je prazna in je služila le s svojimi dvoriščema kot igrišče nižjih razredov gimnazije. Ali svojega po stari tradiciji posvečenega tržnega prostora pred njo se je držalo tedanje dijaštvo neomajno, dokler ga ni odrinila višja sila, ko so delavci l. 1901-2. razmajano poslopje poridzali. Tedanja študentarja se jo prahu ru-

ŠOLSKO NAZNANILO

Državno priznani Enoletni trgovski tečaj

Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2 (prostori Dopisne trgovske šole):

VPISOVANJE vsak delavnik med občajnimi uradnimi urami. Redno vpisovanje se vrši 10., 11., 12., 13. in 14. septembra. Sprejemni izpiti za one, ki nimajo dovršene nižje srednje ali meščanske šole, so dne 14. septembra ob 9. uri dopoldne.

PRICETEK POUKA je dne 15. septembra ob 8. uri zjutraj.

VELJAVNOST ZAVODA IN IZPRIČEVAL: Trgovski učni zavod in njegov Enoletni trgovski tečaj je državno priznan na podlagi zakona, pravilnikov Ministrstva trgovine in industrije ter odlokov Kr. banske uprave. Izpričevalo tega tečaja ima vse po zakonu predvidene pravice.

Vpis v ta Enoletni trgovski tečaj se vrši samo na naslov: Enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu, Ljubljana, Kongresni trg 2. Istotam se dobe ustno ali pismeno vsa pojasnila in prospekti brezplačno.

Gospodarstvo

K sklepu sodišča glede likvidacije Električne zadruga v Šiški

Dne 11. avgusta smo na tem mestu objavili besedilo sklepa okrožnega kot trgovskega sodišča v Ljubljani v zadevi likvidacije Električne zadruga v Šiški. Prošnjo, da se vpiše v zadrzni register likvidacija zadruga in da se imenuje za likvidatorje sedanji člani načelstva, je sodišče odklonilo. Načelstvo je zahtevalo po vpisu likvidacije utemeljilo s tem, da se je v skladu z mnenjem revizijskega poročila združnega revizorja Tirša postavilo na stališče, češ da zadruga nima več članov, ker dobavljajo od 1. aprila t. l. vsem zadrznikom električni tok mestna elektrarna in po točki 4. zadrznih pravil preneha članstvo za zadrznika s pričetkom prenehanja električnega toka od kake druge električne zadruga ali elektrarne. Gornje stališče združnega revizorja ter načelstva je okrožno sodišče označilo, da nasprotuje zadrznim pravilom in logiki, kajti če bi obveljalo, bi tudi člani načelstva avtomatično s prenehanjem članstva prenehali biti člani načelstva in sploh ne bi bili legitimirani k nobenemu predlogu v imenu zadruga. Določba čl. 4. zadrznih pravil pa je mišljena in more biti mišljena samo kot kazen za tistega člana, ki je pričel jemati električni tok od tuje elektrarne in bi s tem škodovali lastni zadrugi. V našem primeru pa ni noben posemejni član pričel jemati električnega toka od mestne elektrarne, temveč je načelstvo s kupoprodajno pogodbo prisililo člane, da morajo jemati električni tok od mestne elektrarne. Tak primer prenehanja zadruga ne predvideva niti zakon niti zadrzna pravila. Po zakonu in po pravilih je predvidena razdružba zadruga le zaradi sklepa občnega zbora, zaradi otvoritve konkursa ali zaradi odredbe upravne oblasti, nikjer pa ni predvideno, da bi smelo načelstvo konstatirati, da je zadruga prišla avtomatska v likvidacijo, ker nima članov; če bi veljalo to stališče, tudi člani načelstva ne bi bili več zadrzniki in tudi ne več člani načelstva. Zato bodo morali zadrzniki na občnem zboru sklepati o nadaljnjem obstoju ali o razdružbi in v poslednjem primeru o predmetih, nastetih v členu 43. pravil. Iz vsega navedenega sklepa sodišča, da je napačno naziranje, da zadruga ne bi imela več članov in da je prišla v likvidacijo. Zato brez sklepa občnega zbora v tem primeru ne more priti do razdružbe in je sodišče predlog zavrnilo, ker nasprotuje zakonu in pravilom.

Dne 1. septembra torej tri tedne po objavi citiranega članka, ki je v vsej naši javnosti vzbudil veliko pozornost, se je oglašil revizor G. Tirš, ki mu je »dobar znanec« prinesel, ko je prišel z dopusta, »Jutro« od 11. avgusta. G. Tirš zatrjuje v uvodu, da je proti sklepu okrožnega sodišča vložila zadruga rekurz na apelacijsko sodišče, nato pa skuša dokazati, da je njegovo stališče glede prenehanja članstva pravilno.

Tako pravi, da načelstvo zadruga ni samo povzročilo, da morajo njeni člani sedaj prejemati tok od mestne elektrarne, češ, da je mestna občina že pred pričetkom elektrifikacije Šiške po imenovanju zadrugi optirala vse naprave za sebe. Če bi to v resnici držalo, potem se mestna občina gotovo ne bi leta in leta pogajala z električno zadrugo. Sicer pa mora tudi G. Tirš vedeti, da je mestna občina z odkupom omrežja elektrarne Česenj, prevzela tudi pogodbeno obveznost, da bo trajno dobavljala tok Električni zadrugi po določeni ceni in da ne bo posegala v elektrifikacijsko področje zadruga (ki je zaradi kršenja nedotakljivosti svojega področja že leta 1935. tožila občino). Tako si je občina sama vzela možnost izvajati na zadrugo kakršenkoli pritisk. To dejstvo samo zavrača drugi argument G. Tirša, češ, da je mestna občina od leta 1930. zahtevala oddajo

zbirke knjig v Ljubljani. V nekaj letih se bo v to staro knjigoljubno sredino preselela iz pretesnih prostorov gimnazije na Poljanah v pravkar dozdano palačo Narodna in univerzitetna knjižnica z vsemi svojimi zakladi knjig in rokopisov.

Ta največja naša knjižna zbirka je naša svojega prvega dobrotnika na istem Novem trgu, namreč v deželnem svetniku Antonu grafu Lichtenbergu. Ko je namreč leta 1774. pogorel pri Sv. Jakobu leto prej razljudeni jezuitski kolegij z vsemi premoženji, si je imenovani mož nadel plemenito nalogo, da reši ostanke jezuitske knjižnice. Nekaj knjig je še našel nepoškodovanih v policah, dosti pa jih je moral poloviti proti nagradi iz rok vajencev, študentov in meščanov. In tako je 637 rešenih knjižnih del dalo prvo podlago počasi rastoči in leta 1791. ustanovljeni licejski, sedaj univerzitetni knjižnici.

toka iz svoje elektrarne v okoliš zadruga. Zatrjevanje, da so si bili vsi občni zbori na jasnem o tem, da bo omrežje treba izročiti občini nič ne dokazuje; vsi zadrzniki pa so se zavezali, da jih k temu občina nikdar ne more prisiliti.

Nadalje navaja G. Tirš, da je občni zbor leta 1933 sklenil spremembo pravil v oni točki, ki pravi, da zadrznikom članov preneha, če dobi kateri član tok od drugega. Iz okolnosti, da je bila takrat izročitev omrežja že aktualna, skuša G. Tirš dokazovati, da je bil s to določbo pravil urejen pravni položaj članstva za trenutek, ko občina prevzame omrežje in so zaradi tega zadrzniki izgubili članstvo s 1. aprilom t. l.

Da je to dokazovanje privlačeno za laise, nam dokazuje že sama okolnost, da sta obe prejšnji pogodbi z mestno občino (iz leta 1934 in iz leta 1936) predvidevali, da bodo preostanek premoženja razdelili zadrzniki sami na občnem zboru. Glede načina razdelitve je zadrzni načelnik G. Salehar še letos, ko je spoznal razpoloženje članstva, stavljal opozilni ponudbe glede razdelitve premoženja in se torej sam ni zavedal tega, kar trdi G. Tirš, da so bila pravila leta 1933 spremenjena zaradi tega, da bi avtomatično prenehalo članstvo zadrznikom, čim prejema tok od mestne elektrarne. Pa tudi pogodba, ki jo je proti volji članstva sklenil, podpisal in uveljavil zadrzni načelnik G. Salehar, pravi v dodatku, podpisanem 29. dec. 1937 da bo zadruga ob likvidaciji položila račun mestni občini s pripombo, da ostane glede sprememb prvotno besedilo pogodbe, če električna zadruga sprememb v dodatku ne bi sprejela. Ta določba v dodatku pogodbe torej sama predpostavlja, da ima končno besedilo le občni zbor zadruga in bi bila nepotrebna, če bi zares veljalo tolačenje G. Tirša, češ da je bila izvršena sprememba čl. 4. točke 8. pravil zaradi tega, da bi ob prevzemu omrežja avtomatično prenehalo članstvo zadrznikom.

Sprememba čl. 4. točke 8. je bila izvršena v času, ko zadruga še ni imela zadržnega elektrifikacijskega področja in je mestna občina ali katera druga elektrarna (KDE) lahko vsak čas posegla v njen teritorij, kar bi bilo v resnici na škodo zadruga.

Iz vsega navedenega tudi sledi, da ni res, da člani zadruga po izročitvi omrežja nimajo več nobenega interesa biti člani zadruga, češ da zadruga nima možnosti dela in zaslužka in se premoženje itak ne more razdeliti med zadrznike. V resnici imajo tudi po izročitvi omrežja člani zadruga velik interes, da ostanje člani in da soodločujejo, kako se bo to premoženje razdelilo. Mnogi zadrzniki so celo mnenja, da bi morala zadruga naprej obstajati in delovati na drugem področju (oskrba članov z električnim materialom, instalacije itd.).

G. Tirš nadalje namiguje, da so pri vsem sporu odločili »partijski interesi«, ne pa skrb za uboge in sirote. Temu nasproti moramo ugotoviti, da je ravno skrb za uboge in sirote najvažnejši argument v borbi zadrznikov proti sedanji pogodbi, saj se je po prejšnji pogodbi občina zavezala trajno vzdrževati zavetišče, ki naj bi se ustanovilo iz premoženja zadruga, po sedanji pogodbi pa se je le zavezala, da bo skozi pet let prispevala na leto 30.000 din, potem pa naj prebivalci Šiške sami skrbijo za vzdrževanje ubožnice in naj bodo postavljeni na slabši položaj, kakor prebivalci ostalega mesta.

Ob zaključku pravi G. Tirš, da je značilno za zadržno moralo opozicije, ki je zahtevala v posebni vlogi sklicanje izrednega občnega zbora, da je bilo na tej vlogi »kar 17 nepristnih podpisov raznih članov«. Dobro bi bilo, če bi se G. Tirš malo točneje izrazil glede »nepristnih« podpisov. Pri teh podpisih ne gre morda za kakšne falzificirane podpise, kar bi morda sodil površni čitatelj, temveč le za primere, kjer je za zadrznika podpisal kdo drugi (n. pr. žena

Na Bregu stoji tudi najstarejša ljubljanska tvornica knjig, Univerzitetna tiskarna J. Blasnikova nasl., ki je začela obratovati tam v davnih Valvasorjevih časih. Poleg te je bival in pisal v novjšem času veliki novelist in pravnik dr. Ivan Tavčar.

Največji in zato tudi najbolj znani ljubiteljski knjige je bival v paiači na vogalu Grabna in Brega. Bil je tr. Ziga baron Zois, moč, ki je bil kakih 45 let osrednja osebnost vsega slovenskega kulturnega stremeljenja. In glejte, krona vseh kron kulturne in knjigoljubne Ljubljane je zrasla pred 20 leti v mejach istega Novega trga prav na nasprotnem vogalu Zoiove hiše, naša univerza, višek naših starih želj, skozi katerega bo usojeno hoditi tudi marsikateremu danes majhnemu sejmarmku, preden bo prišel na torišče javnega dela.

I. R.

za moža ali slično, kar pa se vedno zgodi, kadar je treba v naglici zbrati večje število podpisov.

Gospodu Tiršu vse zavijanje prav nič ne pomaga. Za njegovo reputacijo kot zadrznega revizorja bi bilo mnogo boljše, če bi odkrito priznal pogreško pri »izredni in neopovedeni reviziji zadruga«, ko je ugotovil da je zadrznikom prenehalo članstvo.

Gornji primer nam kaže, kako nujno potrebno je, da Glavna zadrzna zveza čimprej predpiše pravilnik za izvrševanje revizij pri zadrugah in da v okviru tega pravilnika »predpiše kvalifikacijo, pravice in dolžnosti revizorjev v pogledu izvrševanja revizij«, kakor to nalaga Glavni zadrzni zvezi zakon o gospodarskih zadrugah v § 97, ki med drugim določa, da mora revizor vršiti svojo dolžnost s skrbnostjo in opreznostjo rednega poslovnega človeka.

Stanje klirinških računov z inozemstvom

Poročali smo že, da je v tretji četrtini avgusta prišlo do popolne likvidacije našega starega klirinškega računa z Italijo in je v tem tednu celotni saldo naših terjatev nazadoval za 14.2 milijona din. Najnovejši izkaz Narodne banke po stanju klirinških računov od 31. avgusta pa zaznamuje v zadnji četrtini avgusta nadaljnje zmanjšanje naših terjatev za 3.9 na 99.3 milijona din. Naše klirinške terjatve v Italiji so spomladi znašale skoro 200 milijonov, sedaj pa so že padle na polovico tedanjega zneska. Dne 2. septembra je Narodna banka v kliringu z Italijo izplačala klirinške nakaznice do številke 16.097 od 12. maja t. l.

Saldo v kliringu z Nemčijo, ki je od 22. julija do 22. avgusta naglo narasel od 7.36 na 15.79 milijona mark, zaznamuje v zadnji četrtini avgusta prvokrat zopet nazadovanje, četudi v manjšem obsegu, in sicer za 0.83 na 15.41 milijona mark.

Od ostalih aktivnih klirinšev izkazuje klirning s Poljsko nazadovanje naših terjatev za 2.2 na 7.9 milijona din, klirning s Turčijo povečanje za 0.9 na 15.8 milijona din, redni klirning z Bolgarijo pa zmanjšanje za 0.2 na 1.4 milijona din.

Med pasivnimi klirinšimi opazimo pri klirningu s Češkoslovaško ponovno povečanje salda našega dolga za 5.8 na 171.3 milijona Kč. Saldo našega dolga v Madžarski se je zmanjšal za 2.0 na 40.2 milijona din, saldo našega dolga v Rumuniji za 1.2 na 7.3 milijona din, saldo klirninga s Švicco pa za 0.03 na 5.39 milijona švicarskih frankov.

Hmelj

Zaltec, 3. septembra. Obiranje je končano in je podoba, da ne bo pridelal prekošil 14.000 metrskih stotov. Povpraševanje po srednjem in dobrem blagu je zadnja dva dneva precej oživilo in računajo, da je prodanih že preko 1200 metrskih stotov. Cene se držijo nespremenjeni na višini 22 do 25 din za kg. po kakovosti in množini prodanega blaga. Zdi se, da vsi, tako hmeljarji kakor tudi kupci, čakajo kakšnih bo uspeh obiranja na Češkoslovaškem, ki bo končano s prihojnimi tednom, ker menda ne bo dovolj v barvi lepega in doraslega blaga.

Gospodarske vesti

— **Mezdno gibanje rudarjev v borskih rudnikih.** Rudarsko delavstvo, ki je zaposleno v borskih rudnikih, je že več dni v mezdnem gibanju. Pri tem ne gre za običajen spor zaradi mezd. Pri podjetju, ki je last Francoske družbe borskih rudnikov, je zaposlenih okrog 7000 delavcev. Čeprav ima družba vsako leto ogromne dobičke, vendar plača delavstvu zelo slabo in mu ne priznava niti kolektivne pogodbe. Mezdno gibanje je nastalo predvsem zaradi tega, ker zahteva delavstvo kolektivno pogodbo. Podjetje sicer ugotavlja, da so današnje mezde za 72% višje od minimalne mezde, določene po uredbi, vendar je treba upoštevati, da znaša po uredbi minimalna mezda le 2 din in da znaša za 72% višja mezda tudi le 3.44 din na uro ali 165 din na teden. Zaradi sestave kolektivne pogodbe je konstituiran poseben anketni odbor.

— **Is zadrznega registra.** Pri Učiteljski tiskarni v Ljubljani r. z. z. o. z. je bil izbrisan dosedajni predsednik upravnega odbora Mirko Dermelj, vpisan pa je kooptirani član upravnega odbora Alojzij Kržišnik. Šolski upravitelj v Preski, P. Medvede; že vpisani član upravnega odbora Ivan Michler je odeslel predsednik upravnega odbora. — Pri Kmečki posojilnici ljubljanske okolice r. z. z. n. z. je izbrisan predsednik načelstva inž. Vladimir Stare, industrijec v Ljubljani; zadrugi je naročeno, da glede na izstop predsednika poskrbi, da se bo načelstvo izpopolnilo in da v roku treh mesecev predlaga za vpis novega predsednika načelstva. — Pri Tiskovnem društvu v Kranju r. z. z. o. z. sta izbrisana člana načelstva Matjaž Škrbec in Alojzij Šarec, vpisana pa sta nova člana načelstva Ciril Mohor, ravnaletj posojilnice v Kranju kot načelnik, in Pavel Košorek, faktor tiskarne v Kranju.

— **Is trgovskega registra.** V trgovinski register so se vpisale nastopne tvrdke: »Tisaroba« družba z. o. z. v Ljubljani (trgovina z živino in deželnimi pridelki, zlasti s porečja Tise; osnovna glavnica 200.000 din; poslovođe Maks Siebold, trgovec v Starem Bečeju, Ervin Adams, trgovec v Berlinu in dr. Alojzij Kobal, odv. v Ljubljani); »Ovitekt« družba z. o. z. za izkoriščanje ovitekt-patentov v Mariboru (družba bo izkoriščala v tuzemstvu in v inozemstvu Ovitekt-patente za ambalažo jajc in krhkega ter lahko pokvarljivega blaga, ki je izum dr. inž. Gottfrieda Ruebenberga iz Düsseldorfa, osnovna glavnica 210.000 din; poslovođa Mr. Mavro Sessler, industrijec v Zagrebu); Tehniška sešalovavnica inž. Oman Pero v Mariboru (trgovina s tehničnimi izdelki na drobno); Valeskni Ivan, trgovina in izvoz sadja, Maribor. — Pri tvrdki »Aurea« tvornici in veletrgovini za zlatino, kovino in ure v Celju, družbi z. o. z., je vpisano povšanje glavnice od 150.000 na 200.000 din. — Pri Cinkarni d. d. v Celju je izbrisan član upravnega sveta Anton Knips, vpisan pa kooptirani član upravnega sveta Rade Šlihar, zdravnik v Leskovcu. — Pri tvrdki I. Blaznikova nasl., univerzitetni tiskarni, litografiji in kartonari d. d. v Ljubljani je izbrisan član upravnega odbora Albin Prepeluh, vpisan pa je član upravnega odbora Karel Puhar, strokovni učitelj v Ljubljani. — Pri tvrdki Steyer — Dalmier — Puch, jugoslovanski trgovski družbi v Ljubljani, je izbrisan poslovođa inž. Pavel Götzl, vpisan pa je poslovođa dr. Georg Meindl, generalni direktor, Dunaj. — Is trgovskega registra je izbrisan

podružnica Zadrzne gospodarske banke v Kočevju.

— **Nemčija uvaja poštno-hranilni promet.** V Nemčiji obstoja, kakor v drugih državah institucija poštnega čekovnega prometa, vendar pa Nemčija nima poštne hranilnice. Po priključitvi Avstrije k Nemčiji je nastalo vprašanje, kaj početi z avstrijsko Pošno hranilnico na Dunaju. To vprašanje je sedaj rešeno tako, da se v vsej Nemčiji uvede poleg obstoječega poštnočekovnega prometa še poštno-hranilni promet in da se avstrijska institucija Poštne hranilnice razširi na vsa država. Dosej Nemčija ni uvedla poštno-hranilnega prometa zaradi odpora denarnih zavodov.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 6.68 milijona din nasproti 7.49, 7.73, 7.31 in 8.52 milijon din v prejšnjih štirih tednih. Po znatnih fluktuacijah v prejšnjih dveh tednih se je nemška klirinška marka v minulnem tednu nekoliko ustalila, čeprav je znova za malenkost popustila od 14.50 na 14.35 do 14.40.

DEVIZE

Curih, Beograd, 10. Pariz 11.9375, London 21.29, New York 439.25, Bruselj 74.0550,

Sebe je napadel in oropal Naglo razkrinkan fingiran napad

Maribor, 3. septembra. Ko se je neko dekle peljalo na koleso po Ptujski cesti, je zaslišalo v bližini Rogoze klice »Na pomoč! Marija pomagaj, na pomoč!« Stopila je s kolesa in šla pogledat v smeri klicev, kaj se je zgodilo. V obcestnem jarku je našla vesega blatnega in raztrganega 20letnega bivšega mešarskega pomočnika, sedaj mlekarja na Scherbaumovem veleposestvu v Rogozi pri Mariboru Josipa Praprotnika. Zenska je stekla do veleposestva in obvestila o tem domače. Toda že pred tem sta se G. Scherbaum in njegov oskrbnik začudila, ko je pridiral na dvorišče sam konj z mlekarškim vozom brez Praprotnika. Pohitela sta proti cesti in našla Praprotnika na tleh ležečega in vzdihujočega. Srajca in sukna sta bili prerezani z nožem. Tudi oba jermena, na katerih je visela torba za kasiranje denarja, sta bila porazana tobe pa ni bilo nikjer. Sključnega sta odvedla Praprotnika, ki se je opiral na spremeljevalca, na veleposestvo, kamor je kmalu zatem prišla orožniška patrula pod vodstvom G. Marka Popoviča, ki je pričel s temeljitim zasliševanjem.

Praprotnik je na dolgo in široko pripovedoval, kaj se mu je zgodilo. Čisto natančno je opisal oba razbojnika, ki da sta ga potegnila z voza, potem ko sta ustavela konja. Potegnila sta ga s ceste, mu prerezala jermena, na katerih je visela torba z denarjem, mu pri tem porazala sukno in srajco ter nato jadrno izginila. Tudi je čisto natančno opisal zunanost obeh razbojnikov, ki sta ga napadla. Prvi je bil 20 do 25 let star s črnim klobukom na glavi in črnimi brki, dočim je bil drugi približno iste starosti, vendar povsem obrat. Dejal je, da je bil eden od obeh povsem podoben zloglasnemu Kodru.

Orožniki pa so šli pri zasliševanju v podrobnosti, pri katerih se je kmalu videlo, da prihaja Praprotnik glede svojih izpovedi v huda nasprotja. Sledilo je podrobno zasliševanje, ki je trajalo polne 4 ure in naposled je Praprotnik priznal, da si je vso zgradbo sam izmislil, da si je sam porazal jermena srajco in sukno ter da je bil ves dogodek fingiran. Ksletnih 200 m od kraja »proarskega napada« je pokazal mesto, kjer so orožniki našli pod nekim štorom torbo, v kateri je bilo 1100 dinarjev gotovine.

Kako je uspeła organizacija mednarodne fotografske razstave

Ljubljana, 3. septembra. Razstava umetniške fotografije na veselemu je že tretja mednarodna v Ljubljani. Na nji razstavljajo svoja dela slovitil amatirji iz Anglije, Avstralije, Belgije, Češkoslovaške, Danske, Egipta, Francije, Japonske, Jave, Južne Afrike, Kitajske itd., skratka, zastopane so skoraj vse kulturne države sveta. Kdo bi se potem ne vprašal, kako je bilo mogoče organizirati ljubljanskemu klubu, ki ga niti naša javnost dovolj dobro ne pozna, mednarodno razstavo takšnega obsega in kako se jim je posređilo pridobiti toliko inozemskih razstavjalcev.

Tajnik Fotokluba inž. Lujo Michieli nam je na to vprašanje odgovoril:

— Samo po sebi se razume, da vsa še tako spretno pisana vabila mednarodnim organizacijam, naj bi poslala na razstavo dela svojega članstva, nič ne bi zalegla, če bi ljubljanski Fotoklub ne bil znan v svetu. Če bi naš klub ne razstavljaj na številnih mednarodnih razstavah, in sicer stalno in z velikim uspehom, bi pač tudi ne mogel prirrediti te razstave, ki je doslej največja. Na globusu v oddelku našega kluba je ponazorjeno, kje vse smo razstavljali, vendar je globus premajhen, da bi lahko vidno označili vse kraje, kjer je ljubljanski Fotoklub delal propagando za ljubljano in slovenijo in v prvi vrsti za državo. Slovenija je zelo majhna, ljubljana ni vsemesto, ki bi ga po svetu poznali, zato bi ne mogli privabiti inozemcev, če bi se jim primerno ne predstavili na njihovih razstavah. Brez vsake baharije je treba priznati, da je težko najti pri nas organizacijo katerekoli stroke, ki bi toliko storila za našo propagando v svetu. — Naš klub obstoja šele 7 let, a verjmite, da bo lahko dostojno proslavil svojo 10-letnico 1. 1941., ko bo prirredit ljubljano razstavo, ki bo, upajmo, še lepša od te.

— Ljubljanski Fotoklub nastopa na mednarodnih razstavah vselej z deli svojega članstva kot enota; člani ne razstavljajo samostojno. Razstav se udeležeje že 16 let. Morda vam kaj pove sama ta številka: ljubljanski Fotoklub je udeležil že 150 mednarodnih razstav. Pa ne samo udeležil; v paviljonu »M« je razstavljena v posebni vitrini naša žetev: zlate, srebrne, bronaste medalje, pokali, darila. Bitka za ta odklivanja na svetovnih razstavah je ostra. Amaterji drugih velikih držav imajo pri rokah bogata sredstva, denarno vprašanje jim je postranskega pomena. V velikih državah so tudi umetniki fotografije premožnejši ljudje, medtem ko je naše članstvo sestavljeno predvsem iz vrst malih ljudi, ki jim je pogosto eksistenčno vprašanje prvo. In zdaj pomislite, koliko so morali naši revni člani žrtvovati — prav za prav pritrpati si od ust — da se je klub lahko udeleževal svetovnih razstav! Če računamo samo režijske stroške, porabo materiala in odpravnino, za kar prispevajo člani, so v 6 letih žrtvovali najmanj 360.000 din!

— Javne podpore so majhne, z njimi samimi bi ne mogli ničesar doseči.

— Kako je mogoče, da naše članstvo v tako kratkem času doseže tako krasne uspehe na mednarodnem torišču? To je v resnici najzanimivejše vprašanje. Znano je, da je treba naše fotoamaterje uvrstiti med najboljše svetovne, saj se prav uspešno kosajo z ameriški, madžarski, češkoslovaškimi itd. Tudi to je zasluaga predvsem organizacijskega, smotrnega dela kluba. Klub nudi svojemu članstvu izvrstno šolo. V klubu zahtevamo od začelnikov že po nekaj mesecih v tehničnem pogledu brezhibne slike. To je pogoj za nadaljnji razvoj sicerneza amaterja,

Mogočna zdravilna moč narave

se še posebno izraža v naravnih
ROGAŠKI SLATINI

Milan 23.10, Amsterdam 238.5250, Berlin 175.75, Stockholm, 109.75, Oslo 106.95, København 95.0250, Praga 15.11, Varšava 82.30, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

ZITO

+ Chicago, 3. septembra. Začetni cenovni pšenica: za sept. 62.6250, za dec. 64.25, za maj 66; koroza: za sept. 50.50, za dec. 49, + Winnipeg, 3. septembra. Začetni točaji: pšenica: za maj 63.50, za okt. 60.3750, za dec. 59.75.

BOMBAS

+ Liverpool, 2. septembra. Tendence mirna. Zaključni točaji: za sept. 4.64 (prejšnji dan 4.62), za dec. 4.71 (4.69).

doval, kaj se mu je zgodilo. Čisto natančno je opisal oba razbojnika, ki da sta ga potegnila z voza, potem ko sta ustavela konja. Potegnila sta ga s ceste, mu prerezala jermena, na katerih je visela torba z denarjem, mu pri tem porazala sukno in srajco ter nato jadrno izginila. Tudi je čisto natančno opisal zunanost obeh razbojnikov, ki sta ga napadla. Prvi je bil 20 do 25 let star s črnim klobukom na glavi in črnimi brki, dočim je bil drugi približno iste starosti, vendar povsem obrat. Dejal je, da je bil eden od obeh povsem podoben zloglasnemu Kodru.

Orožniki pa so šli pri zasliševanju v podrobnosti, pri katerih se je kmalu videlo, da prihaja Praprotnik glede svojih izpovedi v huda nasprotja. Sledilo je podrobno zasliševanje, ki je trajalo polne 4 ure in naposled je Praprotnik priznal, da si je vso zgradbo sam izmislil, da si je sam porazal jermena srajco in sukno ter da je bil ves dogodek fingiran. Ksletnih 200 m od kraja »proarskega napada« je pokazal mesto, kjer so orožniki našli pod nekim štorom torbo, v kateri je bilo 1100 dinarjev gotovine.

da obvlada tehniko. Razen tega članstvo neprestano vzpodbujamo k boljšemu delu. Vsak teden prirejamo po dva članska večera. Prvi večer je namenjen za kritiko posameznih del tovarišev, drugi večer pa predavanjem, šoli. Obnavljamo vsa vprašanja s področja fotografije. Teh vprašanj je pa od dne do dne več. Fotografija se čedalje bolj uveljavlja na neštetihi popriščih življenja, kar prikazujemo v paviljonu »M«. Tam tudi vidite zelo lepa dela naših začetnikov. Nekaj del je takšnih, da bi bila gladko sprejeta na svetovnih razstavah.

— Seveda, s prireditvijo razstave je bilo ogromno dela. Samo korespondence je bilo čez glav. Priprave so trajale 8 mesecev. Sam klub je izdal le za poštnino 6 tisoč din. Približno toliko stroškov je imel s korespondenco tudi velesojem. Če naš klub prednjači drugim v državi? Ne dvomno; ljubljanski klub ima sam več internacionalcev, to je razstavjalcev na svetovnih razstavah, kakor jih imata Zagreb in Beograd skupaj.

— Z dosedanjimi uspehi razstave — desletni smo vsestranskega priznanja — smo lahko zadovoljni. Vendar je pa potrebno, da bi javnost znala čim pravineje presojati ter ceniti naša stremeljenja, da bi ne vladalo več med nekaterimi mnenje, češ fotoamaterstvo je igračknanje za zabavo; ne, to je zelo resno delo in zahteva zelo mnogo od vsakogar, ki se mu posveti res ves ter si pridobi primerno strokovno znanje — še ved pa, če si pridobi razen znanja tudi priznanje.

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERJE

A. REIN IN DRUG Zagreb,

GAJEVA 8. ILICA 15.
obvešča neobvezno:
V V. razredu, 36. kola državne razredne loterije so bili dne 3. septembra izžrebani naslednji dobitki:
Din 30.000.— št. 1429
Din 22.000.— št. 868 45764
Din 15.000.— št. 50890 73743 95018
Din 12.000.— št. 72150

po din 10.000.—
7495 45817 55269 68873 85799 86698 88641 po din 8.000.—
3758 10478 10988 12202 35276 72574 81478 89529 po din 6.000.—
6541 7315 16508 24804 25332 30158 43278 43995 84143 51926 76457 93018 po din 5.000.—
2892 18056 24451 26918 29101 44181 50684 55203 58978 73720 75743 77134 94441 99370 po din 3.000.—
14503 15586 26754 33377 33474 34332 39593 50280 54760 63451 70997 75214 78279 82587
V našem večeršnjem telefonskem obvestilu je bilo pomotoma objavljeno, da je številka 99.933, zadela 100.000 din.
Nadalje je bilo izžrebanih še 1300 dobitkov po din 1000.—
Popolno uradno listo dobitkov, izdano in kontrolirano od same državne razredne loterije, torej brez vsakih pogreškov, pošljemo vsakomur na zahtevo.
Prihodnje izžebanje bo dne 5. t. m.

Danes je žegnanje v Zg. Kašlju

Slavilo se bo, kakor vsako leto pri Gradu. Avtobusi vozijo danes in jutri izpred Mestnega doma ob 2.30, 3.30, 5.30 in ob 8. uri, iz Zg. Kašlja pa vsako uro od treh naprej.

Domače vesti

* K proslavi rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. na Bledu vozi Putnikov avtobus 5. t. m. ob 18. izpred Dalmatinove ulice.

* Nemški konzulat za dravsko banovino v Ljubljani, S 1. septembra je bil ustanovljen v Ljubljani nemški konzulat za dravsko banovino. Konzulat je v hiši Bleiweisova cesta 34. Za vodjo konzulata je imenoval državni kancelar Hitler konzula g. Hansa Bernarda.

* Kongres pravnikov v Novem Sadu. Društvo Pravniki objavlja: Legitimacije in spomenice so odposlane. Podrobni program določeni udeleženci v Novem Sadu Clani iz Slovenije odpotujejo v petek 9. t. m. ob 4.40 zjutraj, iz Maribora ob 2.50 zjutraj ki se pridružijo v Zidanem mostu ljubljanskim udeležencem. Kongres se odpre 10. t. m. ob 10. dopoldne, popoldne istega dne delajo sekcije, ravnanje v nedeljo 11. t. m. dopoldne, istega dne se kongres popoldne zaključuje; zvečer bo banket, v ponedeljek je predviden več izletov.

* Staršem, ki nameravajo svoje otroke šolati na trgovskih šolah svetujemo, da se obrnejo na ravnateljstvo drž. priznanega enoletnega trgovskega učilišča »Christolov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Zavod izobrazuje za vsakovrstno pisarniško službo. Izpričevala služijo kot dokaz sposobnosti za nastop pisarniških mest v raznih gospodarskih podjetjih in kot dokaz celotne učne dobe ter leto in pol pomožne prakse, zato je dana možnost otvoriti lastno trgovsko podjetje. Poučujejo se predmeti državnih trgovskih šol, v glavnem v obsegu dvorazrednih trgovskih šol po predpisanim učnem načrtu. Zavod je največji te vrste, potrjen tudi od ministrstva trgovine in industrije, organiziran kot redna enoletna trgovska šola in je po ustroju najpopolnejši. Edinstveno so urejene praktične pisarniške in knjigovodske vaje v posebnih učilnicah in tako se dijaki(-nice) že v šoli praktično pripravljajo za službo. Posetnost je tudi največja strojepisnica, 40 pisalnih in računskih strojev. Zavod je edini te vrste, ki ima lastno šolsko poslopje in kar je najvažnejše zidano le v šolske namene, v mirnem kraju blizu mestnega središča, toda od cestnega trušča popolnoma nemoten. Ker je v lastnem poslopju, je šolnina najnižja. Manj premožni imajo popust. Osebnost in pisarne informacije, slikane prospekte daje ravnateljstvo brezplačno. Vpisovanje dnevno. Tudi v nedeljo in na praznik.

profesor dr. RÖSLER

GRAZ — Schillerstrasse 26, telefon 3400, brezplačno redno ordinira dnevno od 14. — 1/2.16.

* Smrt zaslužnega srbskega rodoljuba iz Vojvodine. V visoki starosti 80 let je umrl v Sremskih Karlovcih Dušan Mihlič, ki je bil odličen predstavnik predvojne srbske generacije v Vojvodini, ki je žrtvovale vse, da bi se uresničile nade zedinjenja in osvobojenja. Najbolj pomembno in zaslužno pa je bilo njegovo delovanje v Sremskih Karlovcih, kjer je bil od leta 1902 do 1914 predsednik občinskega odbora ter je kot tak mnogo storil za napredek majhnega zgodovinskega mesta in predvojnega središča mnogih vsehvalnih kulturnih ustanov. Skrbel je marljivo tudi za vsestranski napredek svoje občine in je mesto po njegovi zaslugi dobilo asfalt, električno napeljavno, novo lepo poslopje za osnovno šolo in še razne druge pridobitve. Kot srbski nacionalist je bil ob izbruhu svetovne vojne seveda takoj odstavljen in na njegovo mesto je prišel komisarjat. Tudi med vojno je bil njegov dom shajališče nacionalnih delavcev z obeh strani Save in Dunava. Zaslužni mož je zapustil pet sinov in dve hčeri.

* Prf zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc Jozefove grenčice.

* Vodstvo internega oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani je po odloku ministrstva socialne politike in narodnega zdravja spet prevzel docent dr. Ivan Matko.

da so avstrijska oblastva poslala na cesto vojaško, ki je brezobzirno podilo mirne ljudi. No, hoteli so pokazati svojo silo in z njo nasilje.

Počili so usodni strel pred stolnico. Padla sta Rudolf Lunder, 22letni stoltnik Narodne tiskarne in Ivan Adamič, 15letni četrtosolec. Krik drugih ranjencev je odmeval po Ljubljani.

Nedolžna kri je zedinila vse pošteno misleče Slovence, da so pozabili na politična nasprotja. Kakor en mož so se strnili v vrsto za boj proti Nemcem in nemškutarjem. Toda ta boj se ni več nadaljeval z izgredi, nadaljeval pa se je z drugimi izdatnejšimi sredstvi. Vemo, da fizična sila ne bi nikdar strla tujeve premoči. Mnogo časa, dalj ko so zaslužili, je bilo tujcem v Ljubljani poslano z rožicami. Toda Ljubljana se je zganila, vsi tuji napisi so storiili žalosten konec v Ljubljani in bela Ljubljana je dobila slovensko lice.

Pokopane so bile žrtve vojaškega nasilstva. Zvonovi so utihnili in gomila mučencov na ljubljanskem polju je bila pokrita s cvetjem. Iz žalosti in ogorčenja, prepojenega s krvjo nedolžnih žrtev, je vzklikla v srcih vseh Slovencev velika ideja, kateri je bila vodilna misel — osvobodjenje. Trideset let že počivajo narodni mučniki Lunder, Adamič in Vindišer v naši zemlji, za katere svobodo so doprinesli velik delež. Postali so seme, iz katerega je klila moč odpornosti poznejših junakov do 1. 1918.

Marsikdo misli, da spomin na to dobo in te dogodke spada že v zgodovino. Res, trideset let je že minilo od tedaj. Toda, ali danes ne doživljamo zopet dobe, ko tujece preži na našo zemljo? Naš narod, nekot izmučen, ni imel besede, ni imel moči, da bi se bil dovolj uspešno branil. Zdaž mora biti temu konec. Zavedati se moramo ven-

* Zveza absolventov kmetijskih šol za dravsko banovino vabi vse članstvo, da se udeleži članske skupštine, ki bo v nedeljo 11. t. m. ob 11. dopoldne v dvorani restavracije pri »Levuc«, Ljubljana, Gosposvetska cesta.

* Kongres pod sotori. Danes, jutri in na rojstni dan Nj. Vel. kralja bo imela Zveza skavtov kraljevine Jugoslavije svojo redno letno konferenco pri samostanu Rakovici pri Beogradu. Da bi izkazali svojo veliko ljubezen do svojega visokega zaščitnika, so skicali skavti svojo letno konferenco tako da bodo lahko prisostvovali proslavam kraljevega rojstnega dne v Beogradu, potem pa poramali na Oplenac, k grobu kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Da ne bi bilo treba iskati stanovanj v Beogradu in lokalna za kongres, so skavti pri samostanu Rakovici napravili voje veliko taborišče in tam bodo pod sotori vsa kongresna posvetovanja. V taborišču so si ur-dili tudi kuhinjo, tako da bodo prišli v Beograd samo v turek k proslavam. Poleg delegatov iz vse države je v skavtskem taborišču tudi četa beograjskih skavtov, ki opravlja dnevno in nočno službo. Vs-ga skupaj se je zbralo pri samostanu Rakovici nad 100 naših skavtov.

Mnogo so cenejše
Tovarna Lutz-peč, Ljubljana VII.
Glej Velesejem paviljon »F«.

* Za avtobusni izlet v Trst 10. t. m. sprejemamo prijave samo še v ponedeljek do 12. Javite se pravočasno v bilietarni Putnika.

* Novi grobovi. Na Prahah v Ljubljani je umrla gospa Marija Treven, soproga šolskega služitelja. Ugedno pokojnico bodo danes ob pol 17. spemili k Sv. Križu. — V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Amalija Paulinova, poštna uradnica v pokopju. Pogreb bo danes ob 18. — V Ptujju je umrla gospa Marija Pogrujčeva, stara 72 let. Zadnjo pot bo nastopila jutri ob 17. — Pokojnim blaž spomin, željujčim naše iskreno sočaje!

* Prijavite se pravočasno v vseh bilietarnih Putnika za avtobusni izlet v Beljak. Vrbsko jezero in Celovec, ki bo 24. t. m.

* Še eno potovanje v Pariz in London. Da bi omogočil tudi onim, ki se niso mogli ta mesec udeležiti potovanja v Pariz in London organizira »Putnik« od 24. septembra do 3. oktobra še eno tako potovanje z najnižjimi stroški. To 12dnevno potovanje bo nudilo udeležencem morda nikdar tako ugodno priliko spoznati Pariz in London v času, ko je tam najbolj živo. Pri tem je predvideno tudi enodnevno bivanje v Benetkah in poldnevno v Milanu. Cene vsega aranžmaja za udeležence iz Beograda znašajo 3.490, iz Zagreba 3.340, iz Ljubljane pa 3.265 din. Prijave udeležbe bodo sprejemale bilietarnice »Putnika« nadalje do 10. septembra in dajale bodo vsa obvestila in prospekte brezplačno.

* Interesni trgovskih tečajev! Izbrata šole je največjega pomena za vse življenje! Vpisujte se v Legatov enoletni trgovski tečaj, ki obstoji že nad 25 let in je znan zaradi svojih odličnih učnih uspehov. Končno izpričevalo nadomešča vso učno dobo in eno leto in pol pomožne prakse. Lastni dijaški internat. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. in od 4. do 6. Šolski program in pojasnilo brezplačno. Začetek 9. septembra. Legatovo trgovsko učilišče, Maribor. Vrazova ulica 4.

* Nekaj, kar še ni bilo! Težka flamizol in krep svila. dvojno široka, 200 desenov in barv, meter samo 29 din. Stermečki — Celje. Demski svet iz cele Slovenije naj izrazi to ugodno priliko!

* Pozor, kupci šolskih knjig! Tiskovna družba v Ljubljani je znižala ceno knjigi Rač: Srbsko-hrvatska čitanka na 32 din. Cena, ki je tiskana na šolskih seznamih, kakor tudi na ovitku in na naslovnih strani knjige, ni pravilna. Knjiga stane sedaj nova samo 32 din.

* Vpisovanje v enoletni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani, Kongresni trg 2. (prostori Dopiene trgovske šole) je dnevno med običajnimi uradnimi urami. Vsa pojasnila in prospekti so interesentom brezplačno na razpolago.

dar enkrat, da smo na svoji zemlji svoji gospodarji, ki znamo s trudom priborjeno zemljo, od davnih časov našo last, braniti, ker imamo pravico do svobode in življenja.

V dneh skupščine Ciril-Methodove družbe v Ptujju a. spominimo vseh žrtev, ki so padle do leta 1918. Imejmo pa tudi pred očmi delo mladih mučencov, ki nam v kritičnih časih iz groba kličejo v spomin oporoko: »Mladina, zdrami se, zavedaj se svoje moči, brani, za kar smo se mi borili in padli!«

Rudi Zorc.

VESELO NA DELO!

75: Pekeo

Plašče, površnike, obleke

krasne jesenske in zimske modele za dame in gospode nudi v največji izbiri po zadnjih modnih kreacijah in nizkih cenah

* Udeležite se enodnevnega izleta na Koroško dne 18. t. m. Zahtevajte podrobne informacije v Izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel »Slon«, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice!

Pisalne in računske stroje Vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvořakova ul. 3, telefon 24-07.

* Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je ta teden dopoldne in popoldne, in nedeljah in praznikih samo dopoldne v šolski pisarni, Vrazova ul. št. 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra. — Državni uslužbenci in manj premožni uživajo daljnosežno znižanje šolnine!

Iz Ljubliane

u— Proslava 20letnice Jugoslavije v Mostah. Podružnica Kola Jugoslovenskih sester St. Peter—Moste priredi na prijaznem sokolskem telovadišču ob prozi dolenjske železnice v Vodmatu v nedeljo 18. t. m. veliko proslavo 20letnice Jugoslavije, združeno s propagandnim tekmovanjem narodnih noš in narodno zařavo. Narodne noše bo ocenila strokovna komisija pod predsedstvom gg. prof. Siča in Šantla. Opozarjamo občinstvo že zdaj na to važno prireditve in vabimo vse, ki imajo narodne noše, k udeležbi. Va. bila na prireditve se bodo razposlala v prihodnjih dneh, če bi bil pa kdo po pomoti izpuščen, naj to opravi in gotovo pride.

u— Vojnini dobrovoljcem! Vabijo se vojni dobrovoljci v Ljubljani, da se polnoštevilno udeležijo proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II., ki jo priredi meddruštveni sokolski odbor 5. t. m. ob 20. v sokolskem domu na Taboru. Vojni dobrovoljci se udeležijo s praporom tudi svečanost spredova, ki ga priredi mestno poglavarstvo 6. t. m. Zbirališče ob 18.45 na Vodnikovem trgu ob Jugoslovenski knjigarni. Vojni dobrovoljci se v spredovu uvrstijo takoj za aktivno vojsko. Reditelji tovariš Joco Zagar. — Sreska organizacija vojnini dobrovoljcev, Ljubljana.

Mnogo so cenejše
Tovarna Lutz-peč, Ljubljana VII.
Glej Velesejem paviljon »F«.

u— Redno vpisovanje v državno priznana enoletna trgovska učilišča »Christolov učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. je sedaj v septembru vsak dan dopoldne od 8. do 12. in popoldne od 2. do 7. ure. Tudi ob nedeljah in praznikih. Zavod je potrjen tudi od ministrstva trgovine in industrije. Pisemne in ustne informacije brezplačno na razpolago.

Proslava kraljevega rojstnega dne v Ljubljani

Predsednik ljubljanske občine je izdal oklic, v katerem poziva ljubljanske meščane, da na praznik kraljevega rojstnega dne izobesijo zastave ter se udeležijo cerkvenih slovesnosti in slavnostnega obhoda, ki ga priredi mestna občina s sodelovanjem ljubljanskih društev in organizacij.

Z magistrata so bila za slovesni obhod ki bo v turek 6. t. m. ob 19.30, izdana posebna navodila, ki pravijo med drugim:

Društva in organizacije se zbirajo na Krekovem in Vodnikovem trgu ob 18.45, in rincer: na Vodnikovem trgu med Jugoslovensko tiskarno in Vodnikovim spomenikom mestni svet ljubljanski ter bojevnikiške organizacije, med Vodnikovim spomenikom in Mahrovo hišo godba »Slogec« ter gasilska društva, pred sedaj mestno Mahrovo hišo salezijska godba ter fantovski odseki in dekliški krožki, na Krekovem trgu pa po vrstnem redu od zapada proti vzhodu godba »Zarje«, ženska društva, godba z Viča, kulturna društva, poštarska godba, poštarske in železničarske organizacije ter narodno-obrambna in telesno-vzgojna društva, torej tudi sportniki.

Na zbirališčih bodo postavljene table z označbami posameznih skupin; za red in orientacijo pa bodo skrbeli posebni reditelji pod nadzorstvom mestnih uradnikov. Bakle bodo na zbirališču samem po 1 din komad, večje število jih pa razdeli tudi mestna občina.

Sprevod krene točno ob 19.30, ko se priključijo vojaškemu spredovu; vsi udeleženci naj bodo zanesljivo najkasneje ob 18.45 na mestu.

Sprevod bo šel po naslednjem redu:

Vojaška godba s četo, bojevnikiške organizacije: dobrovoljci, invalidi, rez. oficirji, Legija koroških borcev, Zveza bojevnikov, državna zastava, župan in mestni svet, godba »Slogec«, gasilska društva, salezijska godba, fantovski odseki in dekliški krožki, godba poštarnih nameščencev, poštni nižji uslužbenci, Udruženje jug. nar. železničarjev in brodarjev, narodno obrambna društva: Branibor, CMD, Jadranska straža, Sedejeva družina, Udruženje četnikov, godba »Zarje«, ženske organizacije: Društvo kneginje Zorke, Društvo za varstvo deklet, Kolo jugoslov. sester, Jugoslov. ženska zveza, Kršćanska ženska zveza in društvo, Splošno žensko društvo, TKD Atena, — kulturna društva: Delavsko podporno društvo, Društvo rokodelskih mojstrov, Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov, Profesorsko društvo, Obrtniško društvo v Ljubljani, godba Prosvetnega društva Vič — spet kulturna društva: Prosvetna zveza, Rdeči križ, Ruska matica, Ruski Rdeči križ, Slomškova zveza, Združenje gledaliških igralcev, Zveza kmetijskih fantov in deklet, Zveza kulturnih društev, Zveza naprednih akademskih starešev, Zveza slovenskih obrtnikov, Udruženje železniških uradnikov, Narodna čitalnica šiška, — telesno vzgojna društva: Jugoslovenska godovniška liga, Strelska družina, sportna društva, Zveza skavtov in planink.

Pevska društva se zbero neposredno na Mestnem trgu od spomenika kralja Petra I. proti Staremu trgu ob 20.

Pri stiku na Mestnem trgu zapoje najprej pevska društva nekaj domorodnih pesmi, sledi pozdrav ljubljanskega župana, petje državne himne in razhod.

V uniformah se udeležijo spredova le gasilci ter zastavonoše posameznih društev in organizacij; vsi ostali v civilni obleki z društvenimi znaki.

Proslava kraljevega rojstnega dne

V turek, dne 6. septembra 1938, se obhaja rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. kot državni praznik.

V proslavo tega praznika se bo ta dan ob 10. darovala v tukajšnji stolnici sv. Nikolaja slovesna pontifikalna maša, po kateri se bo zapela zahvalna pesem »Tebe Boga hvalimo« s pripadajočo molitvijo za kralja.

V pravoslavni cerkvi se bo vršila svečana služba božja ob 9. uri, v evangelijski cerkvi ob 10. uri, v starokatoliški kapeli na Gosposvetski cesti št. 9 pa ob pol 9. uri. Istega dne sprejema gospod ban od 11.30 dalje v banski palači (Bleweisova c. 10) poklonitve in čestitke.

Kraljevska banska uprava dravske banovine

Obiščite Velesejem

in oglejte si v dveh razstavnih paviljonih

BOGATE DOBITKE

največje

TOMBOLE

V DRŽAVI

ki bo

2. OKTOBRA

V KRANJU

u— Društvo Soča-Matica priporoča svemu članstvu, da se polnoštevilno udeleži proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. dne 5. t. m. ob 8. zvečer na »Taboru«.

Mnogo so cenejše
Tovarna Lutz-peč, Ljubljana VII.
Glej Velesejem paviljon »F«.

u— Rezervni oficirji. Meddruštveni sokolski odbor priredi 5. t. m. ob 20. v veliki dvorani sokolskega doma na Taboru svečanost v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Rezervne oficirje vabimo, da se udeležijo te svečanosti. — Dne 6. t. m. služba božja ob 9. v pravoslavni, ob 10. v rimsko-katoliški cerkvi. Dolžnost vseh rezervnih oficirjev je, da se istih udeležijo v uniformi, v civilu pa oni, ki nimajo uniforme. — Rezervne oficirje vabimo, da se udeležijo tudi svečanega spredova, ki ga priredi mestno poglavarstvo 6. t. m. Zbirališče ob 18.45 na Vodnikovem trgu ob Jugoslovenski knjigarni. Vrstni red za rezervne oficirje je za vojnini invalidi. — Podobor udruženja rezervnih oficirjev v Ljubljani.

u— Vojni invalidi iz Ljubljane in bližnje okolice se pozivajo, da se v polnem številu udeležijo proslave rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. 6. t. m. Zbirališče ob 19. na Vodnikovem trgu v bližini Jugoslovenske knjigarnice. — Krajevni odbor Ljubljana.

u— Iz Legije koroških borcev. V turek 6. t. m. na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. priredi mestna občina ljubljanska baklajdo s obhodom po ljubljanskih ulicah. Ljubljanska krajevna organizacija koroških borcev se te manifestacije korporativno udeleži. Udeležba brezplačno obvezna. Zbirališče ob 1/2 19. uri na Vodnikovem trgu.

Danes vsi na Velesejem

u— Preporodenci! Pridite jutri, v ponedeljek, 5. t. m. zvečer vsi na Tabor k proslavi rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Predsednik Starešinske organizacije.

u— Kolašice, udeležite se v čim večjem številu proslave kraljevega rojstnega dne. Zbirališče ob 3/4 7. na Krekovem trgu.

GLEJTE OGLAS Mouson

JUTRI

u— Pevski zbor Glasbene Matice ima zaradi dveh praznikov prihodnji teden vazi izjemoma v sredo točno ob 20. uri.

u— Pevke in pevci ljubljanskih zborov, ki so posejali skupne vaje v minilem tednu, imajo zadnjo vajo pred nastopom v turek točno ob 19. v Glasbeni Matici. — Hubadova župa.

u— Podporno društvo dr. in banovinskih uslužbencev dravske banovine se zaradi popravilnih del v zgradbi dosejanih društvenih prostorov v Knafljevi ulici št. 9. preseli začasno — približno za dobo enega meseca — na Bleweisovo cesto št. 13. pri tiliče.

u— Današnji promedeni koncert godbe »Vič-Glinec« v prireditvi Turističnega odbora za mesto Ljubljano, ki naj bi bil na Borštnikovem trgu, odpade zaradi nepredvidenih težko.

JESENSKA SEZONA! DOLENJSKE TOPLICE

RADIO-TERMA 38° C

Od 1. IX. dnevna penzija v Zdraviliškem domu I. razred Din 45.— s prehrano in kopalni. V kopalniškem domu 10 dnevna pausalna penzija Din 600.—, 20 dnevna 1.100.—. V pavšalu vračunan poleg prehrane, kopeh in perila, enkratni zdravniški pregled in vse takse. Izredni zdravilni uspehi! Krasni izleti v okolico. Zahtevajte prospekte.

UPRAVA.

F. Lukič, Stritarjeva ulica

ČITATELJE — KUPOVALCE

»JUTRA« V ITALIJI

zlasti one iz Julijske Benečije, ki bi radi dobivali »Jutro«, dostavljeno po pošti na dom, opozarjamo, da naj »Jutro« naročijo pri našem zastopniku

GIOVANNI PAROVEL,
TRIESTE 9, CASELLA POSTALE N. 593,
VIA F. DENZA N. 3.

Naročnina za en mesec znaša Lit 16, ki jo naročniki lahko plačajo osebno pri našem zastopstvu, ali pa naj jo nakazujejo po poštni poloznici (Servizio dei Conti Correnti Postali N. II-1649, Giovanni Parovel, Trieste).

Na hrbtni strani pripomnite, da je nakazilo namenjeno za naročnino »Jutra«.

u— Obisk ugledne rojakinje iz Amerike. V našem uredništvu se je zglasila gospa Mery Smole (Smoltz), ki se že 20 let udeležuje pri Slovenski narodni podporni jednoti in njenih ustanovah. Slovenska narodna podporni jednota ima, kakor znano, svoj sedež v Chicagu, kjer izdaja svoj dnevnik »Prosvetec«. Zanimivo je, da je gospa Mery prišla na obisk ne v svojo, temveč v staro domovino svojih prednikov. Rodila se je namreč v Ameriki, njeni starši pa so prišli tja iz ribniške okolice. Njeno dolgo potovanje je pač najprepričevalnejši dokaz, kako tudi potomci naših izseljencev ljubijo domovino svojih staršev. Velike zasluge pri tej teoni zvezi med Slovenijo in izseljenskim življenjem ima gotovo Slovenska narodna jednota in njen tisk, pri katerem se zaslužno udeležuje novinar in pisatelj g. Molek. Gospa Mery se je priključila ekskurziji, ki jo je Slovenska ženska zveza v Ameriki priredila za Slovenijo. V Ameriko se vrača 13. t. m. Ugledni rojakinji želimo vso srečo.

Zobozdravnik-špecialist

za zobne in usne bolezni

M. U. dr. V. ČERČEK

OTVORIL PRIVATNO ORDINACIJO

v Gajevi ulici 10.

Lep spomenik — dar pokojnim

Ogled spomenikov dolžnost interesentov

Stalna razstava — nizke cene

FRANJO KUNOVAR, kamnosečar

Tel. 49-09.

Sv. Križ — Ljubljana

»Polito črnilo, to ni več hudo, drogerija »DANICA« pomagala bo.«

Drogerija »DANICA«

LJUBLJANA, TAVČARJEVA 3.

u— Krajevni odbor Jadranske straže v Ljubljani poziva svoje članstvo, da se udeleži manifestacije dne 6. t. m. v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Zbirališče ob 19.45 pred Mestnim domom.

u— 2 dijakinji, po možnosti višješolki, iz boljše rodbine, sprejem na stanovanje in hrano z vso oskrbo. Vila, vrt, klavir na razpolago. Nadzorstvo po želji. Maistrova ulica št. 14.

Kmetska posojilnica

Ijubljanske okolice, reg. zadr. z neom. zav. v Ljubljani, Tyrševa c. 18.

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%
vloge proti odvedbi po 5%

Za vse vloge nudi popolno varnost * Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle * Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

u— K nocojšnji akademiji Slovenske scene mladih. Prejeli smo: Ko stopa nocoj Slovenska scena mladih prvič v letošnji sezoni na oder, je prav, da se obištevno malo seznanimo z delom in načrti te skupine. Slovenska scena se je osnovala lani na pobudo g. Jožefa Borka, absolventa praškega konservatorija, ki je zbral okrog sebe več mladih odrskih oblikovalcev. V svoj program si je stavila uprizorjati izključno domača slovenska dela in z njimi seznanjati v prvi vrsti občinstvo, ki mu zaradi krajevnih razmer ni dano, obiskovati predstav v gledališču. Da se bolj poudari svoja stremiljenja po čim bolj izvedbi programa, je povabila k sodelovanju tudi nekatere člane gledališča. Kot taka je bila »Slovenska scena« deložna na svoji turneji lepih uspehov. Za akademijo v proslavo kraljevega rojstnega dne, je skupina nastudirala simbolični prikaz »Za svobodo, domovino...« ki spretno slika z recitacijami, muziko, petjem, plesom, pantomimo vse važnejše dogodke iz l. 1914, 1918, 1934 do danes. To bo prava revija našega prizadevanja za osamosvojitve Jugoslavije, ki bo po zamisli režiserja g. Emila Freliha elektno zaključila slavnostno akademijo. Da bo spored pestrejši, je povabila za ta večer priznane umetnike, in Bežigradski pevski zbor. Spored ki je sestavljen samo iz slovenskih del, bo nudil res umetniški užitek. Dožnost občinstva je, da z veliko udeležbo pokaže razumevanje za prizadevanje SSM.

PROČ Z NEPOTREBNO MAŠČOBO Z GIMNASTIKO POSTANEŠ SLOKA IN LEPA!
Gimnastika za dame in otroke.
ILSE DRUŠKOVIC, dipl. učitelj, telovadbe, Kersnikova ul. 8. Pojavila ob 17-19. ure.

u— **Koncert vojaške godbe** bo danes ob pol 11. do pol 12. v parku »Zvezdec«.
u— **Trgovsko bolnišnico in podporno društvo** je zaprosilo za gradbeno dovoljenje za dozdovje sanatorija »Slajmerjevega doma« in namerava že v bližnji bodočnosti pričeti z zidarskim deli.
u— **»Neapelj v ognju poljubov«** se imenuje francoski film, ki ga predvaja te dni kino Sloga kot svoj otvoritveni program. V njem poje priljubljeni pevec tenorist **Tino Rossi**, ki s svojim božajočim glasom očara poslušalce. Film je poln veselih, vedrih in zabavnih domislic, deloma ljubavne, deloma humoristične in zabavne vsebine, tako, da ga moremo priporočiti vsem ljubiteljem pristne francoske komedije. Lepi naravni posnetki, muzika in dobri šlagerji, lepe ženske v glavnih vlogah, vse to je tako privlačno, da bo imel sleherni obiskovalec tega filma mnogo zabave z ogledom tega dobrega francoskega filmskega dela.

u— **Pogreb pok. Antona Bartela** gimn. profesorja v pok. bo danes ob 15.

Šolske predpasnike
TELOVADNE HLAČKE nudi v veliki izbiri
Ign. ŽARGI
Sv. Petra c. št. 11

Modni atelje VERA
NEBOTIČNIK VI, telefon 24-63
ZOPET REDNO DELA.

Buffe »Rio« črna express kava 1.50 Din.

Buffe »Rio« zendviti po 1 Din.

Buffe »Rio« uzredno dobra vina

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, TELEFON 41-79
Velika drama v filmu
Vztrajnost stotnika
V gl. vlogah Lil Dagover in K.L. Diehl
Predstave: v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9. uri in v ponedeljek ob pol 9. uri
V dopolnilo: Paramountov zvočni tehnik
SOKOLI! Posečajte in podprajte Sokolski kino!
Prihodnji spored:
Uspavanka

ŽREBANJE 5. RAZREDA 36. KOLA
DNE 31. AVGUSTA 1938.
Din 3.000.— št.: 22533,
Din 1.000.— št.: 5856, 15718, 15751, 15797, 17404, 33070, 33099 44794 46143, 46152 46165, 46173, 46174, 59698, 62017, 62030, 62075 75660, 95757
DNE 1. SEPTEMBRA 1938.
Din 1.000.— št.: 5863 15717 15734, 22503, 22537 24813 33030 46138 53082 53090, 62009, 62019, 62043, 59682, 59690, 89857, 95797.

ZADRUŽNA HRANILNICA - LJUBLJANA
Dalmatinova ulica št. 6.

e— **40dnevni parastos** za pokojno go. Marijo E. Rajerjevo iz Celja bo danes ob 10.30 v pravoslavni cerkvi sv. Save.
e— **Krajevni protituberkulozni ligi** v Celju je daroval učiteljski zbor I. drž. deške narodne šole v Celju 165 din v počastitev spomina pokojnega očeta tov. šolskega upravitelja gosp. Franca Lužnika. Iskrena hvala!

HOČES BITI:

- stenograf
- strojepisec
- knjigovodja
- korespondent
- tajnik
- pis. uradnik
- dober trgovec

vpiši se **nujno** v Trgovsko učilišče in stenografski institut **ROBIDA**, Ljubljana, Trnovska 15, čimprej, ker je število učencev omejeno.

Iz Maribora

a— **Meščani!** Njegovo Veličanstvo kralj Peter II. praznuje v torek 6. t. m. svoj rojstni dan. Da pokaže Maribor tudi na zunaj čustva ljubezni in vdanosti do svojega kralja, vabim meščane, da okrasijo že v ponedeljek popoldne svoje hiše z zastavami, kar bo storila tudi mestna občina na vseh svojih postopjih. Obenem vabim meščane, da se udeležijo božjih služb, ki bodo v torek v se takrat zglasile pri vodstvu na slopišču v evanđeljski cerkvi ob 10. uri. Zupan: dr. Alojzij Juvan, s. r.

a— **Nacionalni in sokolski Maribor** se udeležijo danes popoldne velikega sokolskega slavlja v Slovenski Bistrici, na kraljev rojstni dan 6. t. m. pa sokolskega nastopa na Pobrežju, kjer razvije Sokol svoj naraščajski prapor.

a— **Slavnostno zabavo prirejajo** oficirji mariborske garnizije na rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. 6. t. m. v prostorih Uniona ob 21. Obhoda k. g. oficirje je svečana, za dame večerna obhoda, za gospode pa temna obhoda. Pristop imajo samo povabljeni. Kdor po pomoti ne bi bil povabljen, naj se obrne na majorja g. Čubelica ali podporočnika g. Babiča v meljski vojašnici, 45. polk.

a— **Na mesto dovedenega upravnika mariborske glavne carinarice** g. Živka Mihajloviča, ki odhaja na svoje novo službeno mesto v carinski oddelek finančnega ministrstva in ki si je v teku svojega službovanja v Mariboru stekel tople simpatije v vseh krogih prebivalstva, je imenovan g. S. Prpič, ki je doslej služboval pri fin. ministrstvu.

a— **Zveza Maistrovih borev v Mariboru**, vabi svoje člane, da se polnoštevno udeležijo prijateljskega sestanka ob 5letnici obstoja Z. M. B., ki bo v ponedeljek 5. t. m. ob 20. v prostorih gostilne Zohar na Tržaški cesti 3.

a— **Vodstvo glasbene šole Glasbene Matice Maribor** sprejema naknadne prijave gojencev vsak dan v uradnih urah, ki so v pond., torek, četrtek in petek ob 15. do 16. ter v sredo in soboto ob 11. do 12. ure.

a— **Nova Rasbergerjeva opereta**. Za »Prebrisanim Amorjem« in »Rdečimi nageljini« je plodoviti tvorec operet režiser P. Rasberger uglasil svojo tretjo opereto in sicer »Zaroko na Jadranu«. Novo opereto, katere dejanje se godi na parniku »Jadran«, potem v Dubrovniku in v tretjem dejanju na Gorenjskem v gostilni »Pri skalnicah«, je avtor predložil gledališki upravi.

a— **Predstojništvo mestne policije poziva** vse lastnike orožnih listov, ki še niso plačali predpisane banovinske takse na orožje za leto 1938, da to store takoj, najkasneje do 1. oktobra t. l., ko poteče rok za plačilo te banovinske takse. Lastniki orožnih listov, ki ne bodo plačali takse do 1. oktobra 1938, bodo najstrožje kaznovani.

a— **Sprejem otrok v otroški vrtec**. Mariborska mestna občina bo sprejela na svoje stroške 40 otrok revnih staršev iz IV. mestnega okraja, v nujnih primerih tudi iz I. mestnega okraja, v otroški vrtec šolskih sester v Samostanski ulici. Sprejemajo se le otroci od 4. do 6. leta. Revni starši, ki prosijo za sprejem otroka, naj se zgledajo ob uradnih urah v socialno-političnem oddelku mestnega poglavarstva, Rotovški trg 9 in sicer do 9. t. m.

a— **Gledališke novice**. Narodno gledališče potrebuje za predstavo »Hudičev učence« več odraslih moških stativstov. Priglasite se sprejemajo dnevno pri blagajni. — Gledališka uprava vabi vse prijatelje gledališke umetnosti na abonma. Tudi letos je v svrhu lažjega odplačevanja določenih 8 zaporednih mesečnih obrokov. Cene so lanske.

a— **Tragična smrt znanega mariborskega starinarja**. V noči na soboto so našli obesnega v Milinski ulici št. 1 znanega mariborskega starinarja 47letnega Franca Samuha, ki je bil znan zaradi svoječasne afere s ponarejenimi mrtvaškimi listi. Vzroki njegovega samomora niso točno znani.

a— **Koncert pevskega zhora »Binički«** se bo vršil prihodnje sredo v Unionski dvojnici. Vstopnice pri Putniku.

a— **Združenje pekarskih mojstrov v Mariboru** naznanja, da so prodajalne kruha na državni praznik, dne 6. t. m. in na Marijin praznik, dne 8. t. m. popoldne zaprte.

Iz Novega mesta
u— **Enoletni trgovski tečaj** z vsemi pravicami, vendar najnižjo šolnino, vpisuje dnevno. Začetek pouka 9. septembra. Zabeležite prospekte!
u— **Na državni meščanski šoli** v Novem mestu ostane vzporednica k I. razredu. Zato bodo sprejete vse prijavljene in vpisane deklice. Deklice, ki so bile le prijavljene, bodo vpisane po sv. maši 9. t. m. v pisarni ravnateljstva. Do tedaj si priskrbite potrebna davčna potrdila, ako jih še nimate. Upraviteji.

Ob nedeljah je promet torej pari, drži red!

Iz Jesenice

a— **Zvočni kino »Radioc«** predvaja danes ob 8. pop. in ob pol 9. zvečer velefilm »Princesa koralc iz Ito Rino in Sv. Petrovičem v glavni vlogi. Film je bil posnet v Dahm-ojli. Med dodatki tudi domač Zora tehnik in Paramountov zvočni tehnik. — Sledi za praznik film: Poteži, Sokol sviti!

Iz Kranja

u— **Sokolsko društvo Kranj** bo proslavilo rojstni dan Nj. Vel. kralja Petra II. v dne 4., 5. in 6. t. m. Danes bo ob 20. pred Narodnim domom slavnostna akademija z nagovorom in nastopom telovadnih oddelkov. V primeru slabega vremena bo akademija v torek. Jutri bo pred Narodnim domom ob 20. zbor društev, organizacij in javnosti za spreved po mestu. Zastopniki društev naj se takrat zglasijo pri vodstvu na slopišču Narodnega doma zaradi razvrstitve spreveda. Ob 20.30 bo odhod izpred Narodnega doma po Tyrševi, Jezerski, Vidovdanski in Ljubljanski cesti, po Saveškem bregu. Tavčarjevi ulici in Mestnem trgu, kjer bo pozdrav in odhod pred Narodnim domom. Med povorko je vstopanje nemogoče, zato naj se vsi zberejo pred Narodnim domom. Po povorki se bo vršil v Narodnem domu družabni večer. V torek ob 11. bo slavnostni zbor v telovadnici. Sokolsko članstvo prisostvuje sprevedu in slavnostnemu zboru obvezno v slavnostnem kroju.

u— **Kino Narodni dom** prikazuje danes ob 5., 7. in 9. zvečer Heinz Rühmanna v velefilmu »Zmagovalec dneva«. Običajni podatki.

Iz Zagorja

z— **Za upeljavo lokalnega vlaka iz Ljubljane do Zagorja** se je pričela velika akcija med zagorskim prebivalstvom. Zelja je, da bi vlak vozil do Zidanega mosta, da bi rudarski revirji bili deležni večje udobnosti. Vendar bi za druge kraje ne bilo toliko koristi kakor za zagorsko prebivalstvo, ki ima sleherni dan opravka pri raznih uradih in korporacijah v Litiiji. Zelo bi bilo potrebno, da bi železniška direkcija upoštevala željo ljudstva ter podaljšala vožnjo vlaka do Zagorja. Saj bodo upravni stroški majhni, velike pa bodo ugodnosti zagorske občine, ki šteje okrog 8.000 prebivalcev.

z— **Kaj je z razpisom službe občinskega redarja?** V letnem občinskem proračunu za 1938/39 je bila odobrena tudi postavka za nastavitve občinskega redarja Proracun je bil že pred več meseci odobren, vendar služba še ni razpisana. Stevilni interesi so kajpada radovedni, ali ima občinska uprava sploh namen razpisati to mesto.

Iz Trbovelj

u— **V počastitev spomina blagopokoje gospe mame, tovarišice Ruže Davidove**, je poklonilo učitelstvo dekliške šole Trbovlje: — Vode din 155, za podružnico CMD, Trbovlje. Denar naj se dvigne v podružnici »Jutrac«.

Iz Krškega

u— **Kmečkega praznika** in konjskih dirk ne bo. Glede na to, da bodo 8. t. m. velike konjske dirke v Zagrebu, so bile dirke na Krškem polju preložene na še nedoločen datum.

u— **Ugotovitev identitete utopljenke**. O utopljenki, ki so jo v torek dopoldne potegnili iz Save in o kateri je »Jutro« poročalo, se je doznalo, da je Marija Globočnikova, rojena Jakopičeva, 34 letna ločena žena, ki je v ponedeljek skočila v samomorilnem namenu v Savo v Sneberju pri Ljubljani. Narasla Sava jo je izredno hitro splavila do Krškega, kjer so jo pokopali.

Iz Slovenjegra

u— **Odhodnica Ivana Lovšeta**. V četrtek je šel iz Slovenjegrada v Maribor tukajšnji priljubljeni zakupnik restavracije »Sokolskega doma« g. Ivan Lovše. G. Lovše se je marljivo udeleževal v nacionalnih društvih. Kako zelo je priljubljen, so pokazale tri odhodnice, katere so mu priridili Obrtno društvo, gasilci in Sokol. V imenu Obrtnega društva se je poslovil od g. Lovšeta predsednik g. Stefan Verinik, v imenu gasilcev župni predsednik g. Leopold Kopač in v imenu Sokola starosta br. Ivan Rojnik in načelnik br. Jože Wresounig. G. Lovšetu želimo na njegovem novem mestu obilo sreče in uspehov. — Te dni odide iz Slovenjegrada v Ljubljano tudi vodja po višjem veterinarskem svetniku g. Pavla Peršuhova, ki je bila vsa povojna leta v ospredju našega družabnega in nacionalnega življenja. Društva bodo prijetno gopjo zelo pogrešala!

u— **Osebna vest**. Od sreskega načelstva v Kranju je bil premečen na sresko načelstvo v Slovenjegradu g. Stanko Stadler.

u— **Smrtna kosa**. V slovenjegraški bolnišnici je po daljši boleznii umrla v 42. letu starosti gospa Berta Šerbakova, rojena Krajčeva, soproga uglednega trgovca in posestnika iz Pameč pri Slovenjegradu. Pogreb blage pokojnice, katerega so se udeležile ogromna množica prebivalcev in gasilci v krajih, je pokazal, kako veliko priljubljenost je uživala pokojnica. Naj počiva v miru!

u— **Huda nesreča v tvornici**. V Mikoličevi tvornici sta se med delom sporekla 19 letni delavec Franc Plešej iz Trobelj in 16 letni delavec Ivan Krevh iz Smartna pri Slovenjegradu. V prepiru je Plešej udaril Krevha po licu, a ta mu je vrnil udarec s kladivom na roko tako nesrečno, da mu jo je strl. Plešej je moral iskati pomoči v bolnišnici.

Iz Ptuj

u— **Zvočni kino Ptuj** bo predvajal danes ob pol 19. in pol 21. uri film »Princesa Ostrice«. Pred predstavo tehnik Alfa.

u— **Naši mali harmonikarji**. Ob začetku šolskega pouka začnejo tudi naši mali harmonikarji z rednim poukom pod vodstvom učitelja g. Andreja Baša. Prve učne ure imajo v sredo 7. t. m. ob 15. v deški mestni šoli.

u— **Kobilja ga je pobila**. Posestnik Podplatinik Franc iz Sejanec pri Sv. Tomažu je pasel kobilu na travniku. Kar naenkrat pa je kobilu prišla božjast. Posestnik, ki je držal žival za povodec, je pri tem padel, namj pa se je vrgla kobilja. Ki mu je potol mika rebra. Ni upa, da bi okreval.

u— **Za prevažanje poštinih pošilk** je potreben zaprt voz. Ko se je ta 1920. po evakuaciji Radgone preselila pošta v Gornjo Radgono, je bil semkaj prepeljan tudi velik zaprt voz. Čeprav bi bil ta voz najpriljavnejši za prevažanje poštinih pošilk od pošte do železniške postaje, se uporablja le navaden odprt gospodarski voz, na katerem se prevažajo pošne pošiljke ob deževnih dneh pokrite samo s plahlo. Če plahla večjih paketnih pošilk ne doseže, je blago izpostavljeno mokroti. Zato naj poštna uprava da na razpolago primerem zaprt poštni voz.

u— **Zgradba postajnega poslopja** potasi napreduje. Pri kopanju temeljev za zgradbo novega postajnega poslopja se je ugotovilo, da je teren dokaj neugoden, ker je precej prodnat in liovat. Zaradi tega je železniška uprava oskrbela dolge lesene pilote, ki bodo zašli v zemljo v izkopanih jarkih in na teh masivnih stebrih bodo nato zgrajeni temelji iz železobetona. Neprestano deževe zadnjih dni pa silno ovira zabiljanje pilotov, ker so jarki polni vode. Ako bo vreme tudi v bodoče negajalo, ni upati, da bi bila stavba zgrajena v določenem roku.

u— **Osebnosti**. Šef telefonske centrale pri pošti v Gornji Radgoni g. Pigner Ivan je s svojo soprogo poštno kontrolorko go. Marijo premečen k pošti v Maribor. K davčni upravi v Ormožu je premečen davčni uradnik g. Pahor Karel, na njegovo mesto pa je dodeljen semkaj g. Mally Erminold iz Maribora. Odhajajočim želimo na novih službenih mestih mnogo zadovoljstva.

u— **Smrti starca zaradi neprivrednosti**. V torek je 88letni preužitkar Janez Klemenčič v Policih pri Gornji Radgoni pasel dve kravi. Vr, na kateri sta bili kravi privezani, si je nataknil okrog vratu. Pri paši je prisel s kravama na meso, kjer je bila v zemlji oza zaloga. Ose so planile v živinčeti, ki sta se jih izkušali otresti s tem, da sta zašli divjati po travniku, pri čemer sta vlatili za seloj starca z vrvo okrog vratu. Vr se mu je pri tem globoko zarezala v vrat in dobil je hude poškodbe, za katerimi je naslednjega dne umrl.

u— **Gniloba v vinogradih**. Po stalnem deževju zadnjih dni se opaža po gorcih, da je začelo groziti raznih vrst pokati in gniliti. Vinogradniki in skrbeti pričakujejo lepoga vremena, ki naj omogoči dozorevje pomladi in v začetku poletja tako lepo obetajočega grozdiča.

u— **Mlada je začela**. Ko se je minilo nedeljo dopoldne vrnila od mase domov Ana Horvatova, posestnica v Lutvercih, je opazila, da jo je v času njene odsotnosti pose-til neljub gost. Pogrešila je razno posteljno perilo, namizne prte, obleko in nekaj belega za platna. Osumila je tekoč svojo bivšo služkinjo 15letno Katico iz Polje, ki jo je po enem tednu službe odpustila. Ta njen sum se je izkazal za opravičena. Orožniki so na podlagi prijave izvršili preiskavo na domu Katiče, ki je sprva sicer tajila tatvino, naposled pa je priznala. Ukradene predmete je orožništvo vrnilo oškodovanki, mlada do pokvarjenko pa bo sodišče počilo, da je na napačnih potih.

Š O L S T V O

u— **Objava šole ljubljanske Glasbene Matice**. Vsi gojenci, ki so se v teh dneh vpisali v šolo Glasbene Matice, naj pridejo jutri v ponedeljek v Hubadovo pevsko dvorano in sicer gojenci za klavir ob 15. gojenci za violino ob 16. in gojenci za vse ostale glasbene predmete in instrumente ob 17. V Hubadovi pevski dvorani zvedo, h kateremu učitelju so dodeljeni za tekoče šolsko leto, nakar gre do takoj v učno sobo, kjer se sporazumno določi natančni urnik. Kdaj se poučuje teorija in mladinsko petje, bo posebej objavljeno v veži zavoda. Oba predmeta imata toliko oddelkov in v različnih časih, da si lahko vsakdo sam izbira po svojem prostem času. Ravnateljstvo šole opozarja starše, da je vpis še vedno mogoče.

u— **Vpisovanje v brezplačno gospodinjstvo** nadaljevalno šolo Moste—Ljubljana bo 8. t. m. ob 10. do 12. na osnovni šoli.

u— **Glasbeni poklic** je danes gotovo upoštevati in uvaževati. Najvišjo glasbeno izobrazbo morete dobiti, ako posečate v Ljubljani drž. konservatorij, na katerem se poučujejo vsi teoretični predmeti in instrumenti. Ravnateljstvo sprejema gojence, stare in nove do 7. t. m. Novo vpisani gojenci morajo položiti sprejemni izpiti, ki bo 12. ali 13. t. m. Redni pouk na drž. konservatoriju se začne 16. t. m.

Pomagačje svojemu sponzorirani, da Vas obrani sebe!

Tiolič zobozdravnikov priporočajo KOLYNOS zaradi njegovega anti-septičnega in vsebnosti klorida žvepovega učinka. Uporabljajte KOLYNOS in s tem varujete svoje zobe in dlesni. Povečajte blagost svojega smeha s KOLYNOSOM. — Kupite ga v vsaki lekarni.

KOLYNOS
DENTAL CREAM

Opasne prigode dr. Staneta Rapeta

Zakaj je moral naš ljubljanski letalec odstopiti od letalske tekme MA

Poročilo smo že o nesreči, ki je zadela letalca dr. Staneta Rapeta, ki se mu je pri Klužu v Rumunjski sletel propeler. O tej zaključni fazi svojega poleta, ki se je zanj s tako smolo končal, nam je dr. Rape pravil naslednje zanimive podrobnosti:

»Kakor sem že povedal, se mi je na poti do Zlina pokvaril propeler. Namesto novega propelerja so poslali za menoj v Zlin moj stari vijak, ki sem ga bil zaradi pokvarjenosti pustil doma. Zdej se je bilo treba odločiti ali naj tekmovanje prekinem, ali pa naj preneham letati, da se mi morda le posreči prileteči do Bukarešte, kjer bi dobil iz Beograda nov propeler. Odločil sem se za drugo in sem v sredo zjutraj odletel iz Zlina. Srečno sem preletel Male Karpat, Nitro, Male Nizke in Velike Tatre v smeri na Košice. Nekolikokrat me je zamikalo, da bi se spustil na tla in pustil ohladiti motor, ali nujna izguba časa, ki bi sledila iz tega, me je zmerom iznova premotila, da sem ostal v zraku. Preletel sem Košice, in slednjič ravno se o pravem času tudi belo črti letališču v Užhorodu. Ves čas sta me spremljala dež in veter tako, da sem se lahko ravnal edinepo po kompasu, in vse to v letalu, čigar motor sem moral neizmerno preobremenjevati. Od Zlina do Užhoroda sem preletel 240 km v dveh urah in pol. Na letališču pozdravljanja ni bilo ne konca ne kraja. Dobil sem plaketo v spomin in po naglo opravljenih formalnostih sem že spet sedel v letalu. Navzlic tega, da so me moji letalski tovariši zaskrbeno gledali, ko sem jim moral priznati, da se zmerom nimam na motorju svojega pravega vijaka, sem se dvignil v zrak z novim pogumom in novo odločnostjo in ves, da bova motor in jaz vendarle vzdržala do kraja.

Spet so me obdali dež, megla, nizki oblaki in veter, vse, kar si letalec le more želeči slabega. Pred menoj je že odletelo nekaj letalcev, ali po nekaj minutah sem dohitel prvega, potem pa kmalu po vrsti drugega, tretjega, petega, osmega in končno tudi desetega. Bilo je to rumeno letalo s češkim znakom. Dodal sem zadnjo rezervo plina, motor je zapel, in ta pesem je bila kakor prošnja, da od njega vse preveč zahtevam. Jaz pa sem videl samo letalo pred seboj, njegovo startno številko, pa lice pilota, ki me je zanimalo, kako se bo spremenilo, ko bo zagledal mojo malo rdečo ptico, kako leti za stavo, dasi ve, da takoga napora ne more dolgo vzdržati. Lahen zmočret z roko, Čeh se mi je zadovoljno posmehal, ko sem bil tik ob njem.

Toda prišlo je kar je moralo priti. Motor je začel počasi popuščati. Tam v daljavi je bil poslednji greben, za katerim je moral biti aerodrom. Imel sem še 15 minut časa, da pravočasno dosežem cilj. Toda vijak se je vrtil vse bolj počasi, v nos mi je zmerom močneje udarjal smrad od pregretega motorja, višina se je čim dalje bolj manjšala in z njo mi je pojemale poslednja nada, da pridem preko grebena na letališče. Tu sem se spet zmašel. Miren, trezen, ko da me je minila vsa nervoznost tekmovanja, sem zrl na tla pod seboj, iščoč možnosti pristanka. Spušal sem se čedalje nižje, motor je zdaj poprijel, zdaj zopet popustil. Zavrtil sem se nad postajo Dej. Pod menoj je bila vrsta vlažnih travnikov, nobeden uporaben za pristaneč. Ali dolgo nisem mogel več oklevati. Motor je bil v zadnjih izdihljajih, napravil sem oster za-

okret, prevlekel stroj in že sem bil na zemlji: oba nepokškodovana, aparat in jaz. Od vseh strani so navrele trume ljudi, ali kaj ko ne znam rumunski in se z njimi nisem mogel pomeniti. Z rokami sem jim dopovedoval, kaj potrebujem, medtem pa sem hladil motor in nalival novo olje. V pol ure sem bil tako daleč, da sem lahko tvegaj kratki polet do letališča.

S pomočjo ljudi sem zavlekel letalo na poljsko pot, bila je komaj sto korakov dolga. Ohlajeni motor me je navdajal z novim upanjem. H krilom sem postavil dva seljaka, sam pa sem zagnal vijak, da je motor užgal.

Ta usodni trenutek pa se je za smelega letalca pričela čudna borba za golo življenje. »Zgodilo se je nekaj, na kar nisem bil prav nič pripravljen«, je nadaljeval dr. Rape. Čim je zabrel motor, je izpustil eden izmed Rumunov — neumljivo zakaj — na levi strani krilo. Letalo se prične obratovati, jaz pa stojim tik ob propelerju. Poslednji trenutek se vržem na zemljo in to mi je rešilo glavo, ki bi mi jo drugače propeler dobesedno razsekal. Ljudje, ki ne razumejo opasnosti situacije, še zmerom drže na desni letalo, tako da venomer teka v krogu, jaz pa se mečem po tleh, izgubljam sapo, kričim navodila, ki jih pa seveda nihče ne razume. Zdi se mi, da ta divji vrtnec traja celo večnost. Brez moči sem že, samo instinktivno se še branim smrti s premetavanjem izpod propelerja. Na skoraj čude-

žen način zadene druga stran letala v gromovje, kjer se vijak zaplete, da se mu konec odloži in se letalo umiri nad menoj. Zdej, ko sem spoznal, da je vsega konec in tekmovanje zame zaključeno, zdaj šele sem se prav zavedel, kako bi se lahko zgodila še vse hujša nesreča, ako bi bilo letalo v svojem norem kroženju zagazilo med ljudi.

O ostalem vam ne bom pripovedoval. Opravil sem vse potrebne formalnosti, letalo smo demontirali in bo z vlakom pripeljano v Ljubljano. Sam sem še tisto noč sedel v Klužu na potniško letalo ter preko Bukarešte, Beograda in Zagreba odletel v Ljubljano.

Evo, tako je našega vrliga Rapeta prevarila varljiva sreča, ko je skušal z svojo poštovitostjo in pogumom priboriti novih favorik našemu letalstvu.

S svojim znanim pogumom se je že aparat, ki že davno ni več dorasel modernim letalom, podal na težko tekmo. Le njegovi prisebnosti in energiji, a tudi izredni pilotski veščini, se je zahvaliti, da je v težki konkurenci vzdržal. Kakor je ugotovil strokovni poročevalec v beograjski Politiki je imel dr. Rape vse izgleda za odličnega plasmna. Nesreča je hotela drugače — toda to ne zmanjša čisto športnega uspeha našega ljubljanskega letalskega prvaka, ki je v polni meri dokazal obojenost in moralno odločnost, ki je najdragocenejša vsebina športnega udejstvovanja.

Bravurozen pristonek jadralnega letala

Ljubljana, 3. septembra
Danes okrog 17.45 je doživela Ljubljana majhno senzacijo: številni obiskovalci velesesamja in tudi drugi ljudje, ki jih je bilo v Tivoliju polno, so z zanimanjem opazovali, kako nad njimi mirno kroži, jadra in plove brezmotorno letalo, ki se je v velikih lokih in drznih loopingih spuščalo vedno nižje. V zraku je vladalo popolno brezvetrje in bilo je takoj jasno, da jadralno letalo ne more več dobiti primerne višine in da tudi ne more računati na tako zvano termiko, da bi se spet lahko dvignilo v primerno višino, odkoder bi poletelo proti aerodromu v Polju. Bilo je videti, da bo letalo prisiljeno pristati nekje v Tivoliju. Res je jadralno letalo napravilo še dva, tri loke in se nato v krasni vijugi spustilo sredi travnika za velesesamom, kjer je popolnoma nepokškodovano pristalo. Bil je to bravurozen podvig in

zato ni čudno, da je vse drvelo na travnik za velesesamom, kjer je bil medtem iz jadralnega letala že nasmejan izstopil naš popularni jadralni letalec Stane Raznožnik.

Raznožnik je bilo ob 16. potegnilo motorno letalo v Mariboru in ga prepeljalo do Ljubljane, kjer je pilot v približni višini 900 m odklopil jadralno letalo prav nad središčem mesta, nakar se je Raznožnik v lepih zavojih, lokih in loopingih polagoma spuščal na tla. Jadralno letalo je tipa Grunau Baby ter se je udeležilo nedavnih jadralnih tekem v Mariboru. Takoj po pristanku za velesesamom so številni podmladkarji Aerokluba demontirali jadralno letalo in ga prenesli na velesesam, kjer bo razstavljeno. Da ne bo kdo mislil, da je bil Raznožnik prisiljen pristati v Tivoliju! Ne, stvar je bila dogovorjena in izvedel je prav mojstrsko.

Prisilni pristonek nemškega pilota

Maribor, 3. septembra
Včeraj popoldne je pristalo na travniku posestnika Andreja Repa v Jareminskem dolu nemško dvokrilno dvosedezno in motorno šolsko letalo tipe VW-44. Letalo nosi oznako D-ESCE. Pilotu, ki je krožil nad mestom pristanka okoli 30 minut, se ni pripravljen pristati. Pilot je gojenec letalske šole v Linzu in ima čin kaplarja. Je 23 let star, rodom iz Zeltwege. Piše se Josip Zemlička.

Ljudem, ki so se zgrnili okoli letala, je pripovedoval, zlasti posestniku Andreju Repu, ki razume nemško, da je hotel iz Linza v Celovec čez Nizke Ture. Zašel je. Zmankalo mu je bencina in je zato hotel v Gradec. Znašel se je nad reko, o kateri je domneval, da je Mura, pa je bila v resnici Dra-

va. Pristati je hotel onstran meje, pa so bila tla premočvirnata, zato se je spustil nekoliko južneje. Ni vedel, da je pristal na jugoslovenskih tleh. Bil je zelo začuden, ko je stopil iz letala in videl, da ljudje ne razumejo nemščine z izjemo posestnika Andreja Repa. Ni bil še nikdar ne v Gradcu, zato ga je Drava premočila. Startal je včeraj v Linzu ob 11.45.

Orožniki so zastražili mesto pristanka, tako da ne sme nikdo blizu. Na kraju pristanka je bila posebna vojaška komisija iz Maribora in pričakujejo tudi komisijo iz Zagreba. Po ogledu bodo letalo demontirali in odpremili preko meje. Neki mariborski Nemec je parkrat skušal priti z avtomobilom do nemškega pilota, da bi mu izročil večji znesek denarja, kar pa ni dopustno.

Hordubalovi

Danes si ogledite ob 15., 17., 19. in 21. uri krasno kmetsko dramo po romanu KARLA ČAPKA. — Češki film — ne pozabite si ga ogledati! KINO UNION TEL. 22-21

Važna akcija Bran-i-bora

Ameriški gospodarski strokovnjak in sociolog Casson je v dobrodelnih svrhe izvedel z najsilnejšimi uspehi srečolov, pri katerem so imele srečke najnižjo ceno, razne trdke pa so prispevale za dobitke te loterije svoje izdelke. Pri loteriji so trdke napravile najboljšo reklamo za svoje izdelke, uspeh pa je bil tolik, da je lahko organizator v mestih s kakimi 100 tisoč prebivalci poklonil dobrodelnim organizacijam do 80.000 dolarjev.

Da zadosti važnim svojim nalogam, bo zdaj narodno obrambna organizacija Bran-i-bor presadila Cassonov načrt na domača tla v korist naše gospodarske delavnosti in v obrambo naših narodnih interesov. Z velikopotezno loterijo bo realizirala ta načrt v Ljubljani kako nedeljo tega meseca ali pa oktobra, kar bo še pravočasno objavljeno. Srečke se bodo prodajale po 2 din. Načrt predvideva okrog 10 tisoč dobitkov, od teh deset odstotkov večjih. Srečk bo izdanih 30.000. Verjetnost dobitka bo torej 1:3. To razmerje bo pod uradno kontrolo zajamčeno vsakemu prodajalcu srečk. Sodelovalci bodo vsi slovenski pridobitniki v Ljubljani in tisti, ki imajo poslovavnice v našem mestu. Imena darovalcev s številom dobitkov bodo objavljena še pred zbranimi in bo s tem učinkovito podprt reklamni efekt vsake trdke, ki bo k akciji kaj prispevala.

Nekaj pa le znamo!

Ako se na velesesam malo natančneje zanimamo za razstavljeno robo, naletiš tu pa tam na izdelke, za katere bi ne verjel, da so domačega porekla. Vzemimo za primer kožo tovarne Titan d. d. iz Kamnika. Kdo bi si mislil, da so vse te precizne avtomatične tehnične za trgovine mosarje, za delikatese in slične obrti doma izdelane. Naš trgovinski obrati se vse bolj modernizirajo in tisti med njimi, ki imajo mnogo opravka s tehtanjem, se v čedalje večji meri poslužujejo preciznih avtomatičnih tehničnih, s katerimi gre ta posel najbolj neglo od rok. In vse te tehnične so se morale doslej nabavljati iz inozemstva. Koliko denarja je šlo zanje po nepotrebnem čez mejo. In zdaj imamo enakovredno, če ne še boljše blago doma. Titan je investiral težke denarje v svojo tovarno, da je uredil fabrikič avtomatičnih tehnično po najmodernejšem načinu in njegovi izdelki delajo res čast domačemu preciznemu delu. Poleg tehnične izdelave Titan d. d. tudi vsakovrstne stroje za rezanje mesa, šunke salame. Poleg teh strojev vidimo razstavljene vsakovrstne mlince za kavo in semenje ter druge stroje za gospodinjstvo. Sleherni izdelek v odlični Titanovi kvaliteti, od elegancije in praktične kuhinjske tehnične »Tip-top« preko že omenjenih avtomatov pa do najmanjšega kovinskega izdelka iz silno obsežnega produkcijskega programa kamniške tovarne. Vtis, ki ti ostane po ogledu vseh teh lepih reči bi se dal še najbolje izraziti z besedami: »nekaj pa le znamo!«

Naši Sokoli na delu Praznik obmejne sokolske trdnjave

Planina, 21. avgusta
Naša obmejna sokolska postojanka je v nedeljo 28. avgusta kljub skrajno nezanesljivemu vremenu dostojno proslavila svoj vsakoletni sokolski praznik. Dopoldne je sicer lilo in smo že mislili, da nam bo dež že drugič onemogočil naš nastop, vendar se je vreme popoldne ustalilo in tako smo celotni spored opravili kar najlepše in v splošno zadovoljstvo mnogostevnih prijateljev sokolske misli. Prihiti so med nas bratje in sestre z Doljnega in Gornjega Logatca, Rakeka, Vrhnike, Zirov, Cerknice in drugih bratskih edinic. Ob 14. so bile skušnje vseh oddelkov, ob 15. pa povorka, v kateri je korakalo nad 250 sokolskih pripadnikov. Na čelu povorke so jezdirli bratje iz Doljnega Logatca z veliko državno trobojnico, za njimi gasilska godba iz Cerknice, sedem praporov, za članstvom v kroju pa so se uvrstili oficirji in članstvo v meščanski obleki z znakom.

Po povorki se je takoj pričel telovadni nastop ob prav številni udeležbi gledalcev. Po pozdravu državnih zastavi med igranjem državne himne je marljiv načelnik br. Kianta nazdravil sokolskemu starešini Nj. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu med viharinimi ovacijami navzočnega občanstva. Toplo je pozdravil zastop. župe br. Senico, zastopnike naše hrabre vojske in bratskih sokolskih društev. Pri javni telovadbi, ki je prav lepo uspela, je nastopilo s prostimi vajami 28 dečkov, 19 deklic, 18 dečkov z igrami in preskoki, 21 naraščajnikov, 26 naraščajnic, 30 članov in 28 članic. Lep napredek je pokazala tudi vrsta članov na orodju. Vse vaje so bile prav dobro izvedene in zato občinstvo ni štedilo z dolgotrajnim odobravanjem. Za zaključek je rem so izmenski tek 4 X 100 m, pri katerem so tekmovali tri vrste moškega naraščaja, dve iz Doljnega Logatca in 1 iz Planine. Pri teku je zmagala vrsta iz Doljnega Logatca in si priborila kot nagrado lep kipec. Po telovadbi je bila prijetna zabava ob neumornem igranju odlične cerkniške godbe. Planina je v nedeljo pokazala, da je sokolska in da ob meji deluje marljiva sokolska edinica, ki se v polni meri zaveda svojega poslanstva. Planinski Sokol: »Le naprej brez miru!...«

Sokol Vič vabi svoje članstvo in naraščaj, da se v polnem številu udeležijo jutri (v ponedeljek 5. t. m.) ob 20. proslave rojstnega dneva Nj. Vel. kralja Petra II. na Taboru. Zbor članstva in naraščaja jutri ob 19. na vrtu sokolskega doma. Odkoder bo skupen odhod na Tabor. Člani in članice, ki imajo kraj se udeležijo proslave v kroju, vsi ostali pa v meščanski obleki z znakom. Vsi točno in zanesljivo! — Uprava

Poziv starejšim bratom Sokola I. Tabor. V sredo, dne 7. septembra, prične oddelki starejših bratov spet z redno telovadbo, ki je vsako srečo in petek od pol 19. do pol 20. ure, ločeno od ostalih oddelkov. Vpisovanje bo pred vsako telovadno uro v članski oblačilnici. Ker se je oddelki starejših bratov letos že doslej toliko okrepili, bomo napravili več vrst. Ena od teh bo za začetnike in za brate, ki že dalje časa ne telovadijo. Kmalu tonjo pričeli z vadbo prostih vaj za prihodnje leto, zato naj nihče, kdor misli začeti telovaditi, ne odlašaj. Zdravo! Načelnikstvo.

Sokolsko društvo Velenje priredi v nedeljo 4. septembra ob 15. javni telovadni nastop, h kateremu vabi bratska društva in prijatelje sokolstva iz bližnje in daljnje okolice. Zveze z vlaki so ugodne.

Počitnice v kopališču na zgornjem Jadranu

OPATIJA (Abbazia): Riviera en vogue.

BRIONI: polo, golf, yachting.

GRADEŽ (Grado): morská plaža, kure z morskó vodo.

PORTOROSE: termalno kopališče, plaža.

TRST: Lirična filmska predvajanja v gradu sv. Justa (Castello San Giusto).

Obiščite Postojnsko jamo! Lirična sezija v areni v Pulju (Poia).

Informacije: ENIT, Petra Kočiča br. 6, Beograd in vse zdraviliške uprave posameznih kopališč (Azienda di Cura).

Naše gledališče

OPERA

Nedelja 4.: Gejša. Opera. Premjera. Izven. Ponedeljek 5.: ob pol 21. Ero z onega sveta. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. Izven.

Torek 6.: Zaprtó. Sreda 7.: Boris Godunov. Izven. Četrtek 8.: Gejša. Opera. Izven. Petek 9.: Zaprtó.

»Gejša« je opereta starejšega datuma, izredno solidno muzikalno delo in je brez dvoma, da jo bo občinstvo z veseljem sprejelo. Delo je skrbno nastudirano pod vodstvom kapelnika Štritofa in režiserja Golovina. Kapelnik Štritof je oskrbel tudi prevod, ki je dober in ima polno izvrstnih domislekov. Glavno vlogo poje ga. Ribičeva. Ljubljanskemu občinstvu se predstavi ta večer nova članica, gđ. Barbičeva, mlada simpatična igralka in pevka. Ostalo zasedbo smo že javili. Gledališki abonma za prihodnjo sezono se sprejema od ponedeljka dalje v veži dramskega gledališča. Občinstvo vabimo, da se v velikem številu odzove povabilu gledališke uprave, podpisati abonma in postane tako stalni posetnik našega Narodnega gledališča, kar naj bi bila sveta dolžnost vseh slojev našega mesta. Na abonma opozarjamo tudi občinstvo, ki stanuje izven Ljubljane, ob železniških progah, ker ima razmeroma ugodne železniške ali avtobusne zveze. Cene abonmaja so izredno nizke in se plačujejo v desetih zaporednih obrokih.

Iz življenja na deželi

PREVALJE. Sreska organizacija JNS za dravogrski kraj je imela v nedeljo 28. avgusta v Prevaljah svojo konferenco, na kateri je podal poročilo narodni poslanec g. Milan Mravljine. Na konferenci so bile zastopane vse občinske organizacije JNS in razpravljalo se je tudi o pripravah na volitve.

RAKEK. Minulo sredo je zapustil naš kraj ravnatelj meščanske šole g. Tone Gaspari. S svojo soprogco Reziško, tudi učiteljico na meščanski šoli, je premeščen na novoustanovljeno šolo v Domžalah. G. Gaspari je prišel na Rakek pred 12 leti in zasedel mesto ravnatelja na pravkar ustanovljeni meščanski šoli. Mnogo dela in truda je vložil v to edino in prepotrebno meščansko šolo na Notranjskem ter jo tekom let dvignil na dostojno višino. Zal, da mu skromna razpoložljiva sredstva in tesni prostori niso dovolili večjega razmahla in ureditvenosti vseh načrtov. S hvaležnostjo se ga bodo spominjali mnogi učenci in učence, kakor tudi stari otroci in vse prebivalstvo. Poleg svoje šolske službe se je mnogo bavil s pisateljevanjem in urjevanjem »Razorov«. Bil je ustanovitelj in dolgoleten predsednik društva Rdečega križa in za zasluge na tem polju tudi odlikovan. Delal je na ustanovitvi dijaške kuhinje in zopet so bili krivi prostori, da ni prišlo do ureditvenosti te prepotrebne ustanove. Kot vedno zaveden Sokol se je udeleževal tudi pri sokolskem društvu na Rakeku in zavzemal v teku let razne funkcije ter je bil vedno in povsod pripravljen prijeti za delo in pomagati. Mnogo dela in skrbi mu je dalo tajništvo v odboru za postavitev spomenika blagopokojnemu viteškemu kralju na Rakeku in pred kolodvorom urejen park in v njem impozantni spomenik zaključuje to delo. Vedno večer in nasmejan, dobro razpoložen in zabaven družabnik je bil iskran in dobrodošel v vsaki družbi. V ospredje ni šil in iz skromnosti je hvaležno odklonil sokolsko odhodnico. Poslovil se je le v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

»Rakek« je bil v ožjem krogu svojih stanovskih tovarišev, ki ga bodo tudi pogrešali. Ko po 12 letih zapuščá Rakek, kjer je preživel tudi svojo otroška leta, ga vse prebivalstvo s hvaležnostjo pozdravlja in mu želi na nadaljnji življenjski poti mnogo uspehov, sreče in zadovoljstva.

Pikantna francoska ljubavna komedija, lepe žene, očarljivi pogledi, flirt in šarm. — Poje oboževani TINO ROSSI
Neapelj v ognju poljubov
Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri.
KINO SLOGA, Tel. 27-30

Iz Koroške

Slovo Vinka Poljanca

Zadnja pot župnika Vinka Poljanca se je razvila v veličastno slovensko žalno manifestacijo. Nad 2.000 ljudi se je zbralo v Škocjancu, da bi se poslovili od nekdanjega predsednika Slovenske prosvetne zveze. Prišli so zastopniki vse slovenske Koroške, od Zile, iz Roža in Podljune. Vsaka slovenska dolina je v slovo položila na kretu krašen venec. Nad vse lep je bil venec iz Zile, ki so ga ziljska dekleta spleta sama iz rdečih nageljnkov, rožmarina in nožnkrauta na zelenem polju iz lipovega listja. Vse to je namreč pokojnik kot navdušen Slovenec in Slovan od sra ljubil, saj je hodil celo na ejo koroškega deželnega zbora kot zastopnik Slovencev z rdečim nageljnkom v gumb. niel.

Ob odprtjem grobu se je v imenu prosvetne zveze v Celovcu in v imenu vseh koroških Slovencev poslovil g. Vinko Zwittler. V izklesanih stebrih je očitno pokojnikovo borbenost za pravilno stvar koroških Slovencev in njegovo srčačnost s koroško zemljo. Koroškim Slovincem je pokojnik posvetil vse svoje sile in jim končno daroval tudi svoje življenje. Žalno slovesnost je zaključila pokojnikova najljubša pesem — koroška himna »Nimav čez javor«, ki so jo pridušeno svečano zapeli vsi vseh koroških dolin pod vodstvom Folteja Hartmanna.

Koroški drobci

S 1. septembrom se začelo izdajati mesečno doseganjskih celovških dnevnikov »Freje Stimmen in »Kärntner Tagblatt.« narodnosocialistično glasilo s naslovom »Kärntner Grenzruf.« Že naslov sam da sklepata na lično lista.

Pred kratkim so položili temeljni kamen za meščansko šolo v Vrbi, sedaj so za začeli graditi novo meščansko šolo tudi v Čajni pod Dobračem. Oba omenjena kraja sta že dolga časa izpostavljena močnemu pomembovanju.

Prod koroške sodnije sta se pretakli teden zagovarjalo bivši namestnik deželnega častarja Silvester Ler in bivši celovski policist komisar Dr. Jakličič.

19. in 20. septembra bodo na celovških srednjih šolah sprejemni izpiti. Redni pouk po se začne 22. septembra. Kakor poročajo bodo doseganjski gimnazijci A. rezidni ostali tudi zanprej humanistični, dočim se bo v realnih gimnazijah uvedel predpisani učni red nemških srednjih šol.

Zdravilno kopališče Lipik

Malo je kopališč in zdravilišč v Evropi, ki bi bila po zdravilni moči, legi in prijetni klimi enakovredna kopališču Lipiku, ki leži v dolini ob desni obali potoka Pakre in je od vseh strani zavarovano pred vetrom in vremenskimi neugodami. Tam se zgodaj začne pomlad, poletje ni pretoplo, solčna in dolgotrajna jesen pa ima miren, prehod v zimo, ki ni nikdar ostra. Okrog kopališča so veliki in lepi vrtni mojstrovin francoskih in angleških vrtnarjev.

Zdravilna voda je 234 m pod površino zemlje in prihaja na dan čista kakor kristal s stalno toploto 64 stopinj Celzija. Po izvaji slavnega dunajskega balneologa dr. Seegenja je alkalično-jodni vrelce Lipika »unikum med zdravilnimi vodami Evrope«. Zdravilno kopališče Lipika je bilo znano že v rimski dobi. Lipiški vrelce zdravi uspešno arterio-sklerozo, visok krvni pritisk, bolezn želodca in črevesja, žolčne kamne, protin, astmo, ženske bolezni, sladkorno bolezen, malokrvnost, otekle žile in razne živčne bolezni. Zdravstveni svetnik dr. Hinko Kern, ki je v Lipiku 40 let deloval kot kopališki

zdravnik, je svoja dolgoletna izkustva in opažanja takole označil: »Ni bolnika, ki se ne bi bil v Lipiku rešil bolezni, kateno zdravi močno učinkovita zdravilna voda, in ni bolnika, ki ne bi blagosloviljal čudovitega vrelca.

Zdravilišče Lipik ima za zdravljenje najrazličnejša in tudi najmodernejša sredstva. Med njimi tudi hidroterapijo, fizikalno terapijo, zdravljenje z električnimi napravami, masažo in blatne obloge. Za zdravlje gostov skrbi pet zdravnikov-specialistov. Vodstvo zdravilišča in kopališča pa tudi dobro skrbi za razvedrilo svojih gostov in so tako za letošnje sezono našli odličnega salonski orkester, ki prireja vsak dan koncerte. Gostom je na razpolago tudi velika knjižnica in čitalnica. Prirejajo tudi gledališke predstave, predvajajo dobre filme, vrstijo pa se tudi razni koncerti in plesne zabave. Gostom so na razpolago prostori za šah, domino in razne družabne igre, dvorana z glasovirjem ter lepa kavarna, na kopališkem posvetstvu pa je dvoje modernih tenis igrišč.

Kopališče Lipik spada med najuglednejša a tudi med najcenejša kopališča v državi in ima vsako leto več gostov.

Za grozdni teden v Ljubljani

Ljubljana, 3. septembra.
Nedavno je poslala Zveza gospodinj mestnemu pogalvarstvu spomenico o uvedbi grozdnega tedna v Ljubljani. Spomenica je bila sprejeta s polnim razumevanjem in se je nato vršilo v prostorih Zveze gospodinj prvo posvetovanje, na katero so gospodinjne povabile odlične činitelje. Posvetovanje je vodila zvezna predsednica.

Letos se nam obeta izredno dobra letina grozdja in gospodinjne želijo, da bi se pravilno porabil ta blagoslov božji. Pod vodstvom svoje marljive predsednice so gospodinjne izdelale obširen in zelo idealen program o izvedbi grozdnega tedna, po katerem naj bi ne bilo pri nas otroka ali malega človeka, ki bi mu ne bilo omogočeno priti prav poceni do grozdja. Spričo težav, ki bodo pri praktični izvedbi programa vsekakor nastopile, se bo na široko zagnovana akcija morala najbrže precej skrečiti, vendar bo tudi taka še zmerom lahko veliko koristila.

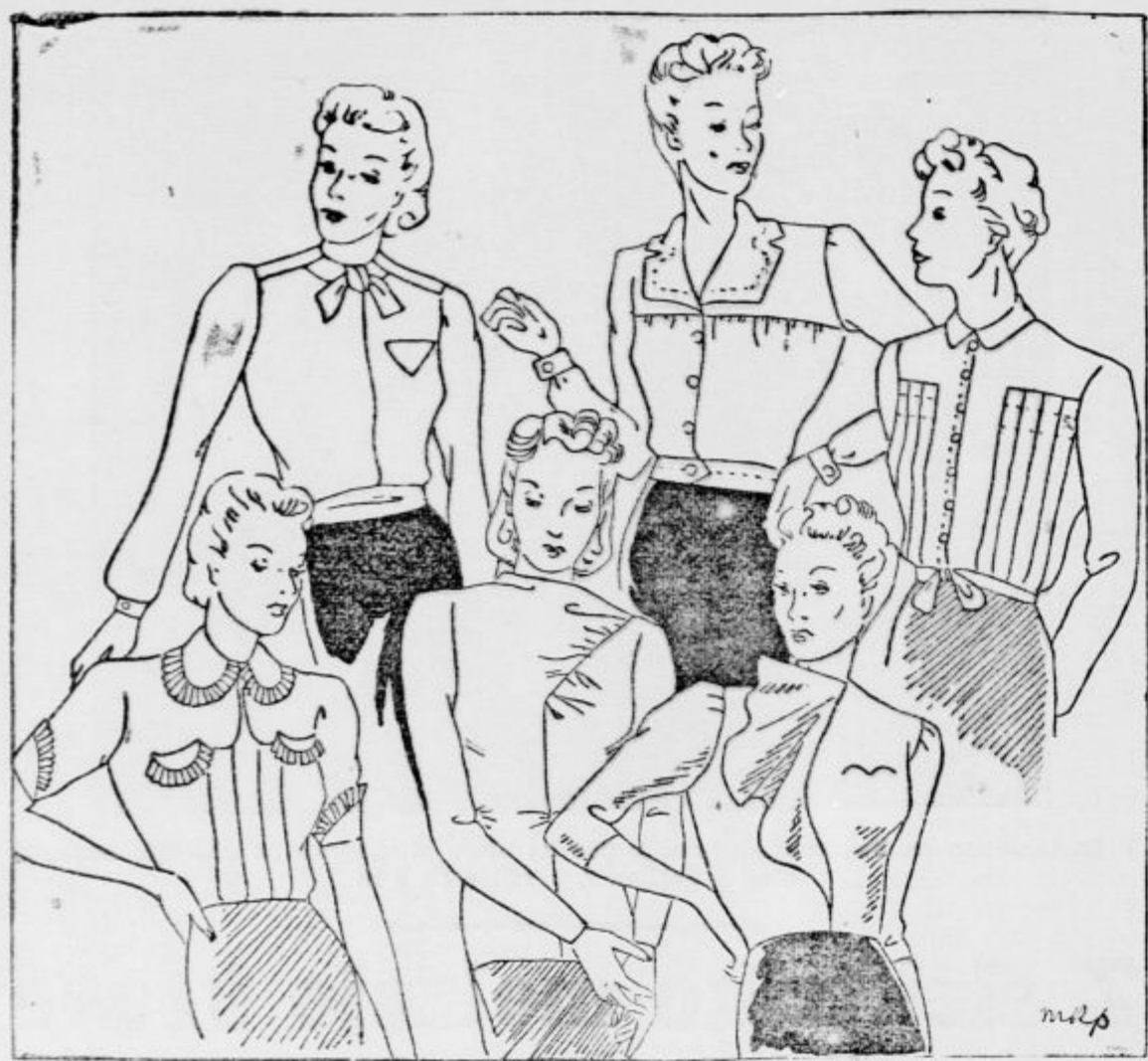
Glavni namen grozdnega tedna bi bil ta, da se zmanjša potrošnja vina v Sloveniji, da se grozdju znižajo cene in se na ta način poveča konsum grozdja. Akcija zasluži tečaj z zdravstvenega in socialnega stališča vso pozornost odločevalnih činiteljev, ki naj jo na ta ali oni način podprejo.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

JUNAKI ULICE Samo še danes! — Najmlajši G-Meni na delu! — Velika dejanja malih ljudi v vefilmu KINO MATICA 21-24 — Ob 11., 15., 17., 19. in 21. uri! — Matinejska predstava!

Naša ženska stran

Nove bluze

Še predno začnemo misliti na večje jesenske nabave, lahko osvežimo svoj lanski kostum z eno ali dvema novima bluzama, da se bomo v njih počutili kakor v novem. Poleg tople bluze z dolgimi rokavi iz volnena blaga ali jerseyja potrebujemo na vsak

danske bluze so iz satena, iz laméja, iz ripsaste kravatne svile, iz marokena ali tudi iz finega volnena muselina. Jesensko učinkujejo nove barve, ki sledijo barvam v jesenski naravi: rjasto rdeča, rumena kakor odpadajoče listje, mahovnatno zelena, vijoličasto modra, modrikasto siva itd.

Romance - damski salon
Sapornost in
moda
izdelava za namizne pariske modice
oblike in glave. Kona poudarila

način še lepo popoldansko bluzo za različne prilike, ko mora kostum učinkovati bolj elegantno.

Mnoge letošnje popoldanske bluze pokrivajo krilo preko bokov in so ob straneh lažno zadržane, ob vratu pa drapirane ali nabrane. Seveda so prav tako moderne bluze, ki jih nosimo v krilo — tu se predvsem ravnamo po obliki postave: močnejšim damam se bolj poda bluzo preko krila, dočim se zdijo vitke bolj graciozne v bluzi, ki je skrita do pasu v krilu. Nove popol-

Mary
SPEC. DAMSKI
ČESALNI SALON
MESTNI TRG 3.

VELEČENJENA!
Gotovo opazate da Vaša trajna ondulacija vsled solca in kopanja, ni več tako lepa, toda presenečeni boste, kako prenovljena bo Vaša pričeska, po temeljtem pranju in vodni ondulaciji iz našega salona:

Se priporoča
KOS JERNEJ
DAMSKI FRIZER
telefon 47-68.

trajna vodna barvanje blondiranje negovanje las modne pričeske manikure prvovrstne moči

Sportne bluze nosimo večinoma v krilu, prehod med krilom in bluzo pa izpopolnimo s pasom matice, nagubani deli in male pentlje dajejo tem bluzam nekaj podobnosti s moškimi sportnimi srajcami. Novost je sportna bluzo iz pralnega tvoriva s posebej naškrobanimi manšeti in ovratnikom — kar pomeni vsekakor velik vpliv moške mode. Tudi dolgi rokavi sportnih bluz imajo preprosto obliko rokavov, ki jih vidimo na moških srajcah: ob zapetju so lahko nabrani in stisnjeni z manšeti. Kratkaj ali

Originalna pariška novost je mreža s precej širokimi zankami, ki zakrije nakodrano pričesko elegantne dame. Pa to ni mreža, ki jo nosimo čez noč, da ne bi med spanjem lasje izgubili svoje oblike — to mrežo iz srebrne ali zlate vrvice ali iz barvaste svile nosimo k večerni ali popoldanski obliki. Okrasimo jo z rožo ali s svileni pentljo, če je zlata ali srebrna pa jo nosimo brez vsega. Naredimo jo lahko same v sfileti tehniki in sicer v velikosti 25x25 cm ali 30x30 cm — po dolžini naše pričeske. Robove te štirikotne mreže pršijemo na okroglo elastiko in jih obkvačkamo v barvi mreže.

Novo sezono z novo zalogo KRZNA
otvarja tvrdka
L. ROT
Ljubljana, Mestni trg 5.

Neizkušena ljubezen

Prekomornik »Prezident Roosevelt« je bil s potniki in tvorini na vožnji iz Marsellea proti New Yorku. Med najodličnejšimi potniki na ladji je bila tudi ruska kneginja Tatjana Vornovska.

O tej ženski so pripovedovali, da so postali njeni starši žrtve boljševikov, nji odinili pa se je posrečilo, da je pobegnila s pomočjo prijateljev in znancev v inozemstvo. Bila je takrat še napol otrok. Prijatelji in znanci, ki so mali Tatjani pomagali na begu, so poskrbeli za to, da je potovala s Tatjano tudi rodbinski zaklad njenega očeta. Tako so bili sovjeti prikrajšani za lepo imetje. Tatjana Vornovska pa ni bila samo imovita, ampak tudi interesantna ženska.

Stephen Hull, kurir ameriškega poslanstva v Parizu je vsaj tako sočilen. Tudi on je bil med odličnimi potniki na prekomorski ladji. Tudi on je sedel pri kapitanovi mizi in tako se je kmalu seznanil z Rusinjo.

»Reči, ali nima čudovitih oči in las?« je vprašal svojega prijatelja Penningtona. Pennington se je zaničljivo nasmehnil. Polagoma se je zdelo, da se med Hullom in kneginjo razvija nekaj človeško tajstvenega. Podivana sta v ležalki na krovu ladje drug poleg drugega, obiskovala eta bar na ladji skupno in stržajali na ladji so ju večkrat zalotili, kako čebjata v kakšnem napol skritem kotičku.

Penningtonova žena je dejala svojemu možu:

»Ali si že opaziš, kaj se dogaja s Hul-

lom? Kneginja mu očito daje pridnost! Nu, za njegovo diplomatsko kariero bi bila takšna ženska samo pridobitev.«

Pennington je zaničljivo skremžil obraz. Vedel je, da zija med flirtom in poroko ogromen prepad.

Stephen Hull pa je živel kakor v sedmih nebesih. Vsi moški so si prizadevali, da bi ugajali ruski kneginji, ona pa je odlikovala samo enega — njega, Stephana Hulla. Zaradi družbe Tatjane Vornovske se je Hull celo jel odmikati od Penningtona. Sarkazem, s katerim je slednji spramrjal Hullovo poznanstvo z ladje, ni bil kurirju nič kaj všeč.

Nekoga večera je stal Stephen Hull na krovu ladje sam. Pod njim je vršalo črno morje, nad njim se je bodelo nebo z zvezdami. In tedaj se mu je približala Tatjana Vornovska čisto nepričakovano in nenadejano. Hullu je začelo srce močno utripati, posebno se, ko je kneginja dejala, da da rada govorila z njim v neki važni zadevi...

»Mister Hull, je začela, imam veliko prošnjo in bila bi neskončno srečna, če bi mi jo izpolnili! Ali boste? Saj me ne boste zavrnili, kaj?«

Hullu je zaplala vroča kri v srcu. »Seveda, je dejal, vsem ne morem odbiti ničesar.«

»Hvala!« je rekla nato ruska kneginja. »Vidite, saj sem vedela, da me ne boste pustili na cedilu. Veliko zupanje imam v vas. Gotovo menite, da se nahajam na zabavnem potovanju, kaj? Povedala vam

bom pa čisto resnico. Blizu Marsellea imam veliko imenje. Tam sem dostej hrani tudi rodbinski nakit milijonske vrednosti. Nedavno sem pa izvedela, da so mi sovjetski agenti za petami. Bajje imajo naročilo od svoje vlade, da mi uropajo ta nakit in ga prinese v Rusijo. Ne vem, na kakšen način naj bi se to zgodilo, vendar mi dvoma, da se bodo pri tem poskušali poslužiti zviždave prav tako kakor sile. To vidite, je vzrok, da bžim v Ameriko. V Ameriki imam prijatelje in znanec, pri katerih bom že skrila zaklad. V ostalem sem preverjena, da me agenti tudi tukaj zasledujejo. Na vsak način mi bodo skušali iztrgati nakit. Zato ne sme nihče opaziti, da nosim to dragoceno s sabo.

Ob prihodu v New York je, kakor veste, vsakdo dolžan pokazati dragulje, ki jih ima pri sebi. Cariniki odpro vsak kovček in ga natančno preiščejo. Če jim polkažem nakit, je moje življenje toliko kakor izgubljeno. Izročena bom razbojnikom na milost in nemilost in ne bom varna niti golega življenja. V tem položaju mi vi lahko pomagate.

Vaša prtljaga je deklarirana za diplomatsko prtljago. Pročila bi vas torej, da spravite med svoje stvari majhno šatuljo z diamantnim nakitom. Samo toliko časa seveda, dokler bo opravljena carinska revizija. Potem bo nevarnost zame odstranjena, kajti agenti, ki me prav gotovo zasledujejo, bodo nedvomno sklepalji, da sem pustila zaklad v Franciji. Jaz pa bom izročila diamante na ameriških tleh v varne roke, dobrih ljudi.«

Stephen je v prvem trenutku osupnil. Kaj takšnega ni pričakoval iz ust lepe

tridevtrinski rokavi pa so razširjeni na ramensih s pomočjo drobnih, vstih gub. Zgornje tri bluze na naši skici učinkujejo sportno. Prva je iz jerseyja in ima na vsakem ramenu široko proggo, ki iz nje izhajajo dolgi, moški rokavi. Izpod teh prog prihajata tudi oba široka konca, ki ju pod vratom zavežemo v zavozljano pentljo. Mali žepček ima trikotno obliko (1. skica).

Naslednja bluz je iz lahkega volnena blaga v lepi jesenski barvi. Zapeta je z gumbi in s pasom iz istega blaga. Ovrtnik ima štirikotno obliko in je ob robu dvojnó prešit. Živet je nabran na kratkem sedlu (2. skica).

Jako moderne so sportne bluze z nagubanimi stranskimi deli. Bluz te vrste na naši skici ima na vsaki strani tri precej globoke gube, ki so zgoraj dvakrat vodovzavno prešite. Pod malim ovratnikom zapnemo to bluzo z gumbi iz biserne matice, ozki pas pa zavežemo spredaj v pentljo (3. skica).

Popoldanska bluz iz zelenega marokena ima okrogel ovratnik, obrobjen z drobnim plišjem. Prav takšen obroček opazimo na

Svetovalka naše kmečke ženske

Med počitnicami me je pot zanela v prijazno kmečko vasico. Pozornost so vzbujali predvsem nenavadno snažni vrtički poleg hiš. Ko sem jih pobliže ogledovala, sem opazila nekako smotrnost in urejenost v nasadih sočivja in cvetic, ki ni navadna po takihle kmečkih gredicah. Ko sem svoje začudenje izrazila dekletu, ki je stalo ob ograji, mi je odgovorila: »O tem nas je poučila naša učiteljica.« Med svojim bivanjem v vasi se sem stopila v to in ono hišo. Zopet so me osupnile okusne in snažne zaveze, namizni prti, posteljna pregrinjala. Vse je bilo preprosto, a lepo. Gospodinje in dekleta so žarečih oči pojasnjevale: »To smo napravile v vašem kroju pod vodstvom naše učiteljice.« Naletela sem še na razne primere, ki so kričali, da je tukaj nekdo, ki živi z ljudmi, ne le poleg njih. Kakšen blagoslov je taka učiteljica za našo kmečko ženol iz dna duše sem želela, da bi se množile vrste takih,

Kako široko polje dela ima na vasi učiteljica! Na njene nasvete čakajo kmečke žene, kmečka dekleta in kmečki domovi. Kako lahka je pot do njih! Po otrokih pride do materinega srca, s pesmijo si pridobi mladino. Kljub temu pa je poti marsikateri zlasti mlajša učiteljica ne najde: plaha je, ne ve kako začeti. Morda je mestno dekletu, kmečki živelj ji je tuj, v šoli je pa malo ali nič slišala o tem. Vobče je šolska izobrazba za resnično delo učitelja med ljudstvom silno pomanjkljiva. To priznava vsi, ki se skušajo resnično približati kmečkemu človeku in mu žele pomagati. Zato je verjetno, da se zlasti učiteljice le težko znajdejo in izmotajo iz vse navlake, s katero so jih natrpali ter stopijo iz višjih sfer na realna tla, kjer ne diši samo po nageljnih in rožmarinu, kjer se govori trda, preprosta govorica. Zato se mora učiteljica sama dokopati do tega, česar ji šola ni dala, a kar življenje nujno terja od nje. Zanimati se mora za vsa sodobna vprašanja, tudi gospodarska in politična, poznati mora vse pojave današnjega življenja. Predvsem pa mora spoznati strukturo vasi, njene specialne socialne, gospodarske, higienske razmere in potrebe. To pa si more prisvojiti v neposrednem delu in v specialnem studiju. To vrzel v učiteljski izobrazbi skuša v okviru učiteljske organizacije popraviti in spopolniti zlasti učiteljski pokret, čegar člani se smotrnó bavijo z vsemi temeljnimi vprašanji našega podeželja in z današnjimi potrebami našega naroda vobče. Svoje izsledke objavljajo v Učiteljskem tovarišu in njegovi prilogi Prosveti. Da postavijo svoje delo na stvarno podlago, raziskujejo higienske in stanovniške razmere družin v agrarnih, polindustrialnih in rudniških krajih Slovenije, ki zamorejo najbolj osvetliti socialni položaj širokih plasti našega ljudstva. Zanimive rezultate je pokazalo tudi raziskovanje zaposlenosti šolarjev v različnih delih naše dežele, čemur je sledilo raziskovanje o prehrani naših otrok. Za današnji čas gotovo najvažnejše delo pa so izvršili tisti učitelji, ki so se posvetili raziskovanju naših obmejnih razmer. Iz poročil, ki so jih podali v prvi letošnji številki Prosvete, je

NARAVNE ali NAŠMINKANE?

Ako mislite, da zamorejo močilo naznane ustnice, osebne z veliko rdečastostjo ali modrikasto plavjo pridobiti in ohraniti srce moškega, tedaj ste v veliki zmoti. Ono, kar usaje močilo, to so lepe, toda zares lepe ustnice, mladostno sveže, skratka takšne, kakršne jih stori samo novo rdečilo »GUITARE«, nezabirno in brez sledov, v čigar sestavini se nahaja Kisefix. Ne razmaže se na se ne suši. Za ves dan zadostuje, če se za poslužite same »GUITARE«. Niti jed, niti pižava, niti kajenje, niti plavanje, nič ne pokvari lepote ustnic. Z večerjem »GUITARE« zamorete celo poljubljati brez strahu, da bi pustilo kako sled. Ono navdušeno črno prozornih in bleščočih zljenskih ter v 4 novih tonih: »Sirodná lepota 1933« po 60.— 30.— in 20.— din. Poskusni komad, zadosten za enomesečno rabo, stane din 9.—. Ljudjevi Schön, oddelek N/6, Zagreb, Jelačićev trg 1, Uspeh je absolutno zagameen. Varujte se potvost

zaokroženih prsnih žepkih in na zaokroženih manšetih, ki zaključujejo kratke rokave (4. skica).

Bluzo iz laméja lahko nosimo popoldne, pa tudi zvečer na manjših prireditvah. Takšno dolgo in tesno bluzo, ki je postrani zanimivo drapirana, ob pasu pa stisnjena in lahko nabrana, predočuje naša predzadnja skica.

Iz rumenkaste kravatne svile je bluz, ki se tesno oprime živila in ki jo nosimo v krilo. Posebnost te bluze je dvojen »jabot«, ki je zvončasto vst v živet in ki pri kostumu izstopi iz izreza. Mali, dvojno zobčast žepček vrezemo v levo stran živila (zadnja skica).

omenjeno znanje pri izvenotokskem delu najbolj potrebno.

Ta klic učiteljskega pomenja, da je v njih čedalje bolj živa potreba, da najdejo pravi odnos do tistih žen, v čijih sredini žive in delajo. To pa morejo doseči le z lastnima prizadevanjem in z dobro voljo ob netožgobno potrebni drugačni, primernejši izobrazbi.

Za gospodinjo Česen in por

imata sličen zdravilni učinek kakor čebula. Česen prežene iz telesa, posebno iz žolodca in črevesja vse bakterije in zajedalce, če ga jemo spomladi in v jeseni. Največjo učinkovitost mu ohranimo, če ga jemo presnega. Dober pa je tudi nariban na vročem prepečenju, na katerega smo zaradi večje učinkovitosti potresli ščepec paprike. Drobno narezan por je priljubljen kot dodatek k solatam in zelenjavnim juham, okusen pa je tudi dušen kot prikuha bodisi sam ali pomešan z zeleno in podobnim.

Sladki janož ali koprec

je zelenjava, ki bi zaslužila večjo porabo, kakor pa je v navadi. To za zaradi tega, ker učinkuje poživljajoče na žilce. Želodec in črevesje. Mlad presen koprec, narezan v kolute, dodamo k solatam, v olju pečen koprec pa začimo s papriko.

Buče

so najboljše, če jih pečemo v peči. Narezane pečemo z olupkom vred, toda brez začimb. Lahko pa pečemo buče tudi olupljene in narezane v kosčke na olju, zaradi pikantnejšega okusa pa jim dodamo nekoliko drobno narezane čebule, paradiznika, paprike in lorberja. Vse vrste buč pripravimo lahko na opisane načine.

Pametno je, če bučne pečke posušimo, olupljena zrnca pa v jeseni pojemo, ker so dobro zdravilno sredstvo proti bolečinam v ledvicah, pa tudi dobro sredstvo proti gli stam.

Čebula

je po svojem svojstvu ena izmed najbolj dragocenih zelenjav. Je odlično zdravilno sredstvo proti prehladam vseh vrst, proti katartem, zasluženju in vnetjem v vratu. Pripravimo jo drobno nasekljano k ovsnemu kosmiču ali k solatam. Okusna je tudi v olju dušena ali primešana k drugim zelenjavam. Dušiti pa jo smemo le toliko, da svetlo zarumeni, sicer je preveč dušena čebula težko prebavljiva. Za otroke je čebula zelo učinkovito zdravilno sredstvo, če jo pripravimo na ta način: na eno v drobne kolute narezano čebulo računamo 2 do 3 jedilne žlice rjavega sladkorja, ki ga zmešamo s čebulo in pustimo, da se preko noči v pokritem kozarcu iz čebulnega soka in sladkorja izloči sirup. Tega damo otroku zjutraj na tešče, obenem pa ga z njim nadrgnemo tudi po prsnih.

Praktični nasveti

Madeže od sadja iz raznega blaga odpravimo na ta način, da prostremo zamazana mesta nad odprtino kakega lonca in jih potem polivamo z vrelo vodo. Madeži bodo izginiti.

Madeže od malin izperemo z razredčeno klorovo vodo. Dobro pa so se obnesli pri odstranjevanju madežev od malin tudi posebni svinčniki, ki jih dobimo v drogerijah.

Madeže raznih tint iz perila ali platna izperemo s klorovo vodo ali pa s svinčniki za odstranjevanje tint, ki jih dobimo v drogerijah. Odstranjujemo jih tudi s kislimo vinskega kanuna. Madeže od rdeče tinte namažemo z gorčico. Rdeča barva bo izginita, madež, ki bo ostal, pa izperemo z gobico.

ruske kneginje. Pogovor v temni noči na samotnem krovu ladje, si je predstavljal čisto drugače, z več strasti in manj razuma. Nu, vendar ji ni hotel odkloniti nje prošnje, saj se mu je ravno s tem nudila prilika, da pokaže svojo plemenitost in velikodušnost, s katerimi je bil napram nežnemu spolu vedno obilno založen.

Kneginja Tatjana Vornovska se mu je za njegovo prijaznost zahvalila s toplim, mnogo obetajočim stiskom roke. Dogovorila sta se potem še, da bo Hull pridržal šatuljo v svojem hotelu, kamor pride kneginja ponjo.

Stephen Hull se je v svojem hotelu ravno pripravil na to, kako bo odprl kovčeko, ko je nekdo energično potrkal na njegova vrata. Zmeden je v naglici vrgel kup oblike na šatuljo s kneginjinim nakitom in odprl vrata.

Vstopil je prijazen gospod, ki se je rahlo priklonil ter imenoval svoje ime: »Dobry, kriminalni inspektor oddelka za tlhotapstvo.«

Istčasno je obrnil rever svojega jopiča in pokazal detektivski znak. Hull se je nehoče zdržnil.

»Zelite?« je vprašal in pokazal došlecu stol, naj se sede. Kriminalni inspektor je sedel in začel:

»Prejeli smo poročilo o Rusinji, kneginji Tatjani Vornovski, ki se izdaja tudi za grofico, a je v resnici nevarna tlhotapka diamantov. Vkrčala se je v Marselleu s šatuljo diamantov, ki pa jih ni prinesla v Ameriko. Pri carinski reviziji je bilo naše iskanje zaman. Našli nismo nič. Zato smo zasilili natakarje z ladje in smo po-

izvedovali, s kom se je ta ženska stikala na ladji. Obstaja namreč sum, da je ta oseba prenesla diamant, skoz carino.

Povedali so nam, da ste bili vi tisti moški, s katerim se je tlhotapka največ shajala na krovu. To je storila seveda zategadelj, ker je dobro vedela, da kot kurir niste podvrženi carinskemu pregledu zaradi diplomatske prtljage. Mister Hull, če je moja domneva pravilna, vam nujno svetujem, da brez odloga greste na policijsko ravateljstvo in tam prijavite zadevo. Diamante vzemite s seboj in jih oddajte. Rečite, da ste šele naknadno prišli na to, da vas je hotela ženska izsabit. Moje ima lahko zamokčite!«

Stephenu Hullu je planila kri v glavo. Nekaj časa je razmišljal: »Saj je res mogoče tako. Nasled sem pretikani tlhotapki, ki me je hotela izsabit v svojo korist.«

Inspektor Dobry se je smejal:

»Mister Hull, prišel sem k vam zato-gadelj, ker vam nočem povzročati neprijetnosti v vaši diplomatski karieri. Kadar je človek mlad, pomenja vsakovrstne neumnosti. Če bi bili do keraja nasedli tej prepredeni ženski, kdo ve, kako bi se končala vaša pot? Saj ste dovolj kaznovani že s tem, da se ji nasrdli. Stvar bomo zategadelj uredili pod roko.«

Moža sta se spogledala in Hull je rekel s hvalečnim glasom:

»Hvala vam, g. inspektor — pravici naš bo zadoščeno!«

Tako se je končala Stephenna Hulla neizkušena ljubezen.

Ne bojte se jeseni!

Blagoslovljen letni čas — Večna pomlad bi uničila človeka — Krivulja delovne sposobnosti

Uspešen ameriški pisatelj je opazil, da ima najboljše domisleke vedno spomladi. Ker je zaslužil toliko denarja, da si je to lahko privoščil, je sklenil potovati za pomladjo, pa si ga našel sedaj v Floridi, potem v Kaliforniji, v Južnem morju, v Srednji Evropi, v Egiptu, sploh povsod, kjer si obenem srečal pomlad. Po dveh letih je moral ugotoviti, da sploh

ni sposoben več delati. Potoval je mnogo že prej, zato samo to ni mogel biti vzrok delovne nezmožnosti. Večna pomlad mu je bila zavdala in ko je opustil ta lov za pomladjo ter se vrnil v normalno življenje, si je v resnici kmalu opomogel in je lahko nadaljeval s svojim ustvarjanjem.

Kaj nas uči ta zgodba? Da je naš organizem vajen večnega ritma letnih časov in da mu nasilna sprememba teh pogojev ne do dobro. Jeseni in zimo potrebujemo za obnovitev naših sil, ki bi jih večna pomlad prehitro izrabila.

Bilo bi napačno, če bi delali samo vročino poletnih mesecev odgovorno za naše zmanjšane delovne sposobnosti.

Bilo je dovolj let, ko nam je te vročine zmanjkalo in bila so tudi leta, ko je septembru nadoknadil to vročino in je bil bolj vroč od avgusta in julija. A tudi v takšnih letih je bila krivulja delovne sposobnosti enaka krivuljam drugih let. Jeseni doseže ta

krivulja najvišjo točko. v decembru malo popusti, v januarju in februarju doseže približno poletno višino. Potem pride pomlad, ki se ne uvrsta tako preprosto v naša razmotrivanja. Znamenita pomladna kriza je bila predmet že mnogih znanstvenih raziskav. Danes razlikujemo med duševno prožnostjo in telesnim gibalnim gonom. Dočim je

gibalna sila spomladi največja in potem v polnem poletju hitro upadne, kaže duševna prožnost že od pomladi dalje do jeseni stalno nazadovanje.

Z ENIM samim kosom odličnega domačega

Hubertus

mila, operete večji kup perila kot sicer! Zato je v uporabi cenejši!

Ameriške zanimivosti

Mnogi ne poznajo zgodbe o borbi dveh izmed najvišjih nebotičnikov v New Yorku. Chrysler Building in Citicorps Building sta nastala v medsebojnem tekmovalstvu. Ko je Chrysler dosegel višino 925 pedit in Citicorps višino 865 pedit, so se graditelji zadnjega nebotičnika ustavili in razobesili zastavo. Tedaj so po dvigalu v Chryslerjevem nebotičniku postali do zadnjega nadstropja ogromen vrh in ga hitro montirali. Odtlej ima Chryslerjev nebotičnik visoko zgoraj čuden zaključek, ki je podoben gobcu ribe sabljače.

Mnogi se čudijo, da se dviga na vrhu 102 nadstropij visokega Empire State Buildinga v New Yorku, ki je najvišja hiša na svetu, komičen jambor z vsakovrstno mašinerijo. Graditelj je hotel to postopje napraviti res moderno in ga dal opremiti za vse primere, pa mu je nataknil še komplet pristanjalni jambor za Zeppeline...

V New Yorku imajo posebno cerkev za igralce in pevce. Ko je l. 1870. umrl igralec George Holand, mu je hotel neki prijatelj v neki cerkvi na Madisonski aveniji priskrbeti dostojen pogreb. Pastor pa je odločno izjavil, da njegova cerkev ni na razpolago igralcem, pa je možu svetoval, naj povpraša sosedo okrog vogla, kjer je stala majhna cerkev. Od tistega časa se vršijo v tej majhni cerkvi okrog vogla vse poroke in pogrebne ceremonije za odrski svet.

New York nima nič skupnega s pariškim Montparnassom — toda dvakrat na leto mu vendar v nečem sliči. V prvem junjskem in zadnjem septembrskem tednu razstavlja slikarji iz umetniške četrti Greenwich-Village svoje slike na cestah in pesniki prodajajo svoje verzne posamič in na debelo...

V New Yorku so naseljeni Kitajci v starih predelih. Vsi imajo le eno hrepenenje: da bi počivali v domači zemlji. Ker so pa prevozniki stroški za trupla in sploh visoki, so si bistroumani rumenci izmislili posebno rešitev. Pokopavajo jih na newyorških pokopališčih in tam počivajo nekoliko let, dokler ne ostane samo nekoliko kosti. Potem zaprejo te kosti v majhne kovinske skatle in jih odpošljejo na Kitajsko. V grobove pa pridejo drugi mrtvi Kitajci.

Kupec: »Prosim par rokavice. Prodajalka: »Kakšno številko pa imate?«
Kupec: »Y. 7385.«

Jesen prinaša vsem ustvarjajočim ljudem višek delavnosti. Pesniki in misleci imajo tedaj najboljše domisleke. Lombroso je ugotovil, da se kaže to najboljše v maju, na drugem mestu pa je mesec september. Poleg teh pozitivnih strani pa zaznamuje ta letni čas

največje število samomorov in tudi v blaznice pride največ pacientov spomladi. Misel, da nas po nekoliko lepih septembrskih in oktobrskih dneh čakata turbotni november in za njim dolga zima, go-

tovo ni vabljiva, a baš zato, ker smo v naslednjih mesecih

na višku zmogljivosti, se mečemo z vsemi silami v delo. Za zdrave ljudi velja v naših širinah v splošnem pravilo, da se počutijo jeseni najboljše. Bolezni taka pravila sicer lahko spreveržijo, toda z naraščanjem zmogljivosti je opaziti tudi odpornost človeškega organizma do različnih bolezni. Nahod, ki se ga morejo mnogi le s težavo obraniti, se da jeseni n. pr. lažje prenašati, nego v drugih letnih dobah.

Svetovna zgodovina

skozi pomanjševalno steklo — Čas, skrčen na milijontinko njegove dolžine

Sloviti ameriški fizik in Nobelov nagradenec Compton je izračunal, kakšna bi bila podoba zemeljske zgodovine, če bi mogli čas stisniti natančno na milijontinko njegove dolžine. Rezultat ni samo zabaven, temveč tudi poučen, ker nam kaže nazorno, kako mlada so vsa odkritja in vsi napredki človeštva.

Na stisnjenih časovni lestevci vidimo, da je prešlo komaj leto ali dve, odkar je prišel človek na to, da se da do kamni, kakršne je našel, uporabljati kot orožje in orodje.

Mimol je potem ogromen čas, preden se je človek navadil te kamne predelovati za svoje namene. To se je zgodilo šele pretekle teden...

Istočasno, se je človek naučil govoriti, toda šele predvčerajšnjim je izumil prve preproste pisne znake, ki jih je mogel uporabljati kot simbole za medsebojno sporazumevanje.

Včeraj je izumil abecedo, včeraj je bil bron tudi kovina, ki jo je človek uporabljal.

Včeraj zvečer se je razovetela grška umetnost in znanost.

Točno opolnoči je padel Rim in pokopal s seboj vrednote antične kulture.

Davi ob 8.15 je Galilej odkril zakone padanja.

Ob 10. so izumili parni stroj.

Ob 11. so odkrili zakone elektromagnetizma.

Ob četrtno 12. so izumili zaporedoma brzozav, električne centrale, telefon in električno razsvetljavo. Ob 11.30 so prišli Röntgenovi žarki in radij ter brezžična telegrafija.

Šele četrtno ure so avtomobili prometno sredstvo.

Šele pet minut obstoji zračna pošta in šele pred eno minuto je uspelo uporabiti kratke valove za radijske oddaje. In tako smo prispeli do današnje 12. ure, kjer se stisnjeni čas srečuje z navadnim.

Nam se pa zdijo vse te stvari že tako stare...

Stoletnica fesa

Simbol muslimanske vere je izdelek grškega klobučarja

Letos je sto let, odkar so izumili značilno rdečo orientalsko pokrivalo, ki ga imenujejo v Turčiji fes, v Egiptu tarbus, v Siriji in Tripolisu targie, v Alžiru, Tunisu in Maroku šešija. Ta fes, ki se imenuje tako po znanem maroškem mestu, od koder so prihajali nekaj časa najboljše izdelki te vrste, je predvajal pred sto leti prvi nek grški klobučar. Za vzor mu je nedvomno črno, trdo pokrivalo grško pravoslavnega klerusa, ki nesi do danes nekakšne vrste črn fes. Sultan Ahmed II. je videl rdeči izdelek in mu je tako ugal, da ga je uvidel najprvo v svoji armadi in potem splošno med svojimi podaniki, ki so se novosti spočetka upirali. Iz Turčije se je fes potem razširil v arabske dežele in preko Egipta v Severno Afriko. S tem je postal tako rekoč simbol muslimanstva.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Najboljše tarbuše izdelujejo danes v Evrcpi, in sicer na Češkoslovaškem, ki ima posebne tovarne za to. Konkurentke so češki nove egiptске tovarne za izdelovanje tarbušev, in to že zavoljo svojih nižjih cen.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Najboljše tarbuše izdelujejo danes v Evrcpi, in sicer na Češkoslovaškem, ki ima posebne tovarne za to. Konkurentke so češki nove egiptске tovarne za izdelovanje tarbušev, in to že zavoljo svojih nižjih cen.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

Prva dežela, ki je fes po skoraj stoletnem obstoju prepovedala, je bila ista, ki ga je nekoč uvedla: Turčija. L. 1926. je Kemal Atatürk prepovedal svojim podanikom fes. Ozlogosil ga je kot znamenje nazadnjaštva. Kmalu potem je sledil temu vzgledu iranski šah. V Egiptu obstoji sicer majhna skupina ljudi, ki smatrajo tarbus za nazadnjaški in za simbol preteklega tujege gospostva, namreč turškega, toda velika večina meščanov ga smatra vendarle za narodno pokrivalo. Podelski felahi ga sicer ne nosijo.

"JUTROVA" POSVETOVALNICA

Davčna

Ponovno in zadnjič opozarjamo vse zainteresirane, ki se poslužujejo posvetovalnice, da morajo biti navedeni naročniki našega lista. Stavijo naj nam le konkretna vprašanja, ki se v praksi dejansko pojavljajo, ne pa ideelnih, o katerih naj bi dajalo uredništvo svoje misljenje in ki jih je, ako proučite zakon s pravilnikom, brez števila.

B. L. v R. p. Zm. — Davčna uprava zahteva od Vas plačilo zemljarije v dokladami v znesku 12 din na 60stotne zamud. Obrestih 18 din in na eksekucijskih stroških 2 din 75 p. Opominjalno položnico ste prejeli šele 26. VIII. dolg pa bi moral biti plačan najkasneje do 15. VIII. t. J. Obrestji in stroški se vam zde neopravičeni, ker plačate po Vašem mnenju davek, ki vam je predpisan za tekoče leto, lahko do 31. XII. t. l. Prosite nas pojasnila. — Zemljarija dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih dne 15. VIII. in 1. XI. vsakega leta. Rok plačila je identičen z rokom dospelosti. Ko izteče ta rok, se računajo od tega dne na neplačane dospele vsote davka 60stotne obresti do dne plačila. Davčna uprava je torej smela od Vas zaenkrat zahtevati samo polovico celoletnega predpisa, t. j. 6 din s 60stotnimi obrestmi od 15. VIII. t. l. dalje do dneva plačila. Zahtevane obresti 18 din in stroški 2 din 75 p. se po našem mnenju nanašajo na zastanek iz prejšnjih let ali na kakšen drugačen davek, ki ni bil pravočasno plačan in sta vam bila oba ta zneska naknadno predpisana. Če temu ni tako, je v zmoti davčna uprava, od katere zahtevajte dokončnega pojasnila! — In dalje: Zakaj davčna uprava ne vnese v davčno knjžico davčni letni predpis že takoj v začetku in ne šele koncem leta? — Ker se odmera tekočih davkov za posamezno davčno (koledarsko) leto vrši šele tekom dotičnega, često celo v drugi polovici leta. Zato so stranke dolžne, da odrajtuje tekoči davek do dokončne odmere ob določenih rokih na osnovi predpisa predhodnega leta. In končno: Ali je vsak obrtnik zavezan obrtnemu davku, ali je morda kdo tega davka oproščen? — Prav vseh primerov tu ne moremo naštevati. Zadolžilo vam bo morda, če vam povemo, da so pridobivne med drugimi oproščeni: Hišni obrtniki, ki skoraj brez lastne obratne glavne ne morejo poslovati kot samostalni obrtniki ter delajo samo po naročilu in na račun drugega z lastno hišno delovno močjo v lastnem stanovanju (brez odprtega prostora), n. pr. pletenice, nogavice, vezenje itd., dalje vojni invalidi, nesposobni za vsak drug zaslužek, in druge osebe, ki bi drugače obremenjevale državo ali samoupravne jedinice, če ni njih povprečni dnevni dohodek po cenniti davčnega odbora večji od običajne dnevne mezde v dotičnem kraju. — Če se kaj želite, se ponovno javite!

Z. A. o. D. — Obrtnik z malim posestvom in devetorico nepreskrbljene dece se bavi proti mali proviziji z nakupovanjem krompirja za nekega trgovca. Orožništvo mu pri tem dela sitnosti, ker dotičnik po našem mnenju za nakupovanje krompirja — čeprav za drugo osebo — nima dovoljenja politične oblasti. Kam naj se mož obrne, da doseže pravico nakupovanja? I. t. d. — Na pristojno sresko načelstvo, kjer mu bodo vse formalnosti točno obrazložili! Orožništvo nima samo pravice, marveč je celo njegova dolžnost, nadzirati vsako gibanje v trgovskem ali obrtnem oziru. Od dosežene provizije bo dotičnik moral plačevati pridobino. Preudari pa naj, da bo hkrati izgubil tudi pravico do pavšalirane krojaške obrti, če mu je bila priznana. V ostalem pa ima pod izvestnimi pogoji kot oče devetih otrok pravico do oprostitve plačevanja vseh državnih davkov, če njih predpis na leto ne preseže zneska 500 din. Vse to naj pretehta, preden se mu kdo ne obesi na vrat!

Dr. E. B. v P. — Za lastno porabo ste kiali prašiče in plačali obični od zakola davek na proslavni promet. Vedelo se ni, ali Vas zadene to plačilo ali ne. Stvar se je vlekla tako daleč, da ste z netakirnarn pritožbo apelirali na finančno direkcijo z zahtevo, naj se vam nezakonito plačana skupni prometni davek obračuna na Vašem rednem davčnem kontu. Vmes igra — če prav razumemo — tudi prekoračenje 30dnevnega pritožbenega roka pomembno vlogo. Sedaj zahtevajo od Vas plačilo takse v znesku 30 din. Kaj naj vam svetujemo? — Pozivu se ne odzovite, če hočete, da si prihranite vsaj takse! Po najnovejši interpretaciji zakona o skupnem davku na poslovni promet so namreč oproščeni plačevanja tega davka od zakola živine izključno samo kmetovalci v pravem pomenu besede, kadar koljejo živino za domačo porabo. Po našem mnenju bo finančna direkcija, če ne resignirate na rešitev pritožbe, prav gotovo vsaj meritorno, če ne tudi v formalnem oziru (radi pritožbenega roka) odobrila prvo odločbo davčne uprave.

J. M. v Sv. J. p. j. Ž. — Vi in Vaša žena sta državna uradnika in plačujeta od svojih službenih prejemkov banovinski kuluk. Dosedaj vam ni bilo treba plačevati še občinskega kuluka, čeprav imate v občini že pet let svojo hišo. Letos pa ste prejeli od občine nalog za plačilo občinskega kuluka. Ali bi se ga ne mogli otrepti? — Za odmero banovinskega kuluka, ki ga plačujete po uredbi pred vsem aktivni in upokojeni drž. nameštenci služijo kot osnova njihovi službeni prejemki, dočim se predpisuje občinski kuluk vsem davčnim zavezancem dotične občine nezavisno od banovinskega kuluka na osnovi predpisanih neposrednih davkov, med katere spadata tudi zgradarina in zemljarija. Ker imate hišo, je tudi predpis občinskega kuluka od pripadajoče zgradarinske osnovan. Če so Vas za prejšnja leta prezrili, je za Vas tem bolje.

Pravna

D. A. Gr. Ali spadajo tudi gostilničarski dolgovi pod ugodnosti uredbe o kmečkih zaščitah. — V uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov, ki je izšla v Uradnem listu št. 79 z dne 30. septembra 1933, je določeno, da se smatrajo za kmete v smislu uredbe tudi dotičniki, ki se bavijo poleg kmetijstva tudi s posli vaškega obrtnika. Za kmeta se smatra tak vaški gostilničar pa samo takrat, kadar izvira njegov obdavčeni dohodek pretežno iz kmetijstva in ako njegova orna zemlja ne presega površine 50 ha. Rok za prijavo je pa že davnaj minul

in na noben način ne boste mogli doseči, da bi se vam znižali dolgovi po uredbi, četudi izpolnjujete vse pogoje; rok za pravočasno prijavo ste pač že davno zamudili.

V. E. Sv. K. Vprašujete, če ni izdana neka knjiga, v kateri so določene takse za cerkvene obrede. — Na to vprašanje smo odgovorili v nedeljskem »Jutru« sredi junija 1933, ko smo vpraševalca pojasnili, da za današnje čase ni določena tarifa za posamezne cerkvene obrede in da obstoja neka tarifa še iz časov za vladanja cesarja Jožefa v Avstriji. Običajno se tam določena tarifa preračuna na današnjo vrednost denarja. Spore, ki bi nastali iz tega, pa rešujejo župnijskim uradom nadrejeni škofijski uradi, kamor se obrnite po morebitna pojasnila. Cudimo pa se, da je odklonil župnik obročna plačila in smo mnenja, da bi na taka odplačila tudi še sedaj po primerni obrazložitvi Vašega premožnjanskega stanja pač mogli pristati.

I. D. S. — Bratje, sodišči vaše žene, ji nočejo izročiti prepisa oporoke, ki jo je napravil pokojni oče. — Vaša žena ali pa namesto nje vi, kot njen zakoniti zastopnik, more na sodišču vsak uradni dan med uradnimi urami zahtevati, da ji predložijo zapuščinski spis, iz katerega si more brez notarja ali advokata napraviti prepis oporoke, ki se nahaja v zapuščinskem spisu. Ako ne more sama k sodišču, more pa koga pooblastiti, in bo nato dotičnik, stanujoč v kraju sodišča, proti predložitvi pooblastila mogel pri sodišču prepisati oporoke. Tako pooblastilo tuji osebi, ki mora biti svojepravna, je kolkovati s takso 30 din, zakonski mož pooblastitelj svoje žene ne potrebuje posebnega pooblastila.

D. I. S. — Za koliko časa nazaj morete zahtevati najemno od najemnika, ki je zlepa noče plačati. — Ako ste s svojo sestro res sklenili najemno pogodbo za del prostorov in že določili višino najemnine, jo boste mogli zahtevati le za tri leta nazaj. Najemnine in zakupnine zastarajo namreč v treh letih in mora biti taka terjatev v tem času iztožena. Vknjižba na najemnikovo imetje za dolžno najemnico ni možna, ako v tako vknjižbo najemnica ne privoli. Ako vam bo s sodbo najemina prisojena, boste mogli nato, ko bo sodba pravomočna, in ako najemnica ne bo hotela plačati tekem 15 dni po prejemu sodbe, predlagati izvršbo potom vknjižbe na njeno zemljišče. Ako stranki nista sklenili nikake najemne pogodbe, boste mogli zahtevati le primerno odplačilo za to, ker je druga stranka uporabljala vaše prostore.

D. S. I. — Kako bi dosegli, da bi se razdelila solastnina. — Ako pololetni solastniki niso sporazumni za razdelitev solastnine, boste morali zahtevati razdelitev potom sodišča s tožbo. Kot solastnik smete zahtevati razdelitev skupnosti, vendar pa ne ob neugodnem času ali pa v škodo ostalih. Le v primeru, da bi zahtevali razdelitev, oziroma razdružitev ob neugodnem času, bi padli stroški pravde v vaše breme. Drugeče pa bodo morali trpeti stroške pravde solastniki, ako niso hoteli nalašč privoliti v razdružitev.

T. A. v B. Kako bi dosegli brezplačno zdravljenje v bolnici. — Na občni vam bodo morali izstaviti ubožni list, glasom kojega bo potrjeno, da na noben način nimate takih dohodkov, da bi sami mogli plačati oskrbovalne stroške. Ni odvisna izstavitelj takega izpričevala od tega, ali plačujete gotovo višino davkov, ampak le od tega, ako ste res siromašni. Ako namreč ne morete plačati oskrbovalnih stroškov sami, jih mora plačati namesto vas domača občina.

S. O. S. M. Od denarnega zavoda ste zahtevali izplačilo polne vloge, pa vam ni bilo ustregli. — Dokler uživa denarni zavod zaščito po veljavnih uredbah, more in sme izplačevati vse stare vloge le v višini, kot mu je bil od pristojnega ministrstva odobren plačilni načrt. Dokler traja zaščita, ne boste mogli zahtevati izplačila polne vloge. Pri zavodu so vam pa dolžni pojasniti, kakšen načrt jim je odobren in v kateri višini morajo izplačevati vlagateljem njihove vloge.

A. Z. Lj. Kakšne korake naj podvzamete, da izterjate denar iz banke, katere ravnanje je bil aretiran. — Prijavite tudi vi vašo zadevo uravi policije in javite povzročeno škodo. Ker je zavod najbrže pasiven, bo otvorjen najbrže nad njim stečaj. Proti odgovornemu ravnatelju je uvedeno kazensko postopanje in se morete temu kazenskemu postopanju pridružiti kot zasebni udeleženec radi škode, ki vam je bila povzročena.

M. S. Poročeni ste pravoslavno, ko je bil vaš zakon, sklenjen po rimskokatoliški veri, ločen. Kdo od otrok iz prvega in drugega vašega zakona bo dobival po smrti vašega moža rodbinsko dednino oziroma pokojnino. — Ker dobivajo sedaj rodbinske dednino tako otroci iz prvega kot tudi iz drugega zakona, bo po smrti sedanjega vašega moža ostalo najbrže pri tem, ker je dosedanja praksa taka, in je bil tudi prvi mož državni uradnik.

Zdravniška

M. S. N. S. I. Iz nosa vam pogosto pričeče zelenkast gnoj. Zobe imate precej slabe. — Povsem verjetno je, da imate gnojno vnetje obnosnih votlin. Opustite domače zdravljenje (izpiranje, obsevanje) in pojdite k strokovnjaku za nosne bolezni! Le na ta način boste najprej rešeni nadloge.

M. M. Ptuj. Na podlagi dejstev, ki mi jih opisujete, bi sumil, da ste zanosili. Kar se tiče datuma občevanja, je res, da je oploditev malo verjetna, vendar ni izključena. Sicer pa pojdite k zdravniku, da vas preišče.

Barva: Barva vašega vratu je temnejša od barve lica. — Mislim, da je to posledica sončenja. Najbolj enostavno bi bilo, da v bodoče zaščitite vrat pred sončno pripeko. Je pa tudi možno, da si preveč pudrate obraz in da pride vsled tega do take disonance. Na vsak način pripisujete temu malenkostnemu kozmetičnemu defektu preveliko važnost!

Meri: Tri leta ste se branili otrok. Dva meseca sedaj ne pazite, pa vendar niste še zanosili. — V takih in enakih primerih je treba vedno preiskati oba zakonca. Pri možu je največkrat vzrok neplodnosti kapavica. Slično tudi pri ženi. Poleg tega je lahko tudi vzrok, slabost razvita maternica, napačna lega iste i. t. d. Po mojem mnenju je treba v vašem primeru še malo počakati. Kasneje pa, kot rečeno, je potrebna preiskava obeh zakoncev.

Dolenjsko: Vaša zaročenka izhaja iz družine, kjer je doma deloma jetlika, deloma

tudi še druge abnormalnosti. — Kar se tiče prve točke (jetlike) vam svetujem, da daste zaročenko točno pregledati po specialistu, za pljučne bolezni, ki bo na podlagi pregleda ugotovil, da li je zaročenka sposobna za zakon, ali ne. Na vsak način pa imate popolnoma prav, da mislite počakati par let, da se zaročenka malo okrepi. Kar se tiče druge točke (pohabljenosti sestre) se mi zdi, da ta ni podedovana temveč samo posledica tkzv. otroškega omrtničenja. Ta bolezen seveda ni dedna in zato glede tega ne bi bilo pomislekov. — Popolnoma prav imate, da vodite računa o teh zadevah, kajti zdravje je eden glavnih pogojev srečnega zakona in dobrega potomstva.

J. K. 20 let imate in še vedno trpite na mladostni zablodi. — Zdravil proti temu vam ne morem svetovati, ker jih ni. Jedro problema je v vas samih. Vi sami morate biti toliko energični, da ne boste več podlegli tej razvadi. Za vzgojo volje vam priporočam, da začnete gojiti katerikoli vrste sport (najbolje telovadbo). To vas bo poleg drugega tudi utrudilo, tako, da sigurno ne boste tako pogosto podlegli. Poleg tega si poiščite primerne družbe ljudi, močne volje, kar bo gotovo ugodno vplivalo na vas v duševnem smislu in vas dvignilo.

Lj. U. Sicer popolnoma zdrav otrok ima samo to napako, da ima noge na X. — V tem primeru igra gotovo vlogo rahlitis (angleška bolezen), poleg primeroma velike teže (17 kg), kar znači preobtežitev za nežne otroške sklepe. Posvetujte se z zdravnikom, da odredi primerno zdravljenje in pa eventualno aparat, da se ta nedostatek korigira.

Seborrhea: Bili ste pri specialistu za kožne bolezni in ste se zdravili po njegovih navodilih. Prosite za recept žvepla v obliki praška. — Receptov ne prinašam in vam svetujem, da se ponovno obrnete na dotičnega zdravnika! Zdravljenje imenovane bolezni je pač težko in je eden glavnih vzrokov plešavosti.

I. Č. Dolenjsko: Vaš sin je padel pred 4 tedni s kolezca in ne more dvigniti roke preko ramena. — Svetujem zdravniški, po možnosti rentgenološki pregled in sicer čimprej, ker je že sedaj malo pozno, da ne ostane kakaj trajna okvara.

Isti: Vaša žena trpi na ekcemu rok. Najbolje bo, da opraviša vsa tozadevna dela (umivanje) z gumijastimi rokavicami, ki jih preje dobro naprasi s smukcem. Ob enem priporočam pretežno rastlinsko hrano in skrb za redno odvajanje.

X. Y. Z. Vaš sin ima skrivljeno hrbtenico. — Vzrok je lahko različen, med drugim n. pr. staro vnetje rebrene mrene na eni strani. Potreben je na vsak način zdravniški pregled in pa redna dnevna telovadba po navodilih zdravnika.

M. K. Ljubljana: Vaša žena ima ob danek nek izrastek, ki se ji od časa do časa gnoji. V tej zadevi ni druge pomoči, kot operacija, ki ne predstavlja velikega posega. Bojazna, da bi se iz tega izcimilo kaj resnejšega, na pr. rak, ni upravičena.

Orožnik v p.: Proti zaprtju vam svetujem, da jeste grobo domačo hrano, t. j. črn kruh, fižol, zelje, repo, sadje, mesa pa čim manj. Kljub vaši starosti vam svetujem, da opravite lažja dela in da se dnevno pošteno sprehodite.

M. T. Stara ste 20 let. Imate slabo razvita prsa. — Razvoj prs spada med spolne znake drugega reda in zavisi kot tak od pravilnega delovanja jajčnikov. V drugi vrsti igra neko vlogo množina tolišče, t. j. da-li je dotična oseba dobro rejena ali ne. Poskusiti bi bilo tedaj z redilno kuro in pa s preparati, ki vsebujejo ekstrakt živalskih spolnih žlez.

Migrena: Po vašem opisu sodeč, se tudi jaz priključujem mnenju vaših zdravnikov, ki so vam postavili gornjo diagnozo. Ne vem kakšna zdravila ste jemali dosedaj, zato vam zaenkrat ne morem ničesar svetovati. Prosim vas, da recepte ponovno in da priložite pismu vse recepte, nakar vam bom pismeno odgovoril.

Nina K. Zbadanje, ki ga čutite v prsih, je verjetno posledica vnetja reberne mrene, kar pa še ni povod, da se razburjate. Kri v ustih po mojem mnenju ne izvira iz pljuč, temveč ste jo izsesala iz dlesen. Kake resnejše zadeve vsekakor verjetno nimate. Da pa boste pomirjeni, vam svetujem, da se daste pregledati v ambulanci tukajšnje bolnice, kamor imate prst dostop proti izkazu o siromaštvu.

Ljubljana 1933. Pred 7 leti ste se zdravili na kliniki zaradi vnetja levega jajčnika in od takrat opažate močan beli tok. Vzrok vaši bolezni je tedaj vnetje, ki se še ni pozdravilo. Navodil za zdravljenje vam ne morem dati, ker je to odvisno od stanja vaše bolezni, kar na daljavo ne morem presoditi. Pojdite k zdravniku za ženske bolezni.

W. K. Celje: Zdi se, da imate rano, ker krvavite pri vsakem dotiku. Pojdite takoj k zdravniku!

A. M. Sv. Lenart: Preberite odgovor pod Ljubljana 1933.

G. K. Štepanja vas: Imate motnje v delovanju jajčnika. Zdravljenje z domačimi zdravili je iluzorno, zato pojdite k zdravniku za ženske bolezni.

Bolečine v križu: Proti imenovani bolezni res nimamo uspešnega leka. Vendar pričakujem, vsaj v vašem primeru, neko korist od toplotne, pa bilo v tej ali oni obliki. Izkoristite kolikor vam je pač mogoče razne toplote, sicer pa porabljajte tople obkladke, električni termofor in slično!

Š A H

Nacionalni amaterski turnir v Osijeku se je končal s sledečim rezultatom: I. do II. Lešnik in Rabar (oba Zagreb) 10½ iz 15 možnih, III. Subarić (Zagreb) 10, (IV. do VI. Avirović (Zagreb), Pavlović (Beograd) in Šiška (Ljubljana) 9½, VII.—VIII. Carev (Sombor) in Rajković (Novi Sad) 8½. Slede Martinčić (Zagreb) 8, Jonke (Karlovec) 7½, Šikošek (Ljubljana) 7, Turk (Zagreb), Miler (Osijek) 6½, Bajec (Osijek) 4½, Cindrić (Osijek) 3½, Spasovjević (Zemun) 0.

Oba zmagovalca morata za naslov nac. mojstra odigrati sedaj še match na dve dobljeni partiji. Ta match bo najbrže v Amaterskem klubu Zagreb, ki mu oba zmagovalca pripadata. Dosej je veljalo pravilo, da se igra match takoj po turnirju, v kraju turnirja. — V Osijeku je spčetka vodil Rajković, ki pa je kmalu močno odpadel in temeljito razočaral. Nato se je povzpela na vodstvo 18-letni Zagrebčan Rabar, ki v svoji igri kaže pač

nevdomen talent. Z dobro igro ga je dohitel in prehitel Slovenec Lešnik, ki je po slabem startu zabeležil 8 zaporednih zmag. Tik pred koncem pa je zopet popustil, tako da je prišlo do delitve. Tudi Subarić in Šiška bi bila potem v zadnjem trenutku še kmalu delila prvo mesto, pa imela smolo. Lešnik je v Osijeku zastopal S. K. Vidmar iz Beograda, ki je finančiral njegovo udeležbo. Takoj po turnirju je prestopil v A. š. k. v Zagrebu. — Dva udeleženca izmed 18 sta iz turnirja izstopila. Izgleda, da savez še vedno ni našel dovolj učinkovitih sredstev, da bi take motnje preprečil. Zdi se tudi, da pri izbiri udeležencev za amaterske turnirje ni bilo doslej prave mere. Tako so n. pr. v Osijeku sodelovali igralci, ki očitno ne spadajo v turnir, odklonjen pa je bil m. d. zagrebški Slovenec Jerman, ki je lani zasedel v Skoplju visoko mesto. Nekateri naši časopisi so zopet izredno izčrpano in obširno poročali o nac. amaterskem turnirju, mnogo bolj kakor včasih o najvažnejših svetovnih šahovskih dogodkih. Kakor je to na eni strani razveseljivo in koristno za propagando šaha, izgleda vendar, da se je to zgodilo v napačni domnevi, da je šlo v Osijeku za državno prvenstvo ali »amatersko« državno prvenstvo. — vsaj tako kažejo napisi v mnogih listih. V resnici je cilj takega turnirja mnogo, mnogo skromnejši, namreč naslov »nacionalnega mojstra«, ki šele opravičuje za nastop na težjih tekmah, pa še to samo v okviru države. Takih mojstrov imamo samo v Jugoslaviji doslej že 14! Da bi se nespornim prepričali, bi izpremenil naziv nac. amaterski turnir, ki je mnogim nejasen, v nac. kvalifikacijski turnir ali »glavni« turnir, kakor se imenujejo taki turnirji po vseh drugih državah.

Na turnirju za prvenstvo Čehoslovaške je prišlo še v zadnjem kolu do velikega presenečenja. Opočensky, ki je ves čas vodil, je izgubil s Zinnerjem, pa ga je dohitel Herman in bi ga bil kmalu tudi Foltys, da ni dosegel z dr. Treybalom samo remija. Končno stanje je bilo: I.—II. Herman in Opočensky 8 (iz 12) III. Foltys 7½, Rohaček 7, V.—VIII. polk. Hromádka, May, Zinner, Zita 6½. Slede dr. Treybal 5½, dr. Schubert, Spielmann 5, dr. Fazekas 4½, Dobias 1½. Zmagovalca bosta za naslov prvaka igrala v septembru match (Flohr se najbrž tudi tega matcha ne bo udeležil, ker je podaljšal svoje bivanje v Rusiji). — Po igri in toku turnirja bi mi zaslužil prvo mesto Opočensky sam. Njegov lep uspeh je precejšnje presenečenje, saj se v zadnjih letih zelo redno, ali pa s slabim uspehom udeležuje turnirjev. Pač pa je kot šahovski novinar vedno prisoten na vseh večjih mednarodnih šahovskih prireditvah. V nasprotju z Opočenskym spada Herman med najmlajše češke mojstre. V inozemstvu je igral doslej samo na olimpiadi v Münchenu l. 1936, ki deseti v čehoslovaški reprezentanci. — Foltys, ki je startal kot visok favorit, je po drugih letošnjih neuspehih ponovno razočaral. Še v mnogo večji meri pa velja to seveda za velemojstra Spielmana. Spielmann je že od nekdanj igral na turnirjih z izpremenljivo srečo, po uspehu v Moskvi l. 1935 pa ima sedaj stalno slabe rezultate.

S turnirja je naslednja partija:
Igra z damskim kmetom.
Beli: Opočensky Crni: May
1. d2—d4 d7—d5
2. c2—c4 c7—c6
3. Sg1—f3 Sg8—f6
4. Sb1—d2!
Navadno se igra Sc3, ker skakač od tam bolje kontrolira središče. Sedaj bi bilo za črna prav močno nadaljevati Lf5, pa se ga ne poslužiti.
4. . . . . e7—e6 (?)
5. g2—g3
Beli pride v nekakšen Retijev, oziroma »katalonski« sistem.

5. . . . . Sb8—d7
6. Lf1—g2 Lf8—e7
Ni sigurno, če stoji lovec boljše tu ali na d6.
7. 0—0 0—0
8. Dd1—c2 b7—b6
V splošnem je obrambni sistem črna prav trden. Slično sem igral jaz proti Keresu v Noordwijku.
9. e2—e4 d5:e4
10. Sd2:e4 Lc8—b7
11. Lc1—f4 Sf6:e4
12. Dc2:e4 Sd7—f6
13. De4—c2 c6—c5
Morda je to nekoliko prezgodaj, pa da je bilo Ld6 še tu solidnejše. Sedaj si namreč beli na zanimiv način zagotovi prednost.

14. Ta1—d1! c5:d4
Na Dc8 bi sledilo seveda d5.
15. Sf3:d4 Lb7:g5
Nekoliko bolje pač takoj Dc8. Črni pa brezskrbno menja vse, misleč najbrž, da bo potem partija kmalu remis.
16. Kg1:g2 Dd8—c8
17. b2—b3 Dc8—b7+
18. De2—f3 Db7:f3+
19. Kg2:f3
Na c6 ima sedaj črni občutno slabo polje. Poleg tega pa lovec na f4 in dobro nameščeni beli skakač omogočita belemu še drugo poučno akcijo na damskem krilu.
19. . . . . Ta8—c8
20. Sd4—b5! a7—a6
21. Sb5—d6
Beli je izsilil v a6 znatno slabitev nasprotnega damskega krila, povrh pa se je še neprijetno utrdil s skakačem v sovražnem taboru. Ne gre namreč sedaj Ld6: radi 22. Td6:, b5, 23. cb5:, ab5:, 24. Tb6 in beli dobi kmeta.

21. . . . . Tc8—d8
22. g3—g4 h7—h6
23. Td1—d2 g7—g5?
Sedaj pa ni več prav jasno, zakaj se črni ne razbremeni z zamenjavo na d6. Po Ld6:, 24. Ld6: bi bilo Td7 očitno zelo močno, po 24. Td6:, Td6:, 25. Ld6 pa gre m. dr. Tc8, na pr. 26. a4, b5 l, 27. ab5:, ab5:, 28. c5, Se8. — Ni verjetno, da bi prednost belemu zadostovala za zmago.
24. Lf4—g3 Sf6—e8
25. Tf1—d1 f7—f5

Tu pa bi zamenjava na d1 ne dala več dobre pozicije, ker bi bela trdnjava premočno vdrla med črne kmete. Zato poskusiti črni s tveganim protinapadom.
26. Sd6:e8! Td8:e8
27. Lg3—e5 Tf8—f7
28. Td2—d7!

Črno kraljevo krilo je tudi že nekoliko oslajljeno, beli lovec na e5 stoji izvrstno. To omogoči belemu, da žrtvuje popolnoma korektno dva kmeta na pozicijo. Za to ceno podvoji svoji trdnjavi na 7. liniji.
28. . . . . f5:g4+
29. Kf3:g4 Tf7:f2
30. Td7—b7 Tf2—e2
Ali Ta2:, 31. Td7, Te2, 32. Lg3 s slično pozicijo kakor v partiji.
31. Le5—g3 Te2:a2
32. Td1—d7 Le7—f8
33. Tb7:b6

Enostavnije je bilo morda 33. Le5 (z grožnjo Th7), Te2, 34. Lf6!, Tf2, 35. Tf7, e5, 36. Kh5, Te6, 37. Kg6 in grožnja Tb8 odloči. Pa tudi tako beli dobi.
33. . . . . e6—e5
Sicer namreč začne po predhodnem b4 pridirati c—kmet.
34. Kg4—f5! e5—e4
35. Tb6—g6+ Kg8—h8
36. Lg3—e5+ Te8—e5
37. Kf5:e5 e4—e3
38. Tg6—e6 Ta2—d2
39. Td7—b7 Td2—h2
40. Ke5—d4 Th2—h3
41. c4—c5

Seveda ne 41. Te3:?, Lc5+!,
41. . . . . Lf8—g7+
42. Kd4—d3 Th3—h1
43. Te6—e8+ Črni se vda.
Vasja Fire

Križanka št. 43

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15			16					
	17		18		19	20	21				
22	23		24				25	26			
	27		28	29			30				31
32		33	34		35			36	37		
			38			39		40	41	42	
						43			44		
	45	46	47			48		49			
50					51	52					
53			54	55			56		57	58	
59			60	61			62		63		
64					65						

Beseda pomenijo

Navpično: 1. skalnata pokrajina, 2. sportni izraz, 4. nada, 5. puščava v Aziji, 6. enota za zemeljsko površino, 7. veznik, 8. da (češkoslov.), 9. prvina, 10. Odisejeva domovina, 11. oblika pom. glagola, 12. gorovje v Ameriki, 14. pridilnica, 18. slovenski vojvoda, 20. krivulja, 22. števnik, 23. kraj v Jugoslaviji, kjer so se v štirinajstem stoletju bojevali Srbi in Turki, 25. besedica, značilna za čakovski dialekt, 29. medmet, 31. simbol slovanstva, 32. električna mera, 34. Astronom, 35. mesto, katerega je zasul Vezuv, 37. mesto v Dalmaciji, 41. glavni pridelek Kitajske, 42. končnica za svojilne pridevnike moškega spola, 45.

SPORT

Pester nogometni spored

Doma otvoritev podsavnega prvenstva, drugod pa razen nogometa še mnogo važnih prireditev

Danes je torej prvi jesenski termin v tekmah za prvenstvo LNP, v katerih bo nastopilo nič manj kakor 14 enajstoric. O sporedu smo zadnje dni že pisali in ga danes objavljamo samo na kratko, da si bodo naši čitatelji lahko uredili obisk posameznih tekem.

V Ljubljani: ob 10. na igrišču Ilirije Mars — Hermes in ob 16. na igrišču Reke Reka — Kovinar, v Kranju: ob 16.30 Kranj — Svoboda

Na Jesenicah: ob 16. na igrišču Bratstva Bratstvo — Jadran,

V Mariboru: na igrišču Železničarja ob 15. Slavija — Rapid rez. ob 16.30 Slavija — Rapid,

v Čakovcu: ob 16. na igrišču ČSK, ČSK — Mura,

V Celju: ob 16.30 na igrišču Celja, Celje — Amater, ob 16.30 na igrišču Olimpa Jugoslavija — Atletiki in ob 10. na igrišču Atletikov Štore — Hrastnik, dalje

v Lendavi: Lendava — Ptuj (ob 16.30), v Ptuj Drava — Gradjanski (ob 16. na igrišču Drave), v Litiji Litija — Trbovlje (ob 15.30), in v Trbovljah Retje — Svoboda (ob 10. na igrišču Amaterja).

Prilike in priročnosti dovolj, da bodo prijatelji našega nogometa spet oživel!

V Domžalah bo gostovala močna ekipa SK Ljubljane, ki bo odigrala v Diskom prijateljsko nogometno tekmo.

V Mežici bodo imeli danes dve nogometni tekmi z enajstoricami Mislinja iz Slovenjegra Gradca, katerih ena bo igrala proti Korotanu iz Mežice, druga pa proti Olimpiji iz Prevalj. Obenem bodo tamkaj tudi medklubške kolesarske dirke, v izvedbi domačega Korotana.

Najvažnejša nogometna prireditev pa je danes v Ploestiju, in sicer med B-reprezentancama Rumunije in Jugoslavije. Ta igra bo le predigra za mednarodno tekmo med Rumunijo in Jugoslavijo, ki bo na praznik 6. t. m. v Beogradu.

V Pragi bodo igrali prvi finale za srednje-evropski pokal, in sicer Slavija in Ferencvaros. Tekmo bo sodil angleški sodnik, ob strani pa bo tekal tudi naš Podubski.

Zagrebski Hašk bo danes v Trstu igral proti Triestini, BSK bo imel v gostih burimpeštanski Ujpest, beogradska Jugoslavija pa bo igrala v Novem Sadu proti Vojvodini.

Najboljši kolesarji bodo danes na progi Ljubljana—Zagreb dirkali za naslov državnega prvaka. Kakor se sliši, se je v zadnjem času prijavilo tudi nekaj Beograđjanov, tako da bo konkurenca skoraj popolna.

V Zagrebu se bodo danes na dirkališču knadno še, da je bila v plavanju dirke za naslovom »Dirke 9 narodov«, na katerih bodo startali tudi nekateri najboljši znani dirkači iz naših krajev.

V Milanu se bo danes zaključilo tekmo vanje za veslaško prvenstvo Evrope, v Parizu pa je zaključni dan lahoatletškega prvenstva Evrope.

★

Dvojboj ZPK—Ilirija odložen
Po brzobjavnem obvestilu plavalci ZPK danes ne morejo startati v Ljubljani in je bil ta dvojboj odložen na pozneje.

Sportni teden SK Celja

Sportni klub Celje bo priredil v proslavo svoje 20-letnice »Sportni teden« v Celju z naslednjim pestrim in zanimivim sporedom:

V torek 6. in sredo 7. t. m. od 8. do 12. in od 14. do 18. ter v četrtek 8. t. m. od 8. do 12. bo na teniških SK Celja teniški turnir dam in gospodov za prvenstvo Celja ob lepi udeležbi znanih ljubljanskih, mariborskih, celjskih in drugih teniških igralcev. Gospodje poedinci bodo tekmovali za pokal mestne občine celjske, ki ga brani znani »mušketir« Mitič.

V četrtek 8. t. m. dopoldne bo v Celju evetlični dan (v primeru slabega vremena pa 11. t. m.).

V četrtek 8. t. m. ob 13.45 se bo pričela na Glaziji prijateljska tekma SK Štore : mladina SK Celja, ob 15. oldboyska tekma SK Olimp : SK Celje, ob 16.15 pa glavna tekma reprezentanca Celja : SK Celje.

V soboto 10. t. m. ob 21. se bo pričel v mali dvorani Celjskega doma sabljasti propagandni večer. Nastopili bodo priznani ljubljanski, mariborski, celjski in inozemski sabljači.

V nedeljo 11. t. m. ob 9. dopoldne se bodo začele v mali dvorani Celjskega doma med mestne sabljaste borbe.

V nedeljo 11. t. m. ob 8. zjutraj se bo pričel na Glaziji juniorski lahoatletski miting, združen z dvojbojem juniorjev SK Ilirije iz Ljubljane in SK Celja.

Sportno občinstvo vabimo, da obišče vse prireditve »Sportnega tedna« v čim večjem številu in tako podpre agilni Sportni klub Celje ob 20-letnici njegovega obstoja.

V nekaj vrstah

Ne tretja, ampak druga...
Naše poročilo o nedavnih tekmah za Jadranski pokal med Ilirijo in Jadranom v Splitu, ki v ostalem ni bilo izvirno, kljub nekaterim dopolnilom še zmerom ni bilo dovolj popravljeno. Ugotoviti moramo naknadno še, da je bila v plavanju na 100 m hrbtno Zorka Bradač va (I.) s časom 1:33 druga, ne pa tretja, katero mesto je zasedla njena klubska tovarišica Finčeva.

Tako smo upajmo, popravili krivico, ki je nismo zagrešili čisto sami!

Zagrebski podsavez je kaznoval s trl. mesečno prepovedjo igranja prijateljskih tekem enajstoric Gradjanskega, ker je njegovo vodstvo brez vednosti ZNP po svoje zaselo nekatere termine, ki so bile rezervirani za podsavne prireditve. Členem je obšutno kaznovali tudi dva njegova najbolj vidna funkcionarja tajnika Joza Jakupića in dr. Šimica. Gradjanski se je zoper to kazen pritožil na JNS, češ da je neutemeljena in samo posledica nezdravih razmer med klubi in vodstvom zagrebskega podsaveza.

V petek so se v Milanu začele izločilne tekme za veslaško prvenstvo Evrope. Naši veslači so v teh predtekmovalnih nastopih v dveh disciplinah in sicer v dvojki s krmarjem in skupini z Nemčijo, Holandsko in Dansko ter v double-scullu skupno z Nemčijo in Madžarsko. V prvi je naš čoln (veslači HVK iz Splita) tesno izgubil v boju z Nemci prvo mesto, v drugi pa je precej zaostal in se moral zadovoljiti s tretjim mestom. V slednjem bodo morali za start v finalu tekmovali še enkrat, dočim računajo za dvojko, da bo lahko tretja tudi v finalu. Prihodnje veslaško prvenstvo Evrope bo l. 1939. na Českoslovaškem.

Olimpijski drobiž

Iz novinarske službe SSS in JOO objavljamo še nekatere zanimive sestavke o naših in finskih pripravah za olimpiado 1940.

Nogometni turnir na XII. olimpiadi

Mestni načelnik v Helsinkih baron Frenckell, ki dozdaj vodi glavne priprave za bodočo olimpiado, je izjavil novinarjem, da bo l. 1940 tudi olimpijski nogometni turnir amaterskih državnih reprezentanc. Najbolj verjetno je, da se bo odigral po sistemu obeh svetovnih prvenstev, to je s predtekmovalji po posameznih pasovih in finalnimi tekmami po raznih finskih mestih. V ta namen pridejo v pošto mesta Helsinki, Turku, Viipuri, Tampere in še nekatera. V ostalem pa se je tudi sosedna prestolnica Estonske Tallin ponudila, da bi rada prevzela nekatera nogometna predtekmovalja v okviru prihodnje olimpiade. Tallin je dosegil iz Helsinkov v štirih urah s parnikom, na nasprotni strani Finskega zaliva, je pa razen tega tudi v najstarejših sportnih in drugih zvezah s finko republiko. Parniške zveze so tamkaj zelo ugodne. Ta vest o amaterskem nogometnem turnirju na olimpiadi go gotovo med našimi nogometaši izzvala splošno zanimanje. Seveda bo treba takrat igrati, in sicer boljše kakor na pr. v letošnji izbirni tekmi za svetovno prvenstvo s Poljaki in tudi boljše kakor na pr. v nedavni tekmi s Českoslovaki v Zagrebu.

Iz SK Ljubljane. Danes ob 14.30 je pogr. pok. gospe Marije Hassl, matere našega zaslužnega člana V. Hassla izpred mrliške veže splošne bolnice k Sv. Križu. Naproša se članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo pogreba.

S. K. Reka. Danes naj bodo igralci I. moštva ob pol 16. v naši garderobi. Ob 14. naj pride rezerva, ki igra s Slavijo. Postava je razvidna v garderobi.

S. K. Svoboda (Lj.). Zaradi današnje prvenstvene tekme v Kranju se dvigne oprema od 8. do 9. ure na igrišču v garderobi. Moštvo mora biti točno ob 11.15 na glavnem kolodvoru.

Zbor lahoatletičkih sodnikov JLAS. (Šušbeno). Za juniorski lahoatletički dvojboj KAC (Celovec) — Planina, ki bo na Stadionu danes ob 15., se določa naslednja jurija: Cimperman, Kermavner, Vidic, Megušar, Polajnar, Kos, Kalan, Cuderman, ing. Cerar. Vsi imenovani se morajo javiti najkasneje pol ure pred pričetkom tekmovalja na tekmovalnem prostoru vrhovnemu sodniku g. Polajnarju.

NEMOGLJE
Ko je slikar Whistler tožil Ruskina, je vprašal predsednik sodišča slikarja: »Ali bi mogli tu porotnikom razložiti, kaj je prav za prav umetnost?«
Whistler je nataknil naočnike, pogledal po vrsti vse porotnike in rekel:
»Nele«

Iz Julijske krajine

Ukrepi proti židom

Znani so že zakonski dekreti, ki jih je italijanska vlada sprejela na svojih poslednjih sejah in ki določajo izgon vs. h tujih židov iz države ter izločitev iz javnih šol. Tujih židov se je nabralo v državi očitno precejšnje število, saj je rimski »Tevere« prav te dni na osnovi prvih podatkov židovskega štetja ugotovil, da živi v Italiji sedaj preko 70.000 židov, medtem ko jih je bilo po podatkih policijskih uradov malo prej le še 47.000.

Kakor kažejo dogodki v Julijski Krajini in tudi drugi omenjeni dekreti italijanske vlade, se gibanje proti židom ne bo omejevalo na tuje državljane. Židovskim beguncem iz tujine začasno celo dovoljujejo, da se nastanijo v Italiji, domačim židom pa so se začela udirati tla že v vseh državnih in občinskih službah in ne le na solah. Izvezta tudi niso velika industrijska podjetja, ki so pod kontrolo države. V Trstu so z raznih vodilnih mest odstranili že v čje število židov ter jih nadomestili s fašisti iz starih pokrajin, ki so si pridobili kakršnihkoli zaslug za državo in stranko. Tržaški prefekt in prvaki stranke so dobili tudi posebna navodila za nadaljnjo akcijo proti židom. V Trstu so se pojavili na nekaterih izločbenih podjetjih kjkukasti križi, kar pa je bilo očitno popolnoma v nasprotju z ukrepi, ki so jih izdale oblasti. Zato sedaj čuvajo ta podjetja karabinerji in drugi varnostni organi.

Tudi na Goriškem se je akcija proti židom že zelo razširila. Vsi podestati z dežele so bili pred dnevi pozvani na prefekturo, ker so prejeli posebna in podrobna navodila za borbo proti židovskemu plemenu. Šteje židov je že dovršeno in krajevne oblasti so zbrane podatke že doposlale statističnemu uradu v Rimu.

Priloge za Mussolinjev obisk

Priprave za Mussolinjev obisk v Julijski Krajini zavzemajo vedno večji obseg. Sedaj že na vseh trgih, na korzu ter drugod postavljajo velike žaromete. Mnogo čila imajo mizarji, ki pripravljajo lesene ograje, za katerimi se bodo ob cestnih zbirale množice. Zaenkrat bodo postavili take ograje v dolžini 12 km. Manufakturne trgovine so polne zastav in travkov v italijanskih barvah, ki jih prodajajo za to priliko.

Tudi varnostni ukrepi se že pripravljajo. Vobče zatrjujejo, da ne bo nihče aretiran. Nadalje zatrjujejo, da bodo o priklki Mussolinjevega obiska pomilostili več političnih kaznjencev, pripadnikov narodne manjšine, med njimi tudi kaznjence iz Koprivšica in Kala pri Kanalu.

Tudi v Gorici so priprave za Mussolinjev obisk v polnem teku. Mnogo hiš bo prebeljenih. Po nekkih vesteh si bo Mussolini ogledal tudi novo električno centralo v Dobljah na Soči. Razen nekaterih krajev v Furlanski nižini bo, sodeč po podobnih pripravah obiskal tudi Videm.

Zlata poroka Ivana Bonče

Danes praznuje na svojem domu v Idriji zlato poroko g. Ivan Bonča. Kdo izmed idrijskih rojakov ne pozna kovaškega mojstra Bončo? Štirideset let je vrli mož vihtel kladivo v rudniški kovačnici, štirideset napornih let so se kresale iskre z nakovala preizkušnega mojstra in sredi udarcev kladiva se je že itak klen, kremenit značaj Bonče izklesal v samoniklega moža-poštenjaka, tipičnega predstavnik starejšega rodu idrijskih rudarjev.

Ko je g. Bonča l. 1867 zagledal luč sveta, so mu sojenice že od zibelki odločile, da bo šla njegova pot v življenje po vzorih dobrodušnega, zmerom vedrega družabnika živosrebrne doline. Kot 21letni mladenič je povelj pred oltar svoje verne družice Barbo iz ugleden družine Kogerjevih in v vzornem zakonu vzgojil petoro otrok. Sam je bil v nekdanjih volilnih bojih vrli pobornik napredne misli, zvest sodelavec ob strani bivšega deželnega poslanca Gangla. Napredni rudarji so l. 1900 g. Bončo izvolili v mestni zastop, kjer se je v svo vno zavzel za ustanovitve realke. Njegovo ime se je med ostalimi odborniki blestelo na spominski plošči zavoda. Bil je večkratni predsednik Bralnega društva in zvest podpornik raznih humanitarnih organizacij.

Zdaj uživa 71letni g. Bonča, še vedno čil in krepek, kakor »večni mladenič« ob strani verne soproge v miru in zadovoljstvu svoj zasluženi pokoj. Mnogoštevilni prijatelji in znanci širom sveta pošiljajo uglednima zlatoporocencema svoje najiskrenejšte čestitke z željo, da bi častiljivi par zdaj in čil ukaal demantno poroko.

Drobne novice

Himen. V Trstu sta se pred kratkim poročila gđ. Mara Pertotova iz Barkove in zdravnik dr. Stanislav Sost. Dr. Sostič, ki si je v svojem poklicu pridobil širok krog znancev in prijateljev, kakor tudi njegovi družici obilo sreče!

Iz prognanstva se je vrnil domov Venčeslav Ušaj, a le za tedeni dni. Dobil je dopust, ker mu je oče umrl.

Aretacija obsojenca. Pred dnevi se je vrnil v Vedrijan v Brdih Jožko Koncut, ki je pred nekaj leti odstopal čez mejo in se nastanil na Sušaku. Sedaj je prišel po svoje otroke, ki so pri sorodnikih v Brdih prebili nekaj tednov na počitnicah. Povsem nepričakovano pa so ga karabinerji prijeli in odvedli v goriške zapore. Aretiran je bil, ker mora prebiti 8 mesecev v ječi. Koncut je bil v resnici l. 1932 obsojen na zaporno kazen, ker je brez potnega lista bežal čez mejo.

Lastništvo tržakga »Pločnice«, ki ga je, kakor smo že poročali, senator Mayer prodal, je prešlo v roke nekoga turinskega podjetja, pri katerem so soudeleženi največji industriji iz Piemonta.

Avtobusne ojašave. Goriško avtobusno podjetje Ribi je pred kratkim delo poglavarjem družin z mnogimi otroki posebno olajšavo na vseh svojih avtobusnih progah. Sedaj je goriško združenje teh družin dogovorilo podobne olajšave tudi pri ostalih avtobusnih podjetjih. Posledj bodo v smislu razglasa, ki ga je omenjeno združenje izdalo pred dnevi, vsi upravičenci plačevali na vseh progah in v vseh sme-

reh polovično voznino, a pod pogojem, da se vpišejo v organizacijo.

Mladinske počitniške kolonije je tudi leto organizirala fašistična mladinska organizacija. Kakor poročajo listi, so posilali v goriški pokrajini l. tosk okrog 5000 otrok v planinska, obmorska in druga mladinska taborišča in kolonije. Za vsako skupino so počitnice v kolonijah trajale povprečno po 4 tedne. V prvih dneh septembra so se zaključile.

Lov na divjačino. Z današnjim dnem je na Gorišk m spet dovoljen lov na divjačino. Rok za lov bo potekel z 18. novembrom. Le lov na zajce ostane prepovedan do 1. oktobra v vseh krajih razen v občini Otlica, Col, Crnu vrh, Idrija, Cerklona, Grahovo, Sv. Lucija, Kobarid, Tolmin, Bočev in Soča. Lov na srne bo dovoljen le do 15. novembra.

Smodnik je gorel. Pretekli mesec je nastal v smodnišnici med Orlekom in Sežano požar. Ogenj je nastal v nekem skladišču v poznih večernih urah. Razširil se je z bliskovito naglico in njegov sij je za dobre črti ure ožaril vse nebo, tako da so v Trstu spocetka mislili, da se je znova pojavil severni sij, kakor pred nekaj meseci. Pravijo, da so ga opazili celo v Benetkah.

N znana utopljena ka soškem bregu. V četrtek je železniški čuvaj v Solkanu blizu mosta opazil truplo neke žene, ki ga je Soča napolnila na bregu. Obvestil je o tem oročništvu in sodna komisija je dognala, da je bilo truplo že nekaj dni v vodi. Ugotovili so, da je morala biti utopljena stara okrog 45 let. Pri njej pa niso našli nikakih dokumentov, po katerih bi bilo mogoče dognati njeno istovetnost.

N sreča v Krpankem premostovnjku. Pretekli četrtek se je v Krpankem premostovnjku smrtno ponesrečil 46letni Ivan Milevoj iz Cera. V rovu je bil zaposlen pri prevažanju nakopnega premoga. Na nekem križišču pa je od strani pribrel drug transport in v svo ello zadel baš v voz, na katrem je bil Milevoj. Sunej je bil tako strašen, da je Milevoja stisnilo med dva voza in ga ubilo. Milevoj je zapustil ženo in štiri otroke.

V Zadru je bil imenovan novi mestni svet. V njem so poleg drugih Anton Zevravec kot zastopnik industrijskih podjetnikov, Josip Marušič za trgovske namoščence in Josip Kronja kot zastopnik industrijskih delavcev.

R A D I O

Nedelja 4. septembra

Ljubljana 8: Koncert tamburaškega septeta. — 9: Napovedi, poročila. — 9:10: Prene proslave 20 letnice Jugoslavije iz Kamnika. — 11: Otroška ura: Obisk na vselejmu (Striček Matiček). — 11:30: Koncert lahke glasbe. Sodelujejo Trboveljski pevski izskvarlet in g. Stanko Avgust (harmonika). — 13: Napovedi. — 13:20: Plošče po željah. — 17: Kmet. ura: gospodarska navodila in tržna poročila. — 17:30: Slovenske narodne s spremnozajem Radijskega orkestra. Sodelujejo: gđ. Milica Polajnar, Polka Rupnikova, gđ. Jean Franzl in Tone Petrovič. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Pomen dela generala Maistra za narodno osvobodjenje (prof. France Koblar). 19:50: Samospevi g. Ladislava Rakovca, pri klavirju prof. M. Lipovšček. — 20:30: Prenos godbe in petja z vselejske restavracije Cesar. — 21:30: Pol ure za ples (plošče). — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Za oddih igra Radijski orkester.

Ponedeljek 5. septembra

Ljubljana 12: Dvočakovi Slovanski plesi (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Naseljen hrvatsko madžarske nagodbe l. 1868. — 19:50: 10 minut zabave (g. Mirko Javornik). — 20: Beniamino Gigli poje s plošč. — 20:10: Poročilo o beneški razstavi (dr. Rajko Ložar). 20:30: Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. (Bežigrjski pevski zbor). — 22: Napovedi. — 22:15: Lahka glasba Radijskega orkestra.

Beograd 16:45: Narodna glasba. — 17:30: Violinski koncert, narodne pesmi in orkestralne skladbe. — 20: Skrajšana opera s plošč. — 22:15: Lahka godba in ples. — Zagreb 20: Prenos oper iz Nar. gledališča. — Praga 19:15: Narodnostna oddaja. — 20:15: Koncert orkestra in solistov. — 21:20: Skladbe za violino in orkester. — 22:15: Plesna muzika s plošč. — Varšava 19:30: Pester spored. — 21:10: Kitara, klavir in petje. — 22: Plošče. — Sofija 16: Odlomki iz zvočnih filmov in narodne pesmi. — 19:15: Petje in simfonični koncert. — 22: Godba in ples.

Torek 6. septembra

Ljubljana 10: Prenos maše iz stolnice. — 12: Iz naše domovine (plošče). — 12:45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13:20: Koncert jugoslovske glasbe (Radijski orkester). — 14: Napovedi. — 19: Napovedi, poročila. — 19:30: Nac. ura: Bogastvo sladkovodnih rib v Jugoslaviji. — 19:50: Deset minut zabave. 20: Kolo za kolom se vije (plošče). — 20:10: Preureditev našega narodnoobrambnega dela (prof. Elbin Boje). — 20:30: Koncert s sodelovanjem Slovenskega vokalnega kvinteta in Radijskega orkestra. — 22: Napovedi, poročila. — 22:15: Prenos godbe in petja iz vselejske restavracije Cesar.

Beograd 17:05: Orkestralni koncert ter narodne pesmi in naprevi. — 20: Zvočna igra. — 21: Koncert orkestra. — 21:45: Narodne melodije. — 22:15: Lahka glasba. — Zagreb 19: Koncert godbe na pihala. — 20: Prenos iz Beograda. — Praga 19:25: Jugoslovske zborovske skladbe. — 19:40: Zvočna igra. — 21:10: Skladbe za orkester in godalni rog. — 22:15: Lahka in plesna muzika s plošč. — Varšava 21:10: Koncert orkestra in solistov. — 22: Proslava rojstnega dne jugoslovskega kralja Petra II. — 22:30: Lahka glasba s plošč. — Sofija 18: Vojniška godba. — 18:50: Orkestralni in pevski koncert. — 19:30: Klavirske skladbe. — 20: Petje. — 20:55: Ruske romance. — 21:15: Lahka in plesna muzika. — Dunaj 10:30: Vesela muzika. — 13:30: Mali orkester. — 15:30: Korcačice. — 16: Lahka glasba. — 17:10: Urica zabave. — 18: Violinske in klavirske skladbe. — 19: Koncert dunajskih filharmonikov. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — 24: Koncert solistov in orkestra. Berlin 22:30: Lahka in plesna muzika iz Hamburga. — 24: Nočni koncert.

IX. balkaniada je pred durmi

Nekaj zanimivih podrobnosti v zvezi s skorajšnjo otvoritvijo največje lahoatletiske prireditve na Balkanu

Dne 11. t. m. se bodo začele v Beogradu IX. balkanske igre, ki se od leta 1930 dalje izvajajo vsako leto in obsegajo vse olimpijske discipline lahke atletike. Na teh igrah sodeluje vseh 6 držav balkanskega polotoka, Albanija, Bolgarija, Grčija, Rumunija, Turčija in Jugoslavija. Posebno zadnja leta je postala ta prireditev silno zanimiva, ker se moči posameznih držav počasi izenčujejo in zato postajajo tudi rezultati zmerom boljši in boljši. Dočim je imela do leta 1930 samo Grčija atlete, ki so dosegali rezultate večje vrednosti, se je s pričetkom balkanskih iger lahka atletika dvignila tudi v ostalih balkanskih državah na precejšnjo višino; to velja posebno za Jugoslavijo in Rumunijo ter deloma tudi za Turčijo in Bolgarijo. Vendar primata na Balkanu v lahki atletiki Grčiji ni vzela še nobena država, čeprav se je za to temeljito pripravljala. Prvič je bila velika nevarnost za Grčijo leta 1934, ko je zmagala nad Jugoslavijo le za 9 točk, od tedaj pa je zanjo vsako leto nevarnejše, kar priča zlasti dejstvo, da so morali Grki ojačati svojo reprezentanco z nekaterimi atleti živčevimi v Ameriki, s katerimi so si pred tremi leti na balkaniadi v Carigradu zopet utrdili svoje vodilno mesto.

Jugoslovenci smo bili do lani, ko so nas Rumuni na domačih tleh v Bukaresti potisnili na tretje mesto, zmerom na častnem drugem mestu ter smo često ogražali tudi prvo mesto Grkom. Rumuni so do zadnjega bili zmerom sigurno na tretjem mestu, lani pa, ko so sami priredili balkaniado, so se temeljito pripravili in na tekmovalju ne samo prehiteli nas Jugoslovence, temveč se tudi zelo približali Grkom, ki so si zopet komaj zagisurili prvo mesto.

Grki, Rumuni in Jugoslovenci tvorijo na balkanskih igrah razred zase, kajti njih ne dosega nobena druga država na Balkanu in se glavna borba tudi vrši v znaku trobojca med temi tremi državami. Ostale tri države: Bolgarija, Turčija in Albanija dosegajo le manjše uspehe, kajti pri njih lahoatletički sport še ni na dovoljni višini. Od teh treh je najmočnejša Turčija, ki se je pokazala v dobri luči zlasti l. 1935, ko je sama priredila igre v Carigradu in se močno približala Rumunom. Bolgarija mnogo ne napreduje, skoraj bi lahko rekli, da nazaduje, ima pa nekaj odličnih posameznikov, ki odločno posegajo v borbo. Najslabša predstavnica na balkanskih igrah je Albanija, ki je dosegala do sedaj največ 7 točk in je igrala popolnoma podrejen vlog. Za letos so Albanci objubili, da pridejo polnoštevilno in bodo posegli v borbo nekoliko resnejše kot do sedaj.

Za letošnjo balkaniado, ki bo že drugič v Jugoslaviji (prvič je bila l. 1934 v Zagrebu), se vrše velike priprave. Organizacijo prireditve je prevzel beogradski lahoatletički podsavez, ki se res trudi, da bo tekmovalju uspešno kar najbolje. Da bo uspeh prireditve razen propagandnega tudi finančen, je bil izbran poseben propagandni odbor, ki je med drugim sklenil izdati za to priliko posebne znamke, ki se bodo prodajale po 0.50+0.50 din. 1+1 din. 1.50+1.50 din in po 2+2 din, to je serija po 10 din. Razen znamk je tiskan po načrtu g. Jože Trpina iz Ljubljane lep lepak v petih barvah, ki tudi širi zanimanje za balkanske igre.

Iz rezultatov, ki so jih dosegli letos rumunski, grški in jugoslovski atleti, se da sklepati na zelo ostro borbo za prva mesta. Da bo slika jasnejša, navajam najboljše grške, jugoslovske in bolgarske rezultate in rezultate, ki so jih dosegli Rumuni v dvojboju s Poljsko.

Najboljši letošnji rezultati grških lahoatletov so naslednji: 100 m: Sakelariu 11 sek., 200 m: Lambrakis 22.9, 400 m: Karageorgos 52.0, 800 m: Stratakos 2:00.4, 1500 m: Velkopoulos 4:11.5, 5000 m: Arvanitis 15:46, 10.000 m: Ragasos 32:24.8, 110 m zapreke: Mantikas 15.1, 400 m zapreke: Skiadas 55.2, skok v daljino: Lambrakis 7.29 m, skok v viš: Potitis 1.81 m, troskok: Palamiotis 14.66 m, skok ob palici: Tanos 3.84 m, met kroglice: Stefanakis 14 m, met diska: Silas 47.32 m, met kopja: Papageorgin 61.15 m, met kladiva 42.45 m.

Rezultati, ki so jih dosegli rumunski lahoatletji na dvojboju s Poljsko: 100 m: Lis 11.4, 400 m: Nemes 52.3 in Jordake 53.4, 800 m: Lapusan 2:01, 1500 m: Kis 4:07, 5000 m: Christea 15:50.6, 110 m zapreke Krupka 16.1, skok ob palici: Maešuk 3, met kroglice: Guran 14.23, skok v daljino: Jonescu 6.96, skok v višino Spaniol 1.70, met diska Barkoman 37.30, troskok Kalistrat 13.53, met kopja: Vamanu 62.59, 4x400 m: 3:44.5.

Bolgarski lahoatletji so na državnem prvenstvu dosegli te rezultate: 100 m: Caparov 11.6, 200 m: Hajmov 23.5, 400 m: Neuwirt 52.3, 800 m: Gančev 2:08.6, 1500 m: Gančev 4:26.3, 5000 m: Stojilov 17:28.6, 10000 m: Stojilov 37:10, 110 zapreke Dočev 16.0, 400 m zapreke Neuwirt 1:00.5, skok v dalj. Kalinkov 6.54, višina Stefanov 1.75, troskok Kalinkov 12.97, skok ob palici Dočev 3.76, disk Dimitrov 41.34, kladivo Georgijev 40.75, krogla Dimitrov 12.66, stafeta 4x100 m A. C. 23 (Sofija) 47.2, 4x400 m A. C. 23 (Sofija) 3:44.9.

Najboljši letošnji rezultati naših atletov pa so bili: 100 m: Kling 10.9, 200 m: Kling in Pletersk 23.0, 400 m: Pletersk 49.3, 800 m: Goršek 1:56.3, 1500 m: Kotnik 4:06, 5000 m: Kotnik 15:29.8, 10.000 Bručan 33:17.2, 110 m zapreke Ehrlich 15.9, 400 m zapreke Pletersk in Ehrlich 57.5, 4x100 m repoz. Beograda 44.1, 4x400 m Primorje 3:35.2, skok v viš. Lazarevič, Martini in Bratovž po 1.83, daljina Lazarevič 7, troskok Vučević 14.35, skok ob palici Lenert 3.64, krogla Vučević 14.50, disk Kovačević 43.90, kopje Markušić 59.83, kladivo Goid 48.20.

Številke kažejo, da so zlasti izenačene moči Jugoslavije in Grčije, dočim Rumunija nekoliko zaostaja. Vendar je treba upoštevati, da niso zgornj navedeni rumunski rezultati najboljši; dajejo pa dovolj jasno sliko o moči njihovih atletov.

Po gornjih rezultatih sodeč bi morala torej glavna borba za prvo mesto biti zopet med Grčijo in Jugoslavijo. Kakor kaže, bodo borbe posebno v nekaterih disciplinah zelo hude in bodo odločali le centimetri in desetinke sekunde. Odvisen bo rezultat pač od tega, kako bodo posamezni atleti razpoloženi, kajti v mnogih disciplinah bo šlo po več atletov v borbo, ki bodo imeli enake izgiede za zmago. Naši so odlični favoriti zlasti v tekih, in sicer na 100, 400, 800, 1500, 5000 in v stafeti 4x400 m, dalje v metu kladiva in kroglice in v skoku v višino, dočim so v ostalih disciplinah precej na slabem. Odločilo bo predvsem to, ali bodo naši tekmovalci nabrali dovoljno število točk pri tekih in metih, tako da nas Grki ne bodo mogli prehiteti v skokih, kjer so letos posebno dobri. Odvisno pa je naše prvo mesto na balkaniadi seveda največ od borbenosti in forme vseh naših tekmovalcev, ki bodo morali napeti vse svoje sile, če bodo hoteli uresničiti željo vseh jugoslovskih lahoatletov, da bi postali v tej sportni panogi vsaj eno leto prvi na Balkanskem polotoku. Vr—Zo

Lep dar: Zgodbe brez groze

JACKSON GREGORY:

HČI SOLNCA

Roman.

Semkaj se je umikal s svojimi prijatelji in užival ob glasbi in pojedinah. Semkaj je prihajal z ljubljeno princeso, ki jo je bil ugrabil staremu tepehanskemu knezu.

Kendrica je minila slaba volja. Čarobnost okolja mu jo je bila pregnala. Za Zoraida je stopal po široki poti, ki se je vila med nizkim grmovjem.

Šla sta okrog jezera, v katerem so se zrcalile zvezde z neba. Od časa do časa je zapljuskala voda; želva je zdrknila vanjo ali pa se je riba zagnala kvišku in padla nazaj.

Vsa v sencji je pred njima ležala glavna pot; s trto obrasla pergola ji je delala streho. Tako sta šla kakšnih sto korakov; povsod so se jima odpirali krasni pogledi skozi stene dreves.

Temu narodu se je zdelo povsem v skladu z naravo takšnega vrta, ovekovečiti v njem enega najstrehotnejših spominov: da je bila namreč kraljevska palača mesnica.

To so graditelji dvorca, je preprosto rekla Zoraida. Oni, ki so sledili ukazu tezuškega kralja in ostvarili njegov sen, so bili po opravljenem delu na mestu žrtvovani.

Zoprno mu je bilo, a vendar je napeto pozoren stopil bliže. Nekaj korakov od piramide lobanj je ležal velik podstavek iz jaspisa.

Kendric je od groze umaknil pogled in se z novim začudenjem zazrl v Zoraida.

Najbrž je imela prav. Zmerom iznova, si je zastavljala vprašanje, ali ni morda blazna; zdaj je našel odgovor. Mar ni bila sama čuden, atavističen pojav, utelešen povratek značaja in navri njenega pradedca?

Vse na Zoraidi pa je potrjevalo, da se je izza svojih otroških dni pogostokrat mudila tu. Vse ozračje kraja je moralo nujno, mogočno vplivati na njeno mlado domišljijo.

Zoraida ga je vodila dalje, proti zidovju, ki ga je bil videl skozi grmovje in drevje. Prišla sta do velikega, prostornega poslopja.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za sifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znakah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičočna se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Blaga za ženske suktnje. R. MIKLAUC. Velika izbira, nizke cene! Ljubljana, Prešernova ul. — Pred škofijo

Kampa, kam? Restavracija »Zakaj, Bled igra vsak dan danska kapela. Gostilna Martinc, Zg. Siska

Danes privrkat. Elektromonterija. Iščem skladišče. Modistko

Ne samo na vselejmu. Vsi k Lasanu v Sisko. Službo dobi. Slaščičarskega pomočnika

Dimnikarja. Dva mehanikarska pomočnika. Siviljo

Strojnika. Dva mehanikarska pomočnika. Siviljo

Zastopnika za Ljubljano. event. tudi za vse kraje od Ljubljane do Maribora, ki je dobro vpeljan v trgovinah

Postavljač keglav. Dobro šiviljsko pomočnico. Perfektno pletiljo

Gospodinja. Plesalke. Sedlarskega pomočnika. Izdelovalca glasbil

Kleparskega pomočnika. Služkinjo. Trgovski pomočnik

Prodajalko ali prodajalca. Modistko. Mlekarja

Kuharico. Pletilje. Dekle. Gaterista

Mesarskega pomočnika. Postrežnico. Manufakturst

Tapetnika in dekoraterja. Frizerko. Tehnikar(-čarko)

Frizerko. Izurjeno pletiljo. Pomočnika

Trgovski pomočnik. Tehnični risar. Šiviljo

Kotlarski pomočnik. Gospodinja. Urarskega pomočnika

Zdravo dekle. Pekovskega vajenca. Brivski pomočnik

Brivski pomočnik. Vrtnar. Prodajalko ali prodajalca

Trgovski pomočnik. Drogerista. Zlatarskega pomočnika

Trgovski pomočnik. Zobotehniško vajenka. Vzgojiteljico

Dva slikarska in plesk. pomočnika. Frizerko

Frizerko. Izurjeno pletiljo. Pomočnika

Tehnični risar. Trgov. pomočnika. Postrežnico

Kuharico. Frizerko. Izvrstnega tkalskega mojstra

Pletilec. Mladenič. Kozmetičarko

Krojarskega pomočnika. Dva čevljarskega pomočnika

Akviziterja. Modistinjo. Čevljarskega pomočnika

Mlinarja. Urarski pomočnik. Čedno dekle

Samostojno kuharico. Krojaškega pomočnika

Šiviljske pomočnice. Sposobnega slugo. Dva krojaška pomočnika

Trgov. pomočnika. Postrežnico. Izurjeno pletiljo

Dobre kamnoseke in brusarce. Frizerko

Izvrstnega tkalskega mojstra. Pletilec

Mladenič. Kozmetičarko. Krojarskega pomočnika

Akviziterja. Modistinjo. Čevljarskega pomočnika

Mlinarja. Urarski pomočnik. Čedno dekle

Samostojno kuharico. Krojaškega pomočnika

Šiviljske pomočnice. Sposobnega slugo. Dva krojaška pomočnika

Trgov. pomočnika. Postrežnico. Izurjeno pletiljo

Dobre kamnoseke in brusarce. Frizerko

Izvrstnega tkalskega mojstra. Pletilec

Mladenič. Kozmetičarko. Krojarskega pomočnika

Akviziterja. Modistinjo. Čevljarskega pomočnika

Mlinarja. Urarski pomočnik. Čedno dekle

Samostojno kuharico. Krojaškega pomočnika

Šiviljske pomočnice. Sposobnega slugo. Dva krojaška pomočnika

Iščem službe. Dekle. Dobra pianistka

Absolventka. Gospa. Šivilja

Gospodična Nemka. Mlad šofer. Inteligentna gospodična

Kuharica. Dekle. Gospodična

Učiteljica, vzgojiteljica. Dekle

Gospodična. Učiteljica, vzgojiteljica

Kuhar. Poslovodkinja. Fina šivilja

Mesto blagajničarke. Učiteljica, vzgojiteljica

Mestno voleno blago. R. MIKLAUC. Velika izbira, nizke cene!

Korespondentke. Mizerski delovodja

Gostilniška kuharica. Šivilja

Trgov. pomočnica. Kuharica

Uradnica. Dve prodajalki

Dekle. Mesarski in klob. pomočnik

Poslovodkinja. Fina šivilja

Mesto blagajničarke. Učiteljica, vzgojiteljica

Mestno voleno blago. R. MIKLAUC. Velika izbira, nizke cene!

Korespondentke. Mizerski delovodja

Gostilniška kuharica. Šivilja

Trgov. pomočnica. Kuharica

Uradnica. Dve prodajalki

Dekle. Mesarski in klob. pomočnik

Poslovodkinja. Fina šivilja

Mesto blagajničarke. Učiteljica, vzgojiteljica

Avtomehaniče
obrti
za katero ima izredno veselje, bi se rad izučil močan fant, ki je pravkar končal dva razreda mešanske šole s prav dobrim uspehom. Ose je pripravljen prispevati za hrano in stanovanje po zahtevi in dogovoru. Naslov: Fajmut Kimo, Crna pri Prevaljah. 20666-44

Učenko
iz boljše rodbine s dobriimi spricvali sprejem za trgovino. A. Kassig, Ljubljana, Miklošičeva cesta 17. 20417-44

Deklica
14 let, vrnih staršev, bi se rada izučila v trgovini. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Hvalež na 14«. 20807-44

Vajenca
sprejme trgovina s mešanim blagom. J. Klemenčič, Kamnik. Stanovanje in hrana. 20811-44

Tapetniškega vajenca
20773-2
sprejme Anton Cerin, Maribor, Pristanška ul. 3. 20767-44

Mesarskega vajenca
iščem za takoj. Janko Abramovič, Aleševčeva 22 Ljubljana. 20996-44

Trgovska vajenca
z dve leti učne dobe, išče mesta za nadaljnje učenje. Cenj, ponudbe na ogled. Jutra pod »Pridna učenka«. 21071-44

Aranžerskega vajenca
praktikanta sprejmemo takoj. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Risare«. 21060-44

Pekovskega vajenca
za takojen nastop išče parnika pekarna v Ljubljani. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Krepak in pošten«. 21064-44

Učenca
zdravca s primerno izobrazbo sprejme trgovina s mešanim blagom. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Učenec«. 21005-44

Krojaškega vajenca
sprejme salon Šefic Vinko, Sv. Petra nasip 29. 21120-44

Zasluzek 2500 din
potrebujete, da zaslužite 1000 din mesečno. Pišite ANOS, Maribor, — Orozovna ul. 296-3

Tisoč dinarjev
in več zaslužite z delom doma na mesec. Poljšan material, pre vzajemno gotovo blago. Mal kapital potreben. Zanimanje prospekt, priložite znamko za odgovor. Hempa, Pančev, Trg krajca Aleksandra 3. 19406-3

Zastopniki
dravske banovine trdke Emašar, Zagreb. Bokuševčeva, se v lastnem interesu naprošajo, da pošljejo svoje naslove na ogled. Jutra pod »77«. 20628-3

Pouk
absolv. drž. konservatorija in mojstrske šole v Pragi poučuje od 1. septembra dalje klavir in teorijo po primerni ceni. Karl Dermovšek, Ljubljana, Beethovnova 2-I. 20131-4

Dipl. učiteljica
poučuje nemščino, francosko, klavir. Grem tudi na dom. Informacije od 10-11 in od pol 5, do 7. ure. Doljar, Mestni trg 5, II. nadstropje. 20915-4

Nemško konverzacija
in pouk tudi izobražena gospa. Kongresni trg 13, II. nadstropje. 20892-4

Akademik
inštruirava vse predmete gimnazije. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Zmeren honorar«. 20734-4

Tečajni nemščino
Prečna ulica št. 6-I, pri Kolodvorski. Dnevni in večerni, začimski in nadaljevalni, za mladino in odrasle. 21140-4

Za francoščino
nemščino, latinščino, 1-ščen zmesljiv, nos za celo leto k sedmoletni. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Siguren«. 20833-4

Dobri inštruktor
inštruirava za veselo osebno ali za honorar. Naslov vseh poslovalnic Jutra. 20785-4

Nemščino
od osnovnih začetkov do popolnega obvladovanja poučuje profesor dr. Svoboda, Emonska c. 2. 20886-4

Nemščino
praktičen pouk in konverzacija nuditi pocieni izkušena učiteljica, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20899-4

Italijanshina
konverzacija, literaturna, gramatika, trgov. korespondenca se poučuje. Mirje 15, visoko priti, (četrti vila za rimskim zidom). 20859-4

Prof. Slajs poučuje
violetiste od najnižje do najvišje stopnje. Poljanska 15, stopnišče VIII. 20634-4

Pouk v angleškem jeziku
želim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Angličino«. 20931-4

Ravnik Anton
profesor drž. konservatorija začne s 5. sept. klavirski pouk, Poljanska cesta 5, II. stop. 21032-4

Abiturientka
inštruirava za stanovanje in hrano v Ljubljani. Pon. na ogled. Jutra pod »Odličnjakinja«. 2115-4

Potniki
Marijovo osebo išče beograjska firma za prevzete glavne zastopstva za dravsko banovino za angleško električne aparate za britje brez mila, vode itd., za nemške medicinske aparate za lečenje 12 najbolj razširjenih bolezni kot: astma, kiselj, hripa, migrena, glavobol itd. Prodajna cena din 35, kakor tudi za druge proizvode. Potrebno 2.500 do 10.000 din za blago. Javitve in tisk v uradu: Olinšave, Ljubljana, Slapničarjeva ul. 7. 20868-5

Iščem zastopnike
banovinske in sreške za naš svetovni, edinstveni, epohalni, sodobni, brezkonkurenčni predmet. Prodaja in začetki v masah. Strokovno znanje ni potrebno. Zasluzek dnevno od 400 do 1000 dinarjev. Šalina večletna eksistenca in dober zaslužek. Za preizkušnje potrebna skidališča je potreben kapital v gotovini od 3 do 18 tisoč din. Interesenti naj takoj pošljejo obširne pisarne ponudbe pod »50796 na Puljčičas, Zagreb, Illica 9. 20744-5

Zastopnik
vpejlan pri privatnih strankah z garancijo dobi mesto proti proviziji pozneje fiksnu. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Agilens«. 21003-3

Dragocenosti
Vskakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah

CERNE — juvelir,
Ljubljana, Wolfova ul. 19769-6

Knjige
glovske, nemške, leposlovske, poceni naprodaj. Knjige so vezane in zelo dobro ohranjene. Naslov: M. S. Dvornik 1-11. levo. 20897-8

Oblacila
dve moški obleki dobro ohranjeni, — poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21076-13

Radio
Radio aparat in šivalni stroj tudi veče in cent. prodam. Ogleda se od 12h dop. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20895-9

Radio »Orion«
3+1 in klavirsko harmoniko 96 basov, 41 tipki, vse v najboljšem stanju zamenjani za motorno kolo NSU 500 cm ali kakor druge znamke zadnje tipe. Ferdo Stavce, Trbovlje I, Doberna 38. 20636-9

Radio aparat
in šivalni stroj tudi veče in cent. prodam. Ogleda se od 12h dop. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20895-9

Preprogo
rabljeno, 3x4 prodam. Ogleda se med 12 in 14. ur. Resljeva c. št. 1-11. nadst. 20829-6

Ker je na zalogi
še nekaj starih oken in vrat, izloženih šip. Zelenih roljev in tarh. parket, odprodaja po zelo ugodni ceni na stavbišču palače Bat'a na vogalu Selezburgove in Aleksandrovce. Gra-beno podjetje, Ing. Goro, Dédek, Ljubljana. 20741-6

2 voza »diric«
1 na peresa, 1 brez; 1 zapravljenek in 1 komaj prodam. Florjanska ul. 20. 20877-6

Potnika
verziranega v specialni široki, z večletno prakso in s kaveljo iščem za uvedeni artikel za dravsko banovino. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Kavcija potrebna«. 20846-5

Foto aparat
Voligtänder, velikost je 6/8x9, leča 1:4.5 s povečevalnim aparatom in priborom prodam. Naslov: M. S. Dvornik 1-11. levo. 20861-2

Glaspila
Pianino
rijav, ohranjen, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20584-26

Klavir
kratk, rujav Stelzhammer, zelo dobro ohranjen, prodam zaradi pomankanja prostora. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20623-26

Klavir
lep, brezhiben, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20585-26

3/4 violino
zelo dobro prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20881-26

Pianino
rijav, ohranjen, kupim. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20584-26

Vijolina
Klotz original, ugodno naprodaj. Ogled na vselejmu, paviljon P št. 136. 20827-26

Kratek klavir
ali pianino vzamem v najem. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Najem«. 20905-26

Gramofon
His Masters Voice zadnji model, poceni prodam radi odstopanja. Trševa 69A, I. nadstropje, desno. 20938-26

Pianino
mało rabljen, prodam. — Kos, Idrijska 3. 20923-26

Klavir
original »Stingl«, — prodam radi premostitve. Kap. Stojanovič, dravska radionica, Kobariška ul., Beigrad. 20920-26

Klavir
Bösendorfer, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Več pove Ivan Kacin, Domžale. 20178-26

Godbenih instrumentov na pihala
kupimo kompletno serijo (cca 16 do 18 kom.) Cenj. pon. pošilje na: Ljupnik Rupert, Maribor, Gosposka 23. 21153-26

Klavir
kratk, zelo dobro ohranjen, prodam. Šiška, Frankopanska 9. 21125-26

Prodaj
Ugodno prodam 2/2 okna s šipami ter stoki z vratni, v dobrem stanju. Poizve se: Gosposvska c. 4, od 10. do 11. ure. 20560-6

Košnjo otave
bom prodal v nedeljo 4. septembra ob 3. uri popoldne na moji šipi na Ižanski cesti. Janko Predovčič. 20551-6

Kadi in sode
prodam C. L. Socher, Celje, Frankopanova 7. 19769-6

Marmor
velike plošče, rdeč, francoski, za oblogo ali mize cca 20 kv. m, ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20617-6

Električno centralo
110 v 2.2 kv z benzin-skim motorjem, akumulatorsko posajlo, stikalno desko in vodno črpalko poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20669-6

Otroški postelja
kompletna, zdravega otroka. Frankan, Vodmat, Krekova 15. 20372-6

Otroški voziček
dobro ohranjen prodam. Gilnce, Tržaška c. 77. 20817-6

Preprogo
rabljeno, 3x4 prodam. Ogleda se med 12 in 14. ur. Resljeva c. št. 1-11. nadst. 20829-6

Ker je na zalogi
še nekaj starih oken in vrat, izloženih šip. Zelenih roljev in tarh. parket, odprodaja po zelo ugodni ceni na stavbišču palače Bat'a na vogalu Selezburgove in Aleksandrovce. Gra-beno podjetje, Ing. Goro, Dédek, Ljubljana. 20741-6

2 voza »diric«
1 na peresa, 1 brez; 1 zapravljenek in 1 komaj prodam. Florjanska ul. 20. 20877-6

Potnika
verziranega v specialni široki, z večletno prakso in s kaveljo iščem za uvedeni artikel za dravsko banovino. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Kavcija potrebna«. 20846-5

Foto aparat
Voligtänder, velikost je 6/8x9, leča 1:4.5 s povečevalnim aparatom in priborom prodam. Naslov: M. S. Dvornik 1-11. levo. 20861-2

Otroško posteljico
prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20760-6

Trgovska stelaža
stekleni drsniki, pripravna za vesiko trgovno ali mlekarno poceni naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20837-6

Spalnice, jedilnice
kubine lahko v veliki izbiri kupite in plačate tudi s hranilno knjižico pri Erman & Arhar, tovarna pohištva. Št. Vid nad Ljubljano. 304-12

Pohištvo
za stanovanja, hotele, pensijske in trgovske opreme, dobite najhitreje in v največji zalogi pohištva »SAVA«
Spalnice 3e od 1600.—
Omaro 400.—
Postelje 160.—
Kuhinjske opreme 750.—
Kuhinjske kredence 450.—
Otomane 500.—
Kupeljske opreme 85.—
Sprejemamo naročila po predračunu in naših na predh. 20945-12

3 veške lepe palme
ugodno naprodaj. Interesenti si jih lahko ogledajo vsak dan od 10. do 12. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20962-6

Mreže
za postelje, nacejene pri Andovici, zaloga pohištva, Komenskega 34. 20969-6

Košnjo otave
bom prodal v nedeljo 4. septembra ob 3. uri popoldne na moji šipi na Ižanski cesti. Janko Predovčič. 20985-6

Otroški voziček
globok (avto) dobro ohranjen poceni prodam Poljanska c. 77. 20951-6

Sode 300—500 l
ugodno prodam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Sode«. 20976-6

Kopalno peč
rabljeno, plinsko, prodam za din 600. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21053-6

Ste se že prepricali
da vam je »SLAVINE« pri snauanju štedilnika, jedilnice, pribora, emiliranih predmetov, steklene, medenine itd. neobhodno potreben? »SLAVINE« vam vse to osnaži brez drugih pripomočkov. — Zahvalite se pri svojem trgovcu zamo, domače čistilo »SLAVINE«. 21061-6

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen, naprodaj. Miličinskega ul. 66. 21122-6

Kupim
Srebrni pribor iz 12 oseb dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Srebrno«. 20461-7

Blagajno 999.99
kupim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Blagajna 999.99«. 20808-7

Otroški voziček
rabljen, globok kupim. Grajska, Tavčarjeva 5. 21027-7

Tehtnico
rabljeno od 100 do 150 kg kupim. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Tehtnica«. 21106-7

Polnojarmenik
dobro ohranjen, širok 500 ali 550 mm kupim takoj s popolno opremo za šačo. Pon. z opisom in cenjo na ogled. Jutra pod »Polnojarmenik 667«. 21137-7

Zvočno aparaturo
rabljeno, v dobrem stanju, kupimo. Ponudbe na ogled. Jutra pod »R. S.« 21108-7

Bukove prage
2.60 franco vagon v sezoni do 30 aprila 1939 kupimo. Prodnosti s primerno garancijo, prodaja po 42.000, telefon 48-27, ker pri nas je najceneje. Drugo sadje je po najnižji dnevni ceni. Zganjehuharji, zahvalite se ponudbe za bo-sanske silve, Jugoslav. 20776-34

Les
Bukove prage 2.60 franco vagon v sezoni do 30 aprila 1939 kupimo. Prodnosti s primerno garancijo, prodaja po 42.000, telefon 48-27, ker pri nas je najceneje. Drugo sadje je po najnižji dnevni ceni. Zganjehuharji, zahvalite se ponudbe za bo-sanske silve, Jugoslav. 20776-34

Avto, moto
Tovarni avto, nove gume, brezhiben, vozi 3,5 tone vsak klanec samo z ogledom, pogon stane samo 20 para za km, se vidi lahko v pogonu, prodam. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Izredna prilika«. 20830-10

Tovarni avto
malo rabljen, 1 do 2 ton, kupim. Ponudbe na gasilsko četo v Sorj. P. Medvode. 20581-10

Avto Peugeot
210 neraben za dele kupim. Jug. fotograf. Kranj. 20429-10

Avto DKW
dobro ohranjen prav ugodno prodam. Nov avtogenični varilni aparat s 4 steklenicami. Potrže vs vsak dan od 11. do 12. ure. Gara-ža Lejze, Miklošičeva ulica 31. 20561-10

James 175 ccm
v dobrem stanju prodam ali zamenjam. Sakska, Bogataj, krajčak, Vnanje gorice 98. 20521-10

Tovarni avto
1-tonski, nov, radi našega večjega voza pod cenjo prodam. Izredna prilika. Kocjančič, Dom žale. 20703-10

Avto Chevrolet
2tonski prodam za 9000 din; prodam tudi Durant osebni za 3000 din in plinske generatorje za pogon motorjev. Potrže se pri Kristjanu na Trševski cesti 54. 21082-10

Opel »Blitz«
tovarni avto z novimi gumami, 3 do 4 tonski, generalno popravljen prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20766-10

Motor 350 ccm
v brezhibnem stanju ugodno prodam ali zamenjam za 98 do 200 ccm. Znidar, Primskovsko 46, p. Kranj. 20797-10

Automobilska karoerija
limuzina z lepo litnjivo v dobrem stanju s 4 vrati, 5 sedobnih sedežev, pod ceno prodam. Ogleda se pri Maru, mehanika v Ptaju. 20941-10

Automobile
tovorne, osebne in avtobuse dobro ohranjene, vse jakosti, kupite pri O. Žužek, Kurup železnica, Ljubljana Tavčarjeva 11. 21062-10

5-sedežni avto
dobro ohranjen, priprava za takšja ali potnika, ponizki cenj prodam. J. Žužek, Poljanska 69, Ljubljana. 20973-10

Ford tovorni avto
dve toni nosilnosti v prav dobrem stanju in Tatra 57 osebni, kakor nov prodaj ugodno. Merkur, Maribor, Meliška 12. 21150-10

Motorno kolo
500 ccm, zelo dobro ohranjen, prodam ali zamenjam. Poljanska 51. 21040-10

Kolesa
Kolesarji! Ko običeje veseljem, ogledate si znamenita francoska kolesa »AIGLON« VIKTOR BOHINEC, Ljubljana, Trševa cesta 12 (dvorišče). 20610-11

Kolesa
radi konca sezije po nižani cenj REMEC Oskar, Dolenska c. 5. 21107-11

Žensko kolo
dobro ohranjeno, — poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 21117-11

Kapital
Bančno kom. zavod MARIBOR
Aleksandrova cesta 40 kupa takoj in plača najbolj hranilno knjižico bank in hranilnic vrednostne papirje: 25% izvezence, srečke, denar, ind. valute vsch držav, Prodaja srečk državne razredne loterije 18327-16

Ureditev dolga
potom sodnih in izvedenskih poravnava. Navseti v konkurznih zadevah o vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije. Sestava in aprobacis bilanc. Preskrbe kreditov. Navseti glede hranilnih vlog in plasirane utih. Vsi posli kmečke zastitve. Edina konzervatorna komercionalna pisarna. LOJZE ZAJC Ljubljana, Gledališka 7. TELEFON 38-18. 220-16

S hranilno knjižico
lahko kupite vse vrste pohištva: spalnice, jedilnice, kuhinje, prodajno izdelke po ugodni ceni. Erman & Arhar, tovarna pohištva, — Št. Vid nad Ljubljano. 304-16

Al. Planinšek
trg. ag. za bančne posle Ljubljana, Beethovnova 14. tel. 35-10 izposeljuje vse

bančne in kreditne posle, nakup in prodajo
vseh vrst vrednostnih papirjev 3% obveznic lid stalno najkulturneje. 310-16

Fiat 503
Roadster, 2-4 sedežen, v dobrem stanju, stalno v uporabi, prodam radi se-ruje za 5.500 Din. Puhon, Tržič, predlatica. 20894-10

Kateri
srčnoodbori osamljeni starejši gospod bi posedel gospe srednjih let 20 tisoč dinarjev. Povračilo po dogovoru ali za dobro osebno in prijateljsko domačnost. Dopisni na podružnico Jutra Maribor pod »Prijeten dom«. 20674-16

Za več 100.000 din
državnih ali dobrih pri-raznih vrednostnih papirjev kupim. Ponudbe pod »čimprej« na ogled. Jutra. 20705-16

Z zneskom cca din 500.000
pristopim k dobro rentabilnemu podjetju. Ponudbe pod »Brez sodelovanja« na ogled. Jutra. 20707-16

Posojila
različna, preskrbim hitro, brez kakega predplačila. Hranilne knjižice vnočujem proti takojšnji gotovini. pisarna Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. Znamka 3 din. 21038-16

Novosti!
Mizarji, pozor! Mizarjski stroji so se pojavili in vam nudim: Univerzalni stroj 350 mm skobelne širine znamke »Ideal« z motorjem vredn samo 6.500 din. Univerzalni stroj 400 mm skobelne širine z direktno vdelanim elektromotorjem. Oba stroja tudi za skobjanje na debelino po samo 9.350 din franko Ljubljana, ocarjenje Dobe-va v 4 tednih. Zahvalite brezobvezne ponudbe s prospekti od Lud-vik Ileršič, Strojno tehnična pisarna, Ljubljana Rimska 13. 20723-29

Pisalni stroj
in register-omaro, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20903-29

Financiera
s 150.000 din iščem na večkratno kritje z 20 odst. obrestmi na ogled. Jutra pod »Kapital«. 20889-16

Kupim vloge
pri Jadranko - Podunavski banki: vlozne knjižice, kakor tudi vloge na tekočih računih. Ponudbe na ogled. Jutra pod »Denar«. 20922-16

Iščem kompanjona
z 300.000 din. Gotov za-služek letno din 50.000 brez rizika. Ponudbe na ogled. Jutra pod »širo« »Kšert«. 20908-16

Dijakinje sprejem ob tromostovju. Velika, solinca soba, kopalnica, klavir, dobra in vestna oskrba. Naslov v vseh posl. Jutra, 21024-22

Dijaka sprejem v svo oskrbo. Cesta 29. oktobra št. 18. I. nadst. deeno. 21034-22

Profesor sprejme dijaka v dobro oskrbo. Pomoč pri učenju. Zrinjskega 7-II. 21043-22

Dijakinjo sprejem v lepo solinčno sobo. Maribor trg 3, III. 21096-22

2 dijaka(inji) sprejme gospa na stanovanje in dobro oskrbo in nadzorstvo. Židovska ul. 3-II. 21138-22

2 dijaka sprejem v svo oskrbo ali brez. Kera, Celovška 43. 21153-22

Prehrana Tri dijake sprejem po ugodni ceni na dobro domačo hrano. Celovška c. 50, I. n. 21089-14

Zivali Ptičar temorajava psica, 2 leti stara, izvrsten nos, dobro drezirana, povsed uporabljiva, napredaj. — Franjo Kalan, Celje. 19804-27

Dva izvrstna psar braka istrjanska proda po ugodni ceni. GLOBEVNIK Ivan, Skočjani. 20813-27

Doberman 8 mesecev star napredaj. Stehlik, Studenci pri Mariboru, Kopačeva. 20770-27

Mladič airedalerijerji z rodovnikom, napredaj. Ivan Klemenčič, Tyrševa 129, Ljubljana. 20932-27

Dopisi Sobo elegantno opremljeno, separiran vhod v I. nadstropju oddan. Čejeje mu gospod. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 20875-24

Simpatično Ljubljancanko želi spoznati mlad gospod. Opis na ogl. odd. Jutra pod »Jesen 18«. 20884-24

»Mirjam« Nisem ljubljancan. Sestanek 2 nemogoč. Zapišite polni naslov. »Vesela me boš«. 20835-24

Fani Prosim, pridite takoj, ali hitro pišite, ker je boljše zate. »A.P.« 20771-24

Zenska ki še ni bila srečna, napiše na podružnico Jutra v Celju pod »Venuse«. 20772-24

»Jelka« Težko čakam in prošim odgovora. 20834-24

Dve gospodični 20 do 28 let želita znanja z najboljšima gospod. z ma s stalno službo 25 do 40 let. Trgovka-kuharica in šivilja, obe nekaj gotovine. Ponudbe s sliko na podr. Jutra v Mariboru pod »Sigur nost«. 21155-24

Visokošolka išče starejšega estuira-nega prijatelja. Ponud na ogl. odd. Jutra pod »Visokošolka«. 21036-24

Ženitve Inteligentni obrtnik samec, z lepo uspejajočo domaćino želi zaradi ženitve poznati z damo srednjih let z nekaj gotovine zaradi po večanja obrti. Ponudbe na podr. Jutra v Mariboru pod »Trgovsko naobrazba«. 21151-25

Državni uradnik star 34 let išče družico. Samo resne pon. na podružnico Jutra v Celju pod »Vigred«. 21140-25

Gostilničar 40 letni udovec brez otrok poroči pridno, pošteno dek-le ali udovo z nekaj imet-jem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Takošna po-ročitve«. 20880-25

Trgovec ločen, ne po lastni kriv-di, star 30 let, kateri posejstje imovino 400 tisoč din, želi v svrhu takojšnje ženitve po-znanstva s 25 do 30 let staro neporočeno ali udovo, katere poseduje 150.000 din. Ločenke ni-je izključene. Cenj, do-piše s sliko, ki se takoj vrne, je postati na ogl. odd. Jutra pod »Le-pa bodočnost«. 20967-25

Fant od fare s 15 mesečnim premoženjem, trg. naobrazben, poroči dekletu staro 27 do 34 let visoke posave, katere poseduje 30 tisoč din v gotovini radi osemosvojitve na dežel. li. Udovec brez otrok, le-pe zunanosti, niso iz-ključene. Dopise pošla-tri na ogl. odd. Jutra do 10. IX. pod »Sov-ražnik žanice«. 20577-25

Mlad obrtnik in gostilničar želi resne-ga znanja z intelli-gentno gospodično. Pismene pon. s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Le-pa preteklost«. 20994-25

Gospodična srednjih let z gotovino din 15.000 želi spoznati gospoda državnega namestnika. Dopisli s sliko na podružnico Ju-tra Celje pod »Zado-voljstvo«. 20474-25

Izobražena gospodična lepe, visoke posave, stara 21 let, poseduje 100.000 din gotovine, želi spoz-nati akademsko izo-braženega gospoda v svr-ho ženitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Je-sena«. 20462-25

Trgovec hlini posebnik, podje-ten, želi poročiti gospo-dično (vdovec niso iz-ključene) staro do 36 let, s primernim kapita-lom v svrhu razširje-nja obrata. Resne ob-širne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zna-čaj in srce«. 20001-25

Mlad trgovec in posebnik na dežel. inteligentni, išče tem potom zakonsko druž-i-ko. Marjivje, trgovsko naobrazena, gotovino naj se oglašje s sliko, ki se diskretno zajam-čeno vrne, na ogl. odd. Jutra pod »Sreča štev. 102«. 19726-25

Gostilničar srednjih let, lasnik hi-še, dobro vreden, želi znanja z boljše gospo-dično z imetjem, staro do 28 let, ki ima vse-lje do trgovine. Natan-čne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijet-no življenje«. 20571-25

Vdovec železniški uradnik, sta-rejši gospod, soliden s tremi otroki, išče po-znanstvo v svrhu ženit-ve s pridno, dobroobrazno in posebno od 40 let naprej. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »J. D. Z.«. 20608-25

Gospod srednjih let želi znanja z inteligentno, nerava-jeno damo prijetne zunanosti. Dopise s sliko pod »Lepa jesena« na ogl. odd. Jutra. 20665-25

Gospodično starejšo, z veseljem do-gostilne in trgovine ter ljubeznivo do otrok po-roči pedesetletni vdovec s krasnim pose-lovom na dežel. Premoženje zaželjeno za razširitev obrata, a ne predpogoji. Ponudbe na upravo pod »Zvestoba 1888«. 20677-25

Mesarski mojster samostojen se želi poro-čiti s primerno gospo-dično. Ponudbe pod »Zve-sta« na ogl. odd. Jutra. 20825-25

Gospodična trgovka, starejša, čiste pre-klosti, želi poročiti trgovca 45 do 55 let sta-rejšega. Vdovci z 1 otro-kom niso izključeni. De-piše na podružnico Ju-tra Celje pod »Gotovina 20.000«. 20774-25

Resna gospodična uradnica, dobra gospo-di-nja, želi za ustanovitev lastnega doma spoznati državnega uradnika, za-čajnega inteligenta, sre-čne kulture, 35 do 48 let s smislom za lepo dru-žinsko življenje. Neano-nimne dopise pod »Mi-ren dom 36« na ogl. odd. Jutra. 20758-25

Ženitve in možitve posredujemo najveste-je solidno in diskretno. Velika izbira edinstva-partij Informativne pro-spekte razpoložamo pro-ti vposlanim din 10 v poštnih znakmah, dis-kretno. »Resore, Zagreb pošta 3. Dopolni doseženi krasni uspehi. 20824-25

Boljši obrtnik ločen, 32 let svr. 18-vo (istotako razočarano žen-sko z nekaj kapitala). Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvoje sre-tnih«. 20796-25

Mesarski pomočnik star 28 let, se želi osmo-vojitve in želi poznanstva z gospodično z nekaj kapita-lom ali udovo s premože-njem. Po možnosti priloži sliko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srečna bodo-čnost 666«. 20914-25

Drž. stalni uslužbenec fant 34 let star, poroči gospodično od 17 do 25 let, želi spoznati z nekaj gotovine. Ponudbe sli-ko na ogl. odd. Jutra pod »Lepa bodočnost«. 20997-25

Obrtnik in posebnik takoj poroči gospodično staro 20 do 35 let s prihranki 40.000 din. Po-nudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srečno«. 20659-25

Razno Prvovrstni trboveljski PREGOG brez prahu, koks, suha drva nudi I. Pogačnik, BOHORICEVA 5, Telef. 20-59

Dežne plašče balon svila, veterini sukunji, obleke, perilo itd. si nabavite najbolje in najcenejše pri Prekerju, Sv. Petra c. 14.

FORTUNA Elektro univerzalni stroj v vsako mizarstvo delavnico! REŠITELJ MALE OBRTI IN STRAH NASIH KONKURENTOV! Din 6.000

CELULOIDNE SCITE ZA VRATA naročajte pri F. Zrncu, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

CELULOID V PLOSOCH naročajte pri F. Zrncu, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

PETER ANGELO d. o. z. stroji za obdelavo lesa LJUBLJANA, Tyrševa 36.

Sistem Wertheim ZANESLJIV! VARUJE VAŠO IMOVINO DOBIVA SE POVSOD.

Cunje krojašk. odrezke stari papir, tekstilne odpadke, ocvrto volno govedo dia ko (aravo) — kup: vaa ko množico ARBEITER, Maribor Dravska ul 15

Poljedelsko posest oca 500 ha za posest žita in mlekarstvo v klimatično dobrom kraju kupim. — Ponudbe pod »Zahlung in Reichsmark in Deutschland 36436« na Fried, Tischler, Annonzenexpedition, Wien I, Wollzeile 11.

Vsi obiskovalci ljubljanskega Velesejma obiščite paviljon restavracije Grajske kleti na veseličnem prostoru kjer boste ob vsakem času postreženi z raznimi toplimi in mrzlimi jedili, ter z finim dolenskim cvičkom in izbornim štajerskim sortiranim vinom. Posebna specialiteta: dnevno sveže domače krvavice in pečence. — Vsak dan koncert, ples i. t. d. Se priporoča TONE HUČ

Potrpt ob nenaadni izgubi sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da nas je, previdna s tolažili sv. vere, za vedno zapustila moja predobra mama, tašča, babica, teta in svakinja, gospa Marija Pogruj, rojena ŽUPANČIČ

Dotrpela je po daljšem bolehanju v 72. letu starosti. Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek 5. t. m. ob uri iz hiše žalosti, Trstenjakova ulica 7. na mestno pokopališče. Počivaj v miru, zlata mama! PTUJ, 3. septembra 1938.

Dr. Stanko Pogruj z rodbino

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali parvati v tovarni JOS. REICH Ljubljana Poljanski nasip 4-6

brezplačen pouk v igračnjaku lahtevaje brezplačen cenik

MEINEL-HEROLD d. o. z. izl. tvornice glasbil MARIBOR st. 101

CELULOIDNE SCITE ZA VRATA naročajte pri F. Zrncu, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

CELULOID V PLOSOCH naročajte pri F. Zrncu, Ljubljana, Kopitarjeva ul. 1

PETER ANGELO d. o. z. stroji za obdelavo lesa LJUBLJANA, Tyrševa 36.

Sistem Wertheim ZANESLJIV! VARUJE VAŠO IMOVINO DOBIVA SE POVSOD.

Cunje krojašk. odrezke stari papir, tekstilne odpadke, ocvrto volno govedo dia ko (aravo) — kup: vaa ko množico ARBEITER, Maribor Dravska ul 15

Poljedelsko posest oca 500 ha za posest žita in mlekarstvo v klimatično dobrom kraju kupim. — Ponudbe pod »Zahlung in Reichsmark in Deutschland 36436« na Fried, Tischler, Annonzenexpedition, Wien I, Wollzeile 11.

Vsi obiskovalci ljubljanskega Velesejma obiščite paviljon restavracije Grajske kleti na veseličnem prostoru kjer boste ob vsakem času postreženi z raznimi toplimi in mrzlimi jedili, ter z finim dolenskim cvičkom in izbornim štajerskim sortiranim vinom. Posebna specialiteta: dnevno sveže domače krvavice in pečence. — Vsak dan koncert, ples i. t. d. Se priporoča TONE HUČ

Potrpt ob nenaadni izgubi sporočam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da nas je, previdna s tolažili sv. vere, za vedno zapustila moja predobra mama, tašča, babica, teta in svakinja, gospa Marija Pogruj, rojena ŽUPANČIČ

Dotrpela je po daljšem bolehanju v 72. letu starosti. Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek 5. t. m. ob uri iz hiše žalosti, Trstenjakova ulica 7. na mestno pokopališče. Počivaj v miru, zlata mama! PTUJ, 3. septembra 1938.

Dr. Stanko Pogruj z rodbino

Strah naših govejih hlevov

Kaj je slinavka in parkljevka

V zadnjih mesecih čitamo v naših, a še več v inozemskih dnevnih in gospodarskih časopisih o naglem širjenju slinavke in parkljevke po državah Zapadne in Srednje Evrope, kamor je donesena iz Alžira najprej v Francijo, a od tod v Belgijo, Nemčijo, Nizozemsko, Anglesko in v Švico, a v zadnjih mesecih iz Nemčije v Češkoslovaško, Poljsko, Madžarsko, Svico, Italijo in Jugoslavijo.

V Sloveniji smo zadnjih 16 let na slinavko že nekam pozabili, saj od 1. 1920. nismo imeli večjega opravka z njo. Pred svetovno vojno in med njo, pa tudi prvi dve leti po zaključku miru je bila ta kužna živalska bolezen pri nas precejkrat v gostih in starjši živinorejci se je bodo kaj neradi spominjali.

Bolezen se začne z mrzlico in mehuraštim izpuščajem na gobcu in med parklji in traja povprečno en do dva tedna. Od slinavke poginje v naših krajih razen telet, pujskov in jagmet redkokatera žival, pa je vendar gospodarska škoda v primeru njenega pojava že za posameznega gospodarja zelo občutna, a za skupno narodno gospodarstvo naravnost ogromna. Kravc izgubijo precejšnjo količino ali tudi vse mleko ter ga tudi po ozdravljenju navadno ne dobijo lahko v celoti nazaj. Goveda izgubijo znatno na težini in padajo s tem v tržni ceni. Živina je več tednov nesposobna za vsako poljsko delo in vožnjo sploh. Vrhu tega pridejo omejitve v prometu z živino, kar občutno moti redni gospodarski obtok. K temu se pridruži, jo sem in tja še izgube na mladi živini, skratka nerodna in sitna zadeva za kmetovalce, pa tudi za vse ostale stanovce, ki so navezani na kmetijske prilike.

Kakšno ogromno škodo napravi pohod slinavke nam najbolj predočuje Nemčija, kjer je iznešla izguba narodnega premoženja za leti 1920. do 1921. zavoljo slinavke in parkljevke 476 milijonov mark ali več ko šest milijard našega denarja! Takrat je obolela ena četrtina nemške živine. Češkoslovaški časopisi poročajo že dni, da znaša škoda gospodarska škoda zaradi naglega širjenja slinavke do zdaj že 460 milijonov Kč.

Umetno je, da se vse države na vse kriplje trudijo, da odvrnejo vsako mogočo nevarnost vnosa te nadležne in veliko škodo povzročajoče živalske kuge od svojih mej. V to svrhu so predpisani najstrožji veterinarsko-poljski ukrepi. Vsak živinorejec je v lastnem in splošnem interesu, a tudi po zakonu o zatiranju živalskih kužnih bolezni dolžan, da nemudoma prijavi vsako morebitno sumljivo obolenje živine županstvu. Večkrat se da bolezen še v krali zajeti, preden se je razširila na sosedne hlevove, vasi ali občine. V dravski banovini je lani in letos uspelo to v mnogih primerih.

Slinavko povzroča po sedanjih dognanjih tako zvan virus, ki je mnogo manjši od bakterij in ga z najboljšimi mikroskopi težavno ali sploh ne opazimo. V mo pa, da so te klice živa bitja, ki se v žival-skem tkivu množijo. Precej sličnosti ima virus slinavke z ošpicami ali kozami. Za kuživo slinavke so občutljivi vsi parkljarji, predvsem torej goved. svine, ovce in koze. Umetno se dajo okužiti razen tega mladi psi in mačke, kunce, inorški prešički in celo kokoši. Sem in tja se okuži tudi človek, ki dobi neprijeten izpuščaj na ustnicah in v ustih.

Običajna okužba za slinavko občutljivi živali se dogaja neposredno, kadar pridejo zivali v dotiko v hlevu, na paši ali na sejmu z bolnimi živali ali kužno slino in gnojnim izcedkom in parkljev. Posredno pa se lahko okužijo tudi z raznim orodjem in predmeti ki so onesčišeni s slino, izcedkom parkljev in izmetni za slinavko bolnih parkljarjev, dalje po rokah, obleki in obutvi oseb, ki strežajo v kužnem hlevu. Tudi mleko bolnih krav, ovčja volna, kože, seno in slama ter gnoj prenašajo večsih kuživo od bolnih na zdrave živali.

Prenos kuživa po zraku, pticah, muhah in klopih, miših in podganah še ni zanesljivo dokazan, čisto izključen pa tu di ni. Nevarnost obstoji, da prenesejo kokoši, ki stikajo po domačih in sosednih dvoriščih in vrtovih, bolezen slinavke v tuje hleve. Še bolj velja to za svinje, pse in mačke. Potrebno je tedaj, da so živali v okuženih hlevih zaprte, a psi da se vežejo za časa trajanja slinavke v vasi na verige.

Najdalje časa se zadržuje kuživo med parklji, zato se priporoča, da se rožne razpokane med parklji prvi teden po javi slinavke v hlevu temeljito namažejo s tekočo smolo, katranom ali kakšnim mazilom, ki vsebuje razkuževalno sredstvo (kroelin, lizol, petroler, smradljivec, jod ali slično). Prd hlevom je pri vrhodu na dvorišče je postaviti posodo z razkuževalnim sredstvom za izpiranje obute oseb, ki prihajajo in odhajajo z dvorišča, a prostor pred pragom hleva in pot pri

izhodu z dvorišča naj se potrosi z negašenim apnom. Bolzenski znaki pri okuženih govedih so nastopni: Živali dobijo najprej groznico. Telesna vročina se dvigne od 39 do 39,5° C na 41 do 41,5° C, a začne padati takoj po pojavi mehurovk na gobcu ali med parklji. Kmalu začno živali čudno cmokati in ustne skupaj tiščati. Iz gobca se že kmalu po prvih znakih bolezni izceja slina, ki se v vlaknastih trakovih vlečejo na tla. Sluznica na notranji strani ustnic in zobno meso sta vroča, suha in rdečkasta, a slično tudi ostala sluznica ust. Med drugim in tretjim dnem bolezni se pojavi jo na jeziku in notranji strani ustnic, posebno na brzoobnem delu gobca ko leča, grah ali oreh veliki mehurčki in mehurji z rumenkasto ali svetlo tekočino. Ti mehurčki popokajo v enem do dveh dneh in na tem mestu ostanejo rdeče, zelo boleče ranice, ki se začelijo šele po preteku enega do dveh tednov. Pri kravah se opazijo slični mehurčki včasih na vimenu, a pri svinjah na rilcu. Izj. mmo je vneto tudi grlo.

Istčasno ali malo pozneje z znaki na gobcu začno goveda stopicati, z nogami otresati in težko hoditi. Koža med parklji in med njimi, pa tudi na peti otece, postane rdeča in bolča, pojavijo se mehurčki in pozneje rane. Vsakokrat pa goveda, bolna za slinavko, ne obole na parklji. Ne redko se dogodi, da govedu, ovčam ali svinjam parklji po hujski bolezni celo izpadajo.

Na sisah vimena se napravijo pri kravah, redko pri ovcah, kozah in prasica mehurji do velikosti lešnika. Pri tam pride večkrat tudi do vnetja odvodnih mlečnih kanalov. V takim primeru je mleko bolj rumenkasto, sluzasto in ima grenek okus. Odrasle živali pri običajni slinavki redko poginejo. Splošno se smatra, da živina ne oboli več za slinavko, če je to bolezen že enkrat prebolela. V resnici je v večini primerov tako, toda ne vedno.

Zdravljenje za slinavko obolele živine v splošnem ni neobidno potrebno. Pač pa je treba skrbeti za mehko, zlasti tekočo hrano ali travo, dobro pitno vodo z nekoliko soli in predvsem za čisto in mehko stelo. Izpiranje gobca z malo kisa v vodi ali lahkim kamiličnim čajem je dobro pri živalih, ki imajo hude rane v ustih ali na gobcu. Važnejša je nega parkljev, ki naj se vsaj v hujskih primerih v razpoki namažejo s katranom, kakšnim mazilom ali oljem, pomešanim s petroljem. Mleko naj se previdno in ne pr krepko izmolze v posebno posodo, in če ni izpremenjeno, se samo prekuhano tudi lahko uživa. Rane na sisah je po možnosti namažati z ribjim, lanenim ali drugim oljem ali pa kakšnim mazilom, da se prj zacejijo. Razmerno dobro in ceneno sredstvo za izpiranje gobca in parkljev je lahka raztopina kalijvega permanganata (en gram na litr vode). Ako je živinca zaprto, naj mu se poda v vodi ena žlica grenke soli ali pa skuhano laneno seme.

Pravega zdravlila ali cepiva kakor pri mnogih živalskih kugah pri slinavki še nimamo. Za primer pojava hujske oblike slinavke — imamo na razpolago serum od prejšnjih goved, ki so prebolele to bolezen. Takšen serum ne prepreči okužbe, toda omili tok bolezni in zmanjša ali zadržati odstotek izruba na živali.

Tečajji moderne gimnastike Ze tretje leto pričenjajo v telovadnici državne učiteljske šole na Resljevi c sti privatni tečajji moderne fiziološke gimnastike za dame in gospode. Zanimanje za te tečajje je v lanskem letu poraslo, večji obisk in vzgledna vztrajnost tečajnikov sta dokazala potrebo in pravo vrednost fiziološke gimnastike. Tečajje večje vodi v popolno zadovoljstvo tečajnikov domači strokovnjak, gimnazijski telovadni učitelj Kozak. Pod njegovim vodstvom se tečajniki naglo navdušuje za delo v telovadnih urah, katere jim ob prijatni družabnosti kmalu postanejo nepogrešljiva potreba.

Kakor pa je vsak začetek težak, je tudi za obisk tečajev najtežavnejše zbrati dovolj volje in začetki. Ko pa je premagana ta začetna zapreka, se tudi na novo vstopivši tečajnik seveda hitro udomači. Fiziološka gimnastika je enako namenjena onim, ki so željni in potrebni tolikega razganjanja in telesnega dela, da si z njim ukrepe zunanje in notranje organe ter pridobe prožnosti in moči, kakor tudi vsem, ki hočejo svojo telesno težo regulirati na naraven in neškodljiv način ali pa onim, ki naj pri delu in igri uravnovešijo duševne lastnosti.

Tečajji se vrše v higienični telovadnici na državni učiteljski šoli na Resljevi cesti, kjer so na razpolago tekoča voda in

Ostaréti in vendar ostati mlad

bi hotel vsakdo. Če tudi to izgleda težavno, vendar to lahko dosežete s stalno skrbno telesno nego. Odlično sredstvo za to je

Masaža z DIANO učinkuje z močjo pomladitve, ravno tako je dragocena za nego ust in las. A poleg tega je zelo poceni. — Dobiva se v vsaki boljši trgovini. Zahtevajte izrecno DIANO in vzemite samo DIANO. Imitacije energično odklonite, ker niso nič vredne!

prbe, po zimi topia voda. Telovadne ure so vsak ponedeljek, sredo in petek od 6. in 8. zvečer. Vpisovanje in informacije se dbe pred uramj v telovadnici. Tečajji prično v sredo, 14. t. m. ob 6. zvečer.

Razstava letal

Letalska razstava, ki so jo včeraj pripravili na velesejmu, je doslej največja in najbolj ilustrativna. Razstavljena niso le jadralna letala, razstavljeno je tudi najmodernejšo motorno letalo domače konstrukcije in izdelave. To je sportsko letalo, izdelano po načrtu dr. inž. Alojzija Kuhlja, izdelali pa so ga v Ljubljani v garaži podjetja American Motors in je last pionirjev našega sportnega letalstva Svetozarja in Petra Hribarja. Sedaj je začasno opremljeno s francoskim motorjem Mengin z 18 ks učinka. Pri prvem poizkusu je doseglo maksimalno hitrost 160 km na uro. Konstrukcija dovoljuje hitrost do 190 km na uro. ki jo bo letalo nedvomno

eglo, ko bo opremljeno z močnejšim motorjem. Letalo je zelo elegantne oblike ter vzbuja splošno občudovanje. Razstavljena so še tri jadralna letala, in sicer »Zögling«, last jesiške jadralne skupine, izdelano pozimi, »Grunau-Baby«, last letalske grupe Pionir Ljubljana, in »Rhön Bussard«, prav tako last jadralne skupine Pionir. Razstavo izpopolnjuje slike iz življenja v letalski šoli na Blokah, ki slovi že po vsej državi.

Klub »Metla« Skrit pregovor Danec bo spet nekaj za tute »Metlarjec, ki radi malo dalje sede nad uganke. UTATOUTDB RBJZITNLI EREKPIAOI MITEN-SEO

Iz teh črk je treba poskati znan citat iz Gregorčičeve pesmi. Rešitve je treba poslati do petka na uredništvo Jutra. Napisane naj bodo na dopisnici z avzen pa naj bo pripis »Uganke kluba Metla«. Med reševalce bo stric Matije razdelil svet nekaj lepih knjižnih nagrad.

Skrivnostni gospod Težavno ni bilo in kar lepo število reševalcev je odgovorilo, da je bil skrivnostni gospod sponarejevalec denarij. Med reševalce je razdelil stric Matije po žrebu osem knjižnih nagrad. Dobe jih naslednji reševalci:

Ivana Cviki, Trbovlje L, Loke 192, dobi roman »Blagajna velikega vojvode«. Stanko Čretnik, Maribor, Meljska 32, dobi roman »Tigrovi zoljci«. Ljudmila Vegršič, Trst, Rujan, Molini 681, dobi »Roman treh srec«. A. Lutman, Ajdovščina, dobi roman »Misterija«. Rudolf Cibelj, Ljubljana, Masarykova 5a, Milena Černe Dane 8, Sežana, Janko Kregl, Karlova, Gunduličeva 9 in Fani Dekleva, Vrem, dobe po eno knjigo revije »Zivljenje in svete«.

Srednjeveško trpinčenje za nezvestobo V Savonji, Italija, je zdravnik dr. Murialdo zaslužil svojo ženo in flagrantni z njenim ljubimcem Zvezal ju je skupaj ter ju vladil z vrvmi povezana po ulicah. Ljudje sicer niso napadali zakoncev, pač pa so sicer psovali in pljuvali, dokler se ni obema posredilo, rešiti se vezi in se skriti v neki skednji.

TUDI NEKAJ Kazimir je prišel do ustja velike reke v Južni Ameriki. Voda je bila vabljiva in hitro se je pognal v valove. Potem pa se je iznenada nečesa spomnil in mrzel pot ga je obil. Hitro je splaval k bregu in vprašal prvega domačina: »Slišite, ali ni morda tu v reki kaj krokodilov?« »Krokodilov? Ne, tistih pa prav tukaj nje.« »Zakaj pa ne?« »Ker se boje morskih psov. Teh pa tu okoli kar mrgolka.« IZKUSNJA

Ko je odjemalka že dve uri iskala in iskala, pa ni mogla ničesar dobiti, je dejala prodajalcu: »Mladi mož, pokličite mi poslovodjo vaše trgovine! Ta ima najbrž več izkušenj kakor vi.« »Seveda jih ima, gospa, je dejal prodajalec in se priklonil. »Ko je vas zagledal, je izginil kakor kafr.«

BUFFET S TRAFIKO v centru mesta, odlično vpeljan, napredaj zaradi rodbinskih razmer. Potrebna gotovina din 120.000 do 140.000 za prevzetje blaga in inventarja. — Pismene ponudbe pod »Prigodna kupnja P-5538« na Intermark d. d., Zagreb, Masarykova 28.

Vas život u knjizi života
POPULARNO IZDANJE

KARMAH
KARMAN K. PSIHOCRAFOLOG

NAŠ ŽIVOT I OKULTNE TAJNE

Knjiga vsebuje:

1. GRAFOLOGIJO,
2. PSIHOLOGIJO,
3. HIPNOTIZEM,
4. HIROMANTIJO,
5. FRENOLGIJO,
6. ASTROLOGIJO,
7. SPIRITIZEM,
8. SANJE,
9. 200 FOTOGRAFIJ.

Knjiga je tiskana v hrvatskom jeziku.
Knjiga se pošlje takoj!
Cena 30.— din.
Denar naj se pošlje na ček. rač. 17.455

KARMAH UPRAVA ŽALEC

Ako

se dušite v dimu in sajah, spomnite se da

PATENTIRANA TRAJNOGOREĆA PEČ ZA KURJENJE Z DRVIMA

omoguća najčistije in higijenično delovanje

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN PROSPEKT I

„ZEPHIR“ D. D. SUBOTICA

SAMOPRODAJA:

LJUBLJANA: Venceslav Breznik
CELJE: D. Rakusch
MARIBOR: Pinter & Lenard
BREŽICE: Löschnigg & Schmidt

VADEMECUM

moderna higijena ust
CENEŠE

Kupite še danes propagandni zavoj

1 VADEMECUM voda za usta (poizkusni zavoj)
1 VADEMECUM pasta za zobe velika

Din 20.-

(Ti zavoji bodo v prodaji samo omejen čas!)

BARNANGEN — STOCKHOLM
Zaloga: COSMOCHEMIA, ZAGREB, Smičkličeva ul. 23.

BRITJE — MUKA?

Ne! Ako uporabljate WILLIAMS kremo za britje, a po britju osvežite kožo z nekaj kapljicami AQUA VELVA, ki takoj odstrani ranice, ki jih povzroča britev. Dobiva se v vseh boljših strokovnih trgovinah

Williams Luxury Shaving Cream

ZA BRITJE

WILLIAMS

Ingenieur-Schule

Mitweida (Deutschland)

STROJNISTVO, GRADNJA AVTOMOBILOV IN AVIJONOV. ELEKTROTEHNIKA. PROGRAM ZASTONJ.

KDOR SE JEZI, NE ŽIVI DOLGO!

Nikar se ne razburjajte z navadnim peresom. Zdaj zamorete v svoje leseno držalo vsaviti angleško IRI D'ORO pero. Iri d'Oro pero je odlična imitacija pravega zlatega peresa. Ima konico iz iridija, kar mu daje trežnost. Z enim peresom lahko pišete tri leta!

Cena vsega mu je 15 dinarjev.

Imamo tudi nalivna peresa, opremljena s peresom Iri d'Oro: Nalivno pero Iri d'Oro št. 1, manjše držalo . . . Din 35.— Nalivno pero Iri d'Oro št. 2, večje držalo . . . Din 40.— Nalivno pero Iri d'Oro št. 3, luksuzno držalo s prozornim delom, da se vidi, kdaj zmanjkuje črnila Din 50.—

Treba navesti, kako imate radi, ali da piše konica Iri vsaj od O.O.P. povsem tenko EF, tenko F, debeleje M, ali topo ST.

Iri d'Oro nalivna peresa so posebno pripravna za dijake in urade, ker zanesljivo funkcionirajo, pero se da lahko izmenjati, a dajemo zanje triletno garancijo.

Iri d'Oro nalivna peresa se dobivajo v vsaki boljši trgovini papirja. Ako je ni v vašem kraju, naročite ga od

Kralj nalivpera Zagreb, Ilica 39

Ako posijete denar naprej, dodajte 5 din za poštino, za povzetje pa 2.50.

Na veliko: Skladišče Iri d'Oro peres, Zagreb, Frankopanska 1.

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

HÖHNER

NAJPOPOLNEŠE HARMONIKE SVETA

GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIĆEVA 10

Akademski založba

je odprla

V SELENBURGOVI ULICI ŠT. 4 (Palaca »Croatia«, vhod z dvorišča)

KNJIGARNO

Izvršuje vsako naročilo na knjige slovenskega, romanskega in germanškega izvora točno in solidno.

Slovenski in francoski sortiment

ŠOLSKE KNJIGE

Priporoča se Silvester Škeri, lastnik.

PERJE

kožoše, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavljajo se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon št. 59, 60, 3, 1

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Specijalna olja za tekstilno industrijo. Tursko rdeče olje. — Olja tipe „Norgine“

Izdeluje in prodaja:

HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA D.D.

ZAGREB, Radnička cesta 29. Tel. 23-255 i 23-256 ZEMUN, Tvornička ul. 70, tel. 37-317.

AKVIZITERJA

specijalista za jamstvo in nezgodo

sprejme dobro vpeljana zavarovalna društva.

Ponudbe naj se naslovijo na ogl. oddelek »Jutra« pod »Fiksum in provizija 666«.

STALNA RAZSTAVA POHIŠTVA „BOR“

FRANC KREGAR & CO.

Vižmarje 57, št. Vid

Pred vselitvijo v nove lokale

hočemo izprazniti vso našo zalogo, in jo prodajamo po izredno ugodnih cenah! — Posebno pa smo znižali cene

OSTANKOM

od moških štofov za posamezne hlače, obleke in povrhnike, ostankom volnena blaga za damske obleke, plašče in kostume, kakor tudi raznim ostankom poletnega in zimskega blaga. — V interesu kupujočega občinstva je, da nas poseti!

F. I. GORIČAR — Ljubljana,
SV. PETRA CESTA 29.

KLISEJE

ENG IN VECBARVNE

Jugografika

SV. PETRA NASIP ST. 22

Parkete

vseh vrst izdeluje in dobavlja po nizki ceni

Leo Paulin

tovarna parket in furnirja, parna žaga.

Pošta: Straža pri Novem mestu.

ZOLČNI KAMENČKI

Pomanj SALVATONJ zoper zolčne kamne in bolezen žolčnega mehurja dobite pri glavnem zastopniku: čkarni pri SV. IVANU, Zagreb, Kaptol št. 17

Prospekte o zdravljenju pošljemo zaštopljeno.

Ogl. reg. B. br. 27870

DUNAJSKI VELESEJEM

11. do 17. septembra 1938

TEHNIČNI SEJEM DO 18. SEPTEMBRA.

POMEMBNE VOZNE OLAJSAVE.

S sejsko legitimacijo in potnim listom vizum brezplačen! Znižani madžarski tranzitni vizum dobite na meji, ko pokažete sejsko legitimacijo. — Znatni popusti vozne na jugoslovenskih in madžarskih železnicah, na nemških drž. železnicah kakor tudi na ladjah po Donavi in Jadranskem morju ter v zračnem prometu.

Vsa pojasnila in sejske izkaznice po 50.— din dobite pri

WIENER MESSE — A. G., Wien VII.

in pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Zveza za tujski promet v Sloveniji »Putnike«, Tyrseva cesta 11; Zveza za tujski pomet v Sloveniji »Putnik«, Hotel Metropol, in njene podružnice.

Protos

je znamka, ki zajamči trgovcu lahko prodajo. Kdor „PROTOS“ čevlje kupi, je zadovoljen: trgovec, ker s čevljem te znamke svojo stranko brezhibno postreže, občinstvo pa, ker spozna, da je „PROTOS“ izdelek prvovrsne kvalitete. — Znamka „PROTOS“ pudi trgovcu garancijo za zadovoljne odjemalce.

A. JEŠE

izdelovanje čevljev

Tržič

Beograjski jesenski sejem

10. — 19. septembra 1938.

Najpopolnejši pregled celotne domače podjetnosti. — Velika udeležba tujih držav. — Deset držav organizira svoje kolektivne razstave. — Velika državna ribarska razstava. — Televizija - prvič v Jugoslaviji. Popust 50% na železnicah in parobrodih.

Pojasnila daje: uprava Beograjskega sejma, Beograd, Sajmište
Telefon 28-526, 28-802

SENZACIJA KOSMETIKI

GLAVOVITI D' PACCINI IZ ČIKAGA. JE SVOJIM SENZACIONALNIM PREPARATOM. POVRNUL ŽENI AKTIVNOŠT IN MLADOST.

ZA ŽENE OD 40 LET NAPREJ MORANA HORMON AKTIV KREMA DIN. 60.-, VRNE ŽENI AKTIVNOŠT IN MLADOST. OD 30-40 LET MORANA HORMON KREMA (IZ MIŠIČIH ŽLEZ) DINARA 50.-

OD 18-30 LET MORANA VITA. MIN KREMA (VIŠOKIH GORA) DIN. 40.-

TE NOVITETE TAKOJ ODSTRANIJO GUBE, MLAHAVO KOŽO. NEREDE KOŽO MLADOSTNO NAPETO Z BARŽUNAŠTIM TENOM.

MORANA LEPOTA RAŠTLINŠKI PUDRI V VEH NIJANŠAH DIN. 25.

MORANA ŠPLIT

Ekscenter stiskalnice

do 15 tonsko kupi tovarna cikorijske „FAVORIT“, Zemun.

Najbolje renomiran DUNAJSKI DEKLIŠKI PENZIIONAT

St. v. Kastaly
v mestnem centru in v bližini univerze

LANGEGASSE,
Telefon A. 27422

Najmodernejši komfort, vrt s terasami. Fronta na park.

Možna vsaka izobrazba!
Nadaljevalna šola za jezike. Pripravljanje za univerzitetne in državne izpite. Trgovske stroke. Glasba. Slikanje. Umetna obrt in šivanje. Gospodinjstvo in tečaj kuhinjske šole (Vzorčna kuhinja). Vsaka telesna okrepitev. Poseben dom za zunaj štud. dekleta. Začetek šole 15. septembra. Zmerne cene.

Otroški vozički najnovejših modelov
Dvokolesni motorji, triciklji
Šivalni stroji pogreznjivi

Po zelo nizki cenil! Cenilki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

NAŠE CENE

— naša najboljša reklama!

Ogromno izbiro najnovejših jesenskih modelov v vseh barvah po znano nizkih cenah, dobite samo pri

»OREL« damski klobuki, Sv. Petra 13

VODNE TURBINE

ZA VSE RAZMERE

autom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline

izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER,
ŠKOFJA LOKA TOVARNA STROJEV
Prvovrstne reference. — Zmerne cene!

PREMOGOVNIK IŠČE

rabljeno, toda zelo dobro ohranjeno, za takojšen pogon sposobno

parno lokomobilo

s trajnim učinkom 100 — 120 k. s., stabilno ali prevozno, urejeno za kurjenje z drvmi ali lignitom. — Ponudbe pod »K.B.« 795 na ogl. oddelek »Jutra«.

NIČ VEČ PLEŠAVOSTI - JAVNE ZAHVALE

Nimam besedi, da bi se vam zahvalil, ker je čudo vaše vode »MORANA« ustavila izpadanje las in mi rastejo novi mladi lasje.

Andrija Miočić, Jablanica.
Moji lasje so že bili popolnoma ovelji in krhki, toda vaša »MORANA« mi je okrepila lase in na mestih, kjer sem prej bila plešasta, imam zdaj zdrave in bujne lase.

Lojzika Krnčiček, Sv. Florin.
Uporabil sem tri steklenice vaše vode »MORANE« in že so mi zrasi novi lasje, da nisem več plešast... »MORANO« priporočam vsakomur, ker sem se prepričal o njeni čudodelni učinkovitosti.

Lazar Marković, Žepče.
Vse, kar sem doslej rabil, mi ni pomagalo, toda, ko sem začel uporabljati vašo »MORANO«, sem takoj čutil, da mi bo pomagala. Kuro sem točno vršil, pa nimam več ne prhljaja, lasje mi več ne izpadajo in lasje so mi porasli. »MORANO« priporočam vsakomur, a vam se zahvaljujem.

Milovan Glišić, Jesenice.
Koža moje glave je bila prepolna lišajev in prhljaja, nič mi ni pomagalo, in lasje so mi vsak dan izpadali, da sem bil skoro že popolnoma plešast. Priporočili so mi vašo čudodelno vodo »MORANO« in po njeni zaslugi hvala bogu, je zdaj koža na glavi popolnoma zdrava, nimam več lišajev, prhljaja, tudi plešast nisem več, ker so mi porasli zdravi lasje. »MORANA« zasluži, da jo vsakomur priporočam.

Anastasje Knežević, Kruševci.
Z zahvalami nadaljujemo v nedeljo 11. septembra. Cena steklenici »MORANE« s poštnino in omotom din 50.—.

»MORANA« — SPLIT

Najcenejše kupite

moške, fantovske, kakor tudi Tivar obleke, zimске suknje, plašče, Hubertuse, perilo, klobuke in vse kar potrebujete zase in svojo družino pri

TRGOVSKI HIŠI
Jakob Zavernik
Ptuj.

Celuloidni ščit,

pri vratnih ključah vam prihrani večkratno pleskanje. Vrata bodo vedno čista. Dobavlja jih

SEMIČ V.
Privoz 13, Ljubljana — tel. 36-92.
Celuloid je na zalogi v vseh barvah. Sprejmemo se dobri akviziterji.

Sotrudnike

proti plači in proviziji za prodajo renomiranih pisarniških strojev

IŠČE
največje inozemsko podjetje te stroke za Ljubljano in deželo.
Gospodje, ki popolnoma obvladajo slovensčino in po možnosti tudi srbohrvaščino, ki so navajeni intenzivnega in sistematskega dela, naj pošljejo svoje obširne ponudbe pod »50817« na Publicitas d. d., Zagreb, Ilica 9.

čevlji in nogavice

trajajo še enkrat tako dolgo, če uporabljate

SANOPEĐ, prašek za čevlje
Stane le 2.— din. — Izdeluje drogerija M. JANCIGAJ, LJUBLJANA, Krekov trg.

Razpis.

Izdelava poslovnih knjižic in legitimacij za privatne nameščence.

Temeljem odloka predsedstva Osrednjega Odbora za posredovanje dela z dne 30. avgusta t. l. bo dne 12. septembra 1938 ob 11. dopoldne druga ofertalna licitacija v skrajšanem roku za izdelavo 20.000 legitimacij za privatne nameščence v prostorih Javne borze dela v Ljubljani.

Podrobni pogoji in vzorci za to licitacijo se dobijo pri Osrednji upravi za posredovanje dela v Beogradu, Strossmajerjeva ul. 9-III, po ceni Din 300.—

Ponudbe bodo sprejemale odredene komisije na dan licitacije do 11. dopoldne. Ponudbe morajo biti zapečatene in taksirane po tarifni postavki št. 25 Zakona o taksah in v vsem odgovarjati predpisanim pogojem in predpisom zakona o drž. računovodstvu.

Kavcija v znesku 5% ponudene vsote se mora položiti pri blagajni Javne borze dela v Ljubljani najkasneje do 10. ure na dan licitacije.

št. 1152/4/38. — iz Osrednje uprave za posredovanje dela v Beogradu, dne 31. avgusta 1938.

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka »Jutra«, če si list naročite. Vrhu tega pa imate kot naročnik pravico do »Jutrovega« nezgodnega zavarovanja, po katerem izplača zavarovalna družba »Jugoslavija« svojem smrtno ponesrečenega naročnika

10.000 Din

Bezopasne Messe
17-25 SEPTEMBER 1938

Lepo deželno glavno mesto štajerske vabi na veliko gospodarsko razstavo, ki vsebuje poljedelstvo, industrijo, obrt in trgovino. Posebne razstave melih živali, ribarstva in vrtnarstva. Povečan veselilni prostor z raznovrstnimi razstavami in zabavami. Direktno zveze z brzimi vlaki: Beograd — Zagreb — Maribor — Gradec, Ljubljana — Maribor — Gradec. — Pojasnila daje potovalna pisarna »Putnik«, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Maribor in vse ostale podružnice.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadni izgubi ljubljene soproga, očeta in starega očeta, gospoda

JOSIPA KNORKE

TKALSKEGA MOJSTRA

smo prejeli mnogo dokazov iskrenega sožalja ter se tem potom vsem najiskreneje zahvaljujemo.

Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gasilski četi »Pekre, pevskemu društvu »Planinca Pekre«, vsem darovalcem vencev in cvetja, slednjic vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremili na poslednji poti.

Ako smo koga pomotoma prezrli, prosimo blagohotnega oprostjenja.

Zalujoči rodbini KNORKE—BRNKO in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob bridki in nenadomestljivi izgubi iskreno ljubljene in blage soproge, mamice i.t.d., gospe

BERTE ŠERBAK

trgovčeve soproge in posestnice

smo prejeli toliko ustmenih in pisanih izrazov sožalja, za katere se tem potom vsem iskreno zahvaljujemo. Prav posebno zahvalo izrekamo zdravniku primariju g. dr. Strnadu za njegov nadčloveški trud in požrtvovalnost ter č. sestram v bolnišnici za nadvse požrtvovalno in skrbno nego in pomoč. Enako se zahvaljujemo č. duhovščini za spremstvo, č. g. župniku Trinkausu in županu g. Vrhnjaku za ganljive poslovilne besede, gasilskim četam iz Pameč, št. Janža in Slovenjgradca ter slednjic vsem, ki so pokojnico v tako velikem številu spremiljali na njeni poslednji poti. Iskreno se zahvaljujemo nestetim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, s katerimi so okrasili krsto pokojnice.

Vsem še enkrat naša najiskrenejša zahvala.

PAMEČE pri SLOVENJGRADCU, dne 1. septembra 1938.

Štefan Šerbak, soproga, Štefan, sinček, ter ostalo sorodstvo.

Cene prehrane v gostilni pri »Lovcu«

LJUBLJANA, RIMSKA CESTA 24 - vogal Bleiweisova cesta 2

ZAJTRK ob 6. uri: Mleko 1 din — Kava, velika, 2 din — Čaj 3 din
Ka-aba 2 din — Golaž, vampi, jetra, ledvice itd. 3 din — Razna mrzla jedila in domače pecivo.

KOSILO od pol 12. do 15. ure, kuha se dvakrat: Zakuhana goveja juha ali umetna juha, 2 prikuhi po izbiri, goveje meso 5 do 6.50 din — Piška, porcija 6 din — Dunajski ali pariški zrezki 5 din.

VEČERJA v mnogovrstni izbiri od 3—6 din.

Hrana se dostavi tudi na dom. — V kratkem otvoritev **KAVARNE**.
TOCIMO SAMO NARAVNA DOMAČA IN DALMATINSKA VINA.
Vsi, ki želijo prehrano, niso obvezni jemati pijač!
ABONENTI NA GORNJE CENE POPUST!

TRGOVSKEGA ZASTOPNIKA

mladega in agilnega, avtovozača, ki obiskuje že nekaj let redno vse tudi manjše kraje na Štajerskem, Kranjskem in Prekmurju, sprejme stara, renomirana, dobro vpeljana tovarna za obisk galanterijskih in špecerijskih tvrdk. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod: »Vpeljana znamka«.

Vinarska zadruga v Metliki

nudi najboljša prvovrstna **METLIŠKA VINA**
bela in črna, zamenjala bi tudi za krmo (seno).
Ponudbe z navedbo cene je poslati na zadrugo!

Skladišča za tovarne

priljubljena za konsignacijsko zalogo, krasni, veliki in svetli prostori, strogo centralna lega, telefon, električna razsvetljava itd.

SE ODDAJO V NAJEM. — Povpraševanja z navedbo stroke pod »Centrum Maribora« na oglasni oddelek »Jutra«.

AMALIJA PAULIN

POŠTNA URADNICA V POKOJU

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 4. septembra ob 6. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Novo mesto, Crnomelj, Celje, dne 3. septembra 1938.

Zalujoči: ALOJZIJ in MIRKO, brata ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob priliki izgube našega dobrega sina, brata, gospoda

Franca Breznik

izrekamo prisrčno zahvalo vsem, ki so ga v tako obilnem številu prišli kropit na mrtvaški oder in ga obsuli s prekrasnimi vencem in šopki in ga v ogromni množici spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, gasilskemu društvu v Ormožu in Hardeku, sokolski četi v Ormožu, meščanom in vsem okoličanom, gospodu pripravniku Vladimirju Banu, nje govemu soščicu in gasilskemu tovarišu, ki mu je govoril ob odprtem grobu, vsem, ki so nam izrekli pismeno in ustmeno sožalje, najlepša hvala.

ORMOŽ, dne 4. septembra 1938.

Rodbina: BREZNIKOVA

Umrl je dne 1. t. m. bivši naš odbornik in večletni urednik našega »LETOPISA«, gospod profesor

ANTON BARTEL

Zasluznega slovenskega jezikoslovca bomo ohranili v trajnem spominu.

ODBOR SLOVENSKE MATICE.

Dotrpela je naša ljubljena soproga, zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Treven

roj. ČEBOHIN
soproga šolskega služitelja

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 4. t. m. ob 1/2 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Prule št. 13, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, ČAČAK, STARI TRG, DIVACA, dne 3. septembra 1938.

Globoko zalujoči:
RAFKO, soproga, MIA, hčerka, ter ostalo sorodstvo.